

ZAKÁZKY

TÉMA

VEŘEJNÉ

Radost ze sprchování

 SanSwiss[®]
RONAL GROUP

Přední evropský výrobce
sprchových zástěn a vaniček
s dlouholetou tradicí

Specialista na atypická provedení

S řadou PUR budete mít možnost individuálně reagovat
na specifické požadavky každého zákazníka.

Zvláštní rozměry až do výšky 2300 mm,
zkosení, výřezy, zkrácené boční stěny.

U výrobku nad 2000 mm označených logem
PURmax poskytujeme zaměření ZDARMA
po celé ČR.

www.sanswiss.cz

SanSwiss s.r.o., Jičín, Popovická 1123
T: +420 493 587 425-6, -450 | E: prodej@sanswiss.cz

BULLETIN 3/15

- 2 Kontakty na Kancelář ČKA
- 3 Úvodník

AKTUALITY

- 4 Zprávy ze samosprávy (Špačková, Zůna, Kasalová)
- 7 Obě komory kontaktovaly ÚOHS kvůli vydávání ceníků a honorářových řádů
- 7 Komoru navštívili zástupci indonéského parlamentu
- 7 Změny v Kanceláři ČKA
- 8 Nové rozhodnutí Městského soudu v Praze ve věci bezplatnosti technických norem (Faltusová)
- 8 Co přináší novela stavebního zákona z pohledu architektů (Špačková)
- 9 ČKA podporuje zachování Libeňského mostu
- 9 Informace o možnostech čerpání finančních prostředků z integrovaného regionálního operačního programu na podporu územních plánů (Kunešová)
- 10 Young Architect Award 2015
- 10 Komora má své zastoupení v Radě vlády pro stavebnictví (Špačková)

SERVIS

- 12 Akce a záštity (Pražanová)
- 14 Nové knihy a recenze (Hošková, Holubec)
- 16 Jak na projektové pojištění profesní odpovědnosti (Perková)
- 17 Celoživotní profesní vzdělávání

LEGISLATIVA

- 18 Otázky a odpovědi
- 20 Nové zákony a předpisy

Foto: Zuzana Ivašková

TÉMA

- 25 Za nejnižší cenu zaplatíme dvakrát (Hošková)
- 26 Nástin hlavních problémů, které se snaží nový zákon o zadávání veřejných zakázek vyřešit (Šlechtová)
- 28 Veřejné zakázky chceme zadávat správně. Je to lidská přirozenost (Lukl)
- 29 Jaké město umí veřejné zakázky nejlépe? (Skuhrovec)
- 31 Hnutí proti okrašlování města (Berka)
- 35 I soutěže mají své „ale“ (Svoboda)
- 36 Soutěže v číslech
- 37 Dopady architektonické praxe na ekonomiku ČR (Tesárková, Zsigraiová, Kramářová)
- 39 Architektonické soutěže z pohledu zadavatele (Trambová)
- 40 Za kolik (Kovačević)
- 43 Kodex porotce soutěží (Kolařík)
- 44 Anketa – Zkušenost s architektonickou soutěží z pozice předsedy poroty (Cajthamlová, Dub, Chmelík, Kolařík, Našinec, Vích, Vodák, Šafer)
- 47 Anketa – Zkušenost účastníka soutěže (Vích, Synek, Rada)
- 49 Soutěžní workshop na Císařský ostrov (Špoula)
- 52 Architektonický workshop v Krásně (Kříž)

SOUTĚŽE

- 54 Výsledky soutěží
- 58 Probíhající soutěže
- 60 Připravované soutěže

oficiální čtvrtletník
autorizovaných architektů ČR

číslo 3/2015, ročník 22

Datum expedice

12. 10. 2015

Náklad

4700 ks

Registrace

MK ČR E 11062

ISSN

1804-2066

Vydavatel

Česká komora architektů
Josefská 34/6, 118 00 Praha 1
+420 273 167 480
www.cka.cz

Redakce

Mgr. Zuzana Hošková
šéfredaktorka
PhDr. Markéta Pražanová
editorka
Mgr. Tereza Zemanová
rubrika soutěže
Mgr. Iveta Königsmarková
produkce

Redakční rada

Ing. arch. Ondřej Beneš, Ph.D.
Ing. arch. Miroslav Holubec
Ing. arch. Lucie Chytilová
doc. Ing. arch. Radek Kolařík
Ing. arch. Ivan Plicka

Jazyková korektura

Mgr. Josef Šebek

Grafický design

Jakub Straka

Tisk

Triangl, a. s.

Distribuce

Bulletin ČKA je bezplatně rozesílán všem architektům autorizovaným ČKA a investičním odborům magistrátů a větších měst.

Uzávěrka příštího čísla

2. 11. 2015

Upozornění

U inzerce a podepsaných článků se redakce nemusí ztotožňovat s obsahem. Pokud není uvedeno jinak, obrázky pocházejí z archivu autorů textů.

PDF Bulletinu ČKA je ke stažení na www.cka.cz.

Obálka

Foto: Zuzana Ivašková a Jan Malý

KANCELÁŘ ČESKÉ KOMORY ARCHITEKTŮ

PRAHA

Josefská 34/6, 118 00 Praha 1
T +420 273 167 480
cka@cka.cc

úřední hodiny

po–čt 8–16 h
út 8–17 h
pá 8–15 h

sekretář ČKA, pověřena řízením

Kanceláře ČKA

Ing. arch. Marie Špačková
T +420 273 167 488
M +420 731 508 028
marie.spackova@cka.cc

manažerka komunikace,
šéfredaktorka Bulletinu ČKA,
tisková mluvčí
Mgr. Zuzana Hošková
T +420 273 167 485
zuzana.hoskova@cka.cc

členské příspěvky, účetnictví,
databáze, NF Arcus
Lenka Dytrychová
T +420 257 532 430
lenka.dytrychova@cka.cc

právní servis

Mgr. Eva Faltusová
Mgr. Ing. Daniela Rybková
T +420 273 167 481
eva.faltusova@cka.cc
daniela.rybkova@cka.cc

informace a přihlášky
k autorizaci, správa databáze
členů, sekretář dozorčí rady
a autorizační rady ČKA
Milena Ondráková
T +420 273 167 483
milena.ondrakova@cka.cc

sekretář Stavovského soudu ČKA

Radka Kasalová
T +420 257 532 430
radka.kasalova@cka.cc

produkce akcí ČKA, marketing,
redaktorka webových stránek
Mgr. Iveta Königsmarková
T +420 273 167 484
iveta.konigsmarkova@cka.cc

kommunikace se zahraničím

Mgr. MgA. Dita Pavelková
T + 420 257 532 430
dita.pavelkova@cka.cc

recepce

Monika Pohanková
T +420 273 167 480
monika.pohankova@cka.cc

BRNO

Starobrněnská 16/18,
602 00 Brno
T +420 542 211 809

soutěže a veřejné zakázky

Mgr. Tereza Zemanová
tereza.zemanova@cka.cc

celoživotní profesní vzdělávání

Kateřina Slaná
katerina.slana@cka.cc

Téma, které by mělo zajímat nás všechny...

... tím jsou bezesporu veřejné zakázky. Kvalitně vypsána veřejná zakázka z oblasti architektury a stavebnictví je bez nadsázky v zájmu nás všech. Mělo by se jednat o samozřejmý zájem, nikoliv o občasný benefit, s jakým se stavíme k veřejným investicím. K architektuře a její návaznosti na okolí je třeba přistupovat obezřetně a vlídně, už jen z toho důvodu, že život staveb bývá delší než život lidský. Všichni daňoví poplatníci by měli veřejné stavby vnímat nejen jako ekonomickou investici, ale především jako investici sociální, která posílí společenský život v daném regionu a zároveň hledí do budoucna. Veřejné prostředky přitom mají být vynakládány efektivně, jediné tak na konci celého procesu může stanout kvalitní stavba s rozumnými náklady na provoz.

Realita je však mnohdy zcela jiná. Přestože věříme, že cílem většiny veřejných zadavatelů není zadávat zakázky špatně, jak ostatně ve svém článku zmiňuje nový předseda Svazu měst a obcí František Lukl (strana 28), v praxi se mnohdy setkáváme s netransparentními a předraženými veřejnými zakázkami. Za všechny nechvalně proslulé případy jmenujme například justiční areály v Praze a Brně, kde byly náklady oproti původnímu plánu několikanásobně překročeny. Vysoutěžená nejnižší cena se u brněnského areálu prodražila dokonce o rekordních 250 procent! A co se tehdy stalo? Nejzásadnější chybou byla totální absence důkladné přípravy, která by dopředu brala v úvahu reálné náklady, nikoliv pouze náklady odhadované. V návaznosti na to chyběl také jasně definovaný stavební program a zadání. Případ brněnského justičního areálu je pro nás tedy jakýmsi modelovým příkladem, jak se nemají a nesmí pořizovat stavby z veřejných zdrojů a sloužící k veřejnému užítku. U takto význačných staveb a velkého investičního objemu Česká komora architektů zpravidla doporučuje realizaci na základě architektonické soutěže (soutěže o návrh dle ZVZ).

Zároveň netvrdíme, že architektonická soutěž je jediným pověstným světlem na konci tunelu. Z tohoto důvodu se v Komoře věnujeme i podpoře kvalitního zpracování veřejných zakázek. Uvědomujeme si, že pro města a obce může sehrát odborná pomoc při vypsání jakéhokoliv typu výběrového řízení či architektonické soutěže zcela zásadní roli. Vedle konzultací k architektonickým soutěžím proto Komora nabízí odborné poradenství i v případě vypsání veřejné zakázky na projektové práce. Od jara letošního roku ČKA na svých webových stránkách zpřístupnila aplikaci pro stanovení předpokládané hodnoty zakázky na projektové práce pro pozemní a krajinářské stavby, obdobná aplikace pro územní plány bude k dispozici během podzimu. Stejně jako aplikace, která umožní stanovit předpokládané investiční náklady pozemní stavby. Všechny tyto programy mohou působit v roli průvodce konkrétního úředníka odpovědného za investice v otázce pracnosti dané zakázky. Programy dokážou odhalit nebezpečně nízkou nabídku, která v budoucnu kromě vícenáskladů pravděpodobně přinese i další rizika, jako jsou nehospodárné provozní řešení a vysoké náklady na údržbu stavby, nebo chybně stanovenou koncepci rozvoje území v případě územního plánu. Současně Komora připravuje manuál o zadávání veřejných zakázek (více na straně 25).

Alfou a omegou, od níž se vše odvíjí, je aktuálně připravovaný zákon o zadávání veřejných zakázek. Sedmero klíčových změn v novém zákoně na straně 26 objasňuje ministryně pro místní rozvoj Karla Šlechtová. Nové znění by mělo např. lépe pracovat s kvalitativními kritérii, která budou v případě zakázek na architektonické, technické a inspekční služby přímo vyžadována.

A protože k veřejným investicím by mělo patřit i zapojení veřejnosti, které zvýší transparentnost a podpoří sounáležitost místních občanů s plánovaným projektem, uvádíme také dva příklady nedávno proběhnuvších workshopů (v Krásně, strana 52, a na Císařský ostrov, strana 49). Ty považujeme za vhodnou cestu, jak zjistit preference všech zainteresovaných – veřejnosti, odborníků a zástupců samospráv. Výsledky workshopu jsou pak následně uplatnitelné při samotném zadání zakázky – ať již formou soutěže o návrh či klasického zadání veřejné zakázky.

Příjemné podzimní čtení přeje
Zuzana Hošková
šéfredaktorka Bulletinu a tisková mluvčí ČKA

ZPRÁVY ZE SAMOSPRÁVY

PŮSOBNOST KOMORY PROSTŘEDNICTVÍM PRACOVNÍCH SKUPIN

Pracovní skupiny ČKA (PS) byly zřízeny jako pomocný orgán představenstva. Jejich výhodou je především úzká specializace na vytyčenou problematiku a kumulace odborníků na dané téma. Vedoucím pracovní skupiny je pověřený člen představenstva, jenž nominuje ostatní členy skupiny. Ti jsou následně schvalováni na zasedání představenstva. Činnost skupin koordinuje valná hromada a představenstvo, rovněž vychází z účasti ČKA v Legislativní radě vlády ČR a dalších aktuálních událostí, spojených především s přípravou nových zákonů a novel týkajících se výkonu profese architekta. V současnosti má Komora devět specializovaných pracovních skupin (PS Standardy a honoráře, PS Krajinářská architektura, PS Legislativa, PS Urbanismus, PS Soutěže, PS Vzdělávání, PS Zahraniční aktivity, PS Památková péče a PS Česká cena za architekturu). Jejich agenda je pro fungování ČKA naprosto zásadní. Vzájemnou spolupráci skupin a jejich další agendu zajišťuje sekretář Komory Ing. arch. Marie Špačková. Zajímá vás, co nového se v životě pracovních skupin odehrálo? Přehled toho nejzásadnějšího právě nabízíme!

PS Standardy a honoráře

V červnu 2015 ČKA a ČKAIT společně představily Program pro stanovení hodnoty projektových prací pro pozemní a krajinářskou tvorbu. Aplikace je zdarma dostupná na webu ČKA a slouží pro orientaci jak zpracovatelů dokumentace, tak investorů nejen z veřejného okruhu. Skupina v současné době pokračuje na přípravě nového programu, který bude zahrnovat urbanistickou tvorbu z okruhu územních plánů. Aplikace by měla být zveřejněna ještě v průběhu letošního roku a podílí se na ní také Pracovní skupina pro urbanismus. Pokračuje taktéž příprava manuálu pro zadávání veřejných zakázek pro Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR), na němž spolupracuje rovněž PS Soutěže. V průběhu září ČKA a ČKAIT zároveň kontaktovaly předsedu Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) ve věci honorářů. V dopise adresovaném ÚOHS (viz výše) obě komory připomínají, že vydávání ceníků a honorářových řádů je přímo žádoucí pro ochranu spotřebitele. Zároveň se jedná o ochranu před zdánlivě nejnižší cenou, která se následně prodraží naúčtováním víceprací. Ochrana před dumpingovou cenou je nezbytná. Ceníky by zároveň byly vhodnou nezávaznou pomůckou pro veřejnou správu.

PS Památková péče

Znovuzaložení této skupiny iniciovala valná hromada. Předsedou skupiny byl zvolen Karel Ciešlar. Dalšími jejími členy jsou Benjamin Fragner, Lucie Chytilová, Igor Krčmář, Jiří Plos, Jan Sedlák a Josef Smutný. Skupina koordinuje své aktivity s PS Legislativa, s níž se podílí na jednání ohledně nového památkového zákona. Aktuálně připravuje konferenci zaměřenou na památkovou péči, která se uskuteční v listopadu 2015. Souběžně jedná o další spolupráci – zejména s Národním památkovým ústavem (NPÚ), s nímž ČKA v minulosti např. vystoupila na ochranu nádraží v Havířově. V současnosti se NPÚ stejně tak jako ČKA jednoznačně postavil za kvalitu Libeňského mostu. V přípravě je rovněž společná smlouva o spolupráci s Národním technickým muzeem.

PS Legislativa

V posledních měsících měla tato skupina společně s právním oddělením Kanceláře ČKA a sekretářem ČKA více než napilno. A není divu – do připomínkového řízení šly ty nejzásadnější předpisy a zákony naší profese. V průběhu září se hned několik dní s účastníky připomínkového řízení včetně ČKA jednával stavební zákon. Ministerstvo obdrželo více než 2000 připomínek. Ještě před prázdninami Komoru čekalo podobné „kolečko“ s oblíbenou „třistašedesátkou“. Novela zákona 360/1992 Sb. byla nedávno schválena vládou a předána do Poslanecké sněmovny ČR. Aktuálně iniciujeme jednání s jednotlivými výbory Poslanecké sněmovny ohledně honorářů. Mezi probíhající řízení patří i zákon o znalcích a tlumočnících, v němž Komofe chyběla především sekce architektury a urbanismu, kterou nyní v zákoně prosazuje. Dalším zásadním a aktuálně připravovaným legislativním dokumentem je autorský zákon.

PS Urbanismus

Skupina chystá semináře na téma územního plánování a vyhlášených dotačních výzev v Poslanecké sněmovně. Semináře ČKA budou následovat semináře MMR, jež proběhnou v jednotlivých krajích a budou na nich přednášet mimo jiné i odborníci z ČKA. Důležitou akcí, které se členové skupiny rovněž účastnili, je konference pořádaná Asociací pro urbanismus, plánování a rozvoj nazvaná Územní plánování v pro-

cesech plánování a projektování krajiny, jež se uskutečnila na konci září v Lednici.

PS Česká cena za architekturu

ČKA plánuje doplnit své stávající portfolio akcí (např. Přehledka diplomových prací, Pocta ČKA či Architekti na jedné lodi) o kvalitní soutěž architektonických realizací. Aktuálně probíhají jednání s partnery a výběrové řízení na produkční společnost České ceny za architekturu (ČCA). Přesná koncepce ceny, její harmonogram či obsazení akademie budou dalšími kroky navazujícími na tato jednání. Specifikum České ceny za architekturu bude spočívat zejména v tom, že se bude jednat o nezávislou soutěž, která v ČR stále chybí. Znamená to, že díla do ČCA budou moci přihlásit architekti sami, avšak bez nákladných poplatků za registraci, které v praxi mnohdy znemožňují účast mladých ateliérů. Vedle toho zde bude odborná akademie monitorovat nejzajímavější počiny za dané období, a tak se do výběru dostanou všechna díla, nikoliv pouze ta, která přihlásí autor či investor. Tímto cena zaručí komplexní pokrytí a odbornou reflexi architektonické produkce za konkrétní období.

Aktuální informace z dění všech pracovních skupin naleznete na webu ČKA: <https://www.cka.cz/cs/cka/lide-v-cka/pracovni-skupiny>.

Ing. arch. Marie Špačková
sekretář ČKA

ZE ŽIVOTA DOZORČÍ RADY

Dozorčí rada se schází jednou za tři týdny. V úvodu každého jednání se řeší otázky Komory jako instituce – zejména co a s jakými výstupy se probíralo na představenstvu, jak dopadl stavovský soud, jsou-li nějaké aktuální komorové problémy k řešení apod. Po tomto úvodním jednání jsou v dozorčí radě diskutovány jednotlivé kauzy – došla podání.

Podání na architektury jsou různého rázu, buď je podávají architekti sami na sebe, nebo je na ně podávají třetí strany – klienti, občanská sdružení či třeba zástupci municipalit. Někteří architekti jsou aktivnější při podáních než ostatní, v jednu chvíli tvořila podání od jednoho architekta přibližně 30 % řešených podání. Dozorčí rada na tomto základě začala zvažovat kauci, kterou by bylo potřeba při podání složit, aby podání nebyla brána na lehkou váhu. Naštěstí se jednalo o ojedinělý případ.

Pochybení architektů bývají různá, poslední dobou se množí podání na autorská díla. Ve stížnostech jde většinou o to, že jeden architekt zpracovává úvodní studii a jiný následnou projektovou dokumentaci. Velmi složitě se v takovýchto případech rozhoduje, kdo je v právu. Někdy mají architekti problém autorství prokázat, pouze prohlášení mnohdy nestačí. Nejčastější chybou u těchto podání bývá, že architekt přebírající zakázku prokazatelně neinformuje původního tvůrce, případně se s ním nevypořádá dle platných komorových řádů. Dalšími častými důvody pro podání bývá neprofesionalita architektů při podpisu smlouvy, případně při provádění díla.

Často podání upozorňují na to, že architekt nesplnil právní vztah mezi ním a klientem, případně mezi ním a subdodavatelem. Nejčastěji se jedná o nezaplacení peněz subdodavatel, případně nevrácení zálohy investorovi atp. Dozorčí radu ani Stavovský soud neopravňují komorové předpisy řešit obchodní závazky architekta. S těmito požadavky dozorčí rada odkazuje na civilní soudy.

Poslední dobou se u dozorčí rady hromadí rovněž podání na členy porot v různých architektonických soutěžích, kde v postupu poroty velmi často dochází k různým odchýlkám od soutěžního řádu – nejsou řádně vedeny soutěžní protokoly v odpovídajícím obsahu, v průběhu soutěže porota mění závazné podmínky, porota rozhoduje o návrzích, a nemá prostudovaný platný soutěžní řád apod. Mnozí porotci architektonických soutěží si neuvědomují, že soutěžní podmínky – a zejména jejich závazné části – jsou v průběhu soutěže závazné nejen pro soutěžící, ale zcela stejně i pro porotu a vyhlášovatele.

Každá „kauza“, jak jsou nazývána jednotlivá podání (stížnosti), došla na dozorčí radu, je přidělena jednomu z jejích členů, který se tím stává jejím referentem. Ten kauzu nastuduje a seznamuje s jejími podrobnostmi ostatní členy DR. Kromě potřebných návštěv úřadů, případně dopisů podávajícím a obviněným jsou kauzy pravidelně diskutovány všemi přítomnými členy na dozorčí radě, čímž se do posuzování vnáší potřebná pluralita názorů. Tyto kolokviální diskuse jsou tím nejzaručenějším způsobem, jak posoudit jednotlivá profesní pochybení autorizovaných osob – zda jsou, nebo nejsou (dle názoru DR) disciplinárním proviněním. V okamžiku kdy dozorčí rada po podrobném seznámení se všemi relevantními důvody usnesením rozhodne, že podle jejího názoru došlo k disciplinárnímu provinění, podá návrh na zahájení disciplinárního řízení. Pokud důkazy nenasvědčují tomu, že architekt pochybil, dozorčí rada zastaví disciplinární zjišťování a kauzu tím uzavře. Proti tomuto kroku se může stěžovatel odvolat – DR pak zkoumá, zda podané odvolání obsahuje nějaké nové informace, kterými se již DR dříve nezabývala, a zda je tedy důvodné znovu otevřít dříve zastavené disciplinární zjišťování.

Dojde-li na podání návrhu a na zahájení disciplinárního řízení u Stavovského soudu, je tam pak přítomen člen dozorčí rady (obvykle referent kauzy) v roli disciplinárního žalobce. Ten v úvodu prezentuje žalobní návrh a i dále se účastní celého průběhu disciplinárního řízení jako zástupce dozorčí rady. Závěrem disciplinárního řízení vynáší Stavovský soud svůj rozsudek. Jestliže s rozsudkem Stavovského soudu nesouhlasí obžalovaná či žalující strana, mohou se odvolat k představenstvu ČKA, které pak rozhoduje o dalším postupu ve věci.

Ing. arch. Václav Zůna
dozorčí rada ČKA

STAVOVSKÝ SOUD – ZAHÁJENÍ, VEDENÍ A ROZHODNUTÍ V DISCIPLINÁRNÍM ŘÍZENÍ

Po doručení návrhu dozorčí rady na zahájení disciplinárního řízení Stavovskému soudu postoupí sekretář návrh předsedovi Stavovskému soudu spolu s příslušným spisem. Zároveň předá žalobní návrh právnímu poradci Stavovského soudu k posouzení, zda návrh obsahuje předepsané náležitosti.

Výsledek posouzení spolu s návrhem na opatření sdělí právní poradce předsedovi Stavovskému soudu k rozhodnutí o dalším postupu, včetně případného doporučení, zda řízení nemá být zastaveno (dle § 35 DSŘ), přerušeno (dle § 36 DSŘ), doplněno nebo nemá být věc postoupena jinému příslušnému orgánu.

V případě, že návrh na zahájení disciplinárního řízení nemá všechny potřebné náležitosti (§ 32 DSŘ), rozhodne předseda Stavovského soudu o vrácení návrhu dozorčí radě k doplnění, resp. odstranění vad. Vlastní vrácení zajistí sekretář Stavovského soudu v souladu s posouzením právního poradce.

Návrh na zahájení disciplinárního řízení způsobilý podle posouzení právního poradce k dalšímu řízení zašle sekretář Stavovského soudu předsedovi Stavovského soudu a s jeho souhlasem všem členům Stavovského soudu a představenstvu. Věc zařadí na program nejbližšího společného zasedání Stavovského soudu.

Na společném zasedání členové Stavovského soudu po předchozí poradě hlasují o tom, zda bude věc projednána před Stavovským soudem samým, nebo bude přidělena zvláště ustavenému – nejméně tříčlennému – disciplinárnímu senátu. K tomuto rozhodnutí je nutná nadpoloviční většina hlasů přítomných členů Stavovského soudu. Členové Stavovského soudu navržení do senátu sdělí případné důvody, pro které by mohla být vůči nim uplatněna námitka podjatosti. Poté Stavovský soud zvolí předsedu disciplinárního senátu, kterého do funkce jmenuje předseda Stavovského soudu a předá mu spis.

Předseda senátu Stavovského soudu zajistí doručení návrhu na zahájení disciplinárního řízení disciplinárně obviněnému do vlastních rukou a určí mu lhůtu nejméně 15 dnů k vyjádření. Současně mu oznámí jména členů soudu s výzvou, aby neodkladně vznesl případnou námitku podjatosti. Zároveň stanoví termín ústního jednání tak, aby disciplinárně obviněný, jeho obhájce a disciplinární žalobce měli nejméně pět dnů na přípravu. V předvolání k jednání poučí disciplinárně obviněného o možnosti omluvy jeho účasti na stanoveném ústním jednání (§ 40 odst. 2 DSŘ) a o povinnosti důvod omluvy prokázat.

Jednání se koná za stálé přítomnosti celého disciplinárního senátu, který byl pro konkrétní kauzu stanoven. Řídí je předseda. Účast disciplinárního žalobce, kterým je pověřený zástupce dozorčí rady, je povinná. Disciplinárně obviněný má být zásadně přítomen. V jeho nepřítomnosti lze jednat jen tehdy, když se bez náležité omluvy opakovaně nedostaví nebo požádá, aby se jednání konalo v jeho nepřítomnosti. Právo účastnit se jednání má obhájce disciplinárně obviněného, pokud předložil písemnou plnou moc nebo ji disciplinárně obviněný udělil ústně do protokolu. Jednání se účastní také právní poradce Stavovského soudu a zapisovatel/sekretář.

Na začátku jednání předseda senátu Stavovského soudu představí všechny přítomné a dotáže se, zda disciplinárně obviněný nevznášá případnou námitku podjatosti vůči členům senátu Stavovského soudu, ověří totožnost disciplinárně obviněného, jeho obhájce a svědků před jejich výpovědí, poučí disciplinárně obviněného o jeho právech (§ 8 DSŘ), o způsobu vedení jednání a sepisování protokolu, o jeho právu žádat doplnění nebo opravu protokolu v souhlasu s jeho výpovědí a o podpisování protokolu po skončení jednání.

Po zahájení jednání předseda senátu Stavovského soudu vyzve disciplinárního žalobce, aby přednesl návrh na zahájení disciplinárního řízení, a poté disciplinárně obviněného, aby se k návrhu podrobně vyjádřil – zejména aby souvisle vylíčil skutečnosti, které jsou předmětem obvinění, uvedl okolnosti, které obvinění zeslabují nebo je vyvracejí, a nabídl o nich důkazy. Není-li disciplinárně obviněný přítomen nebo nevyužil-li práva se ústně vyjádřit, přečte se jeho vyjádření k návrhu, bylo-li podáno písemně. Po vyjádření disciplinárně obviněného mohou být disciplinárně obviněnému kladeny otázky k doplnění výpovědi nebo k odstranění neúplnosti, nejasnosti a rozporů.

Po výpovědi disciplinárně obviněného následuje (§ 20 až § 28 DSŘ) další dokazování vším, co může přispět k objasnění věci, zejména výpověďmi svědků, věcmi a listinami, popř. znaleckými posudky. Pokud se v průběhu jednání ukáže potřeba provést další důkazy, jež nelze ihned opatřit, předseda senátu Stavovského soudu vyhlásí usnesení, kterým jednání odročí.

Pokud nejsou provedeny všechny důkazy, které si opatřil nebo vyžádal senát Stavovského soudu k objasnění věci a které navrhl disciplinárně obviněný nebo disciplinární žalobce, senát Stavovského soudu skončí dokazování. Pokud

jsou provedeny všechny důkazy, které si senát opatřil nebo vyžádal k objasnění věci, konstatuje se zbývající obsah spisu a předseda senátu Stavovského soudu udělí slovo k závěrečným řečem, a to v pořadí disciplinárnímu žalobci, obhájci disciplinárně obviněného a nakonec disciplinárně obviněnému.

Poté následuje tajná porada senátu Stavovského soudu o rozhodnutí. Členové senátu Stavovského soudu hlasují v abecedním pořádku, a to nejprve o vině. Předseda hlasuje jako poslední. Rozhoduje většina. V případě uznání viny obdobně hlasuje senát o disciplinárním opatření. Protokol o hlasování podepisují všichni členové senátu Stavovského soudu.

Stavovský soud vydá odsuzující rozsudek, bylo-li nepochybně prokázáno, že se stal skutek, který je předmětem návrhu, že se jej disciplinárně obviněný dopustil a že je tento skutek disciplinárním proviněním ve smyslu § 20 odst. 1 zákona č. 360/1992 Sb. Při výběru disciplinárního opatření soud přihlédne k povaze skutku a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k osobě a poměrům disciplinárně obviněného a k míře jeho zavinění. Provedené důkazy a uvedené okolnosti, kterými se Stavovský soud řídil při rozhodování, podrobně uvede v písemném odůvodnění rozsudku. Při posuzování věci rovněž přihlíží k předchozím pravomocným rozhodnutím Stavovského soudu ve věcech obsahem srovnatelných s věcí posuzovanou. Stavovský soud vydá zprošťující rozsudek, pokud nejsou splněny podmínky pro vydání odsuzujícího rozsudku.

Po skončení porady vyhlásí předseda senátu Stavovského soudu rozhodnutí s poučením o opravném prostředku. Písemné vyhotovení rozsudku (odsuzujícího i zprošťujícího) vypracuje předseda senátu Stavovského soudu ve spolupráci s právním poradcem. Rozsudek podepisuje předseda Stavovského soudu a předseda senátu Stavovského soudu, pokud byl ve věci ustaven.

Rozsudek se doručí do vlastních rukou disciplinárně obviněnému, obhájci disciplinárně obviněného, disciplinárnímu žalobci a vedlejšímu účastníku řízení (osoba, která podala podnět k zahájení řízení) do dvaceti pěti dnů od jeho vyhlášení. Ve stejné lhůtě se zašle rozsudek představenstvu Komory. Odvolání proti rozsudku se podává do patnácti dnů od jeho doručení u předsedy Stavovského soudu, který odvolání spolu s disciplinárním spisem předloží do deseti dnů představenstvu ČKA.

Pokud Stavovský soud nevydal odsuzující rozsudek, avšak shledal, že autorizovaná osoba porušila některou povinnost, avšak nedopustila se tím závažného nebo opakovaného porušení povinností autorizované osoby, na pochybení ji upozorní, popřípadě jí nesprávný postup vytkne.

V disciplinárním řízení Stavovský soud rozhoduje ve lhůtě šesti měsíců od zahájení řízení, tj. od podání návrhu dozorčí rady Stavovskému soudu.

Radka Kasalová
sekretář Stavovského soudu

OBĚ KOMORY KONTAKTOVALY ÚOHS KVŮLI VYDÁVÁNÍ CENÍKŮ A HONORÁŘOVÝCH ŘÁDŮ

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) opakovaně uvádí, že vydáním ceníků a honorářových řádů pro architektu, projektanty a inženýry by docházelo ke kartelovému jednání. Toto tvrzení ČKA i ČKAIT zásadně odmítly už z toho důvodu, že by vydávání těchto pomůcek nebylo závazné.

Vydávání ceníků a honorářových řádů je navíc přímo žádoucí z titulu ochrany spotřebitele. Pokud jako argument úřad uvádí, že na stavebním trhu působí zcela nadbytečné množství soutěžitelů, kterým jde o přežití na trhu, musíte si uvědomit druhou stránku tohoto chování soutěžících – aby přežili a veřejnou zakázku vyhráli, návrh cen je podlimitní. Na první pohled jako by se zdálo, že tímto počínáním ušetří veřejnému zadavateli finanční prostředky. Při prošetření realizace stavby dle takto navrhovaných cen však zjistíme, že skutečná, neriziková cena se objeví v náúčtování víceprací.

Úřad by již z titulu svého úkolu ochrany hospodářské soutěže měl vystupovat nejen proti neoprávněně vysokým cenám, ale také proti mimořádně nízkým cenám. Tuto činnost na ochranu čistoty hospodářské soutěže jsme však v projektové přípravě zatím nezaznamenali. Není přece standardní, aby vyhrála nabídka, která je na 10 nebo 20 % předpokládané ceny vyhlášené zadavatelem veřejné zakázky. Kde je potom ochrana před dumpingovými cenami? Ceníky by proto byly vhodné a nezávaznou pomůckou i pro veřejnou správu. Uvítali bychom současně, kdyby se Úřad více angažoval v metodice určování mimořádně nízkých nabídkových cen, aby byl dodržován zákon i z druhé strany, tj. ze strany zadavatelů.

V přímé návaznosti na schválenou vládní Politiku architektury a stavební kultury a s cílem nabídnout nástroj na ochranu spotřebitele, tedy i veřejného zadavatele, zpracovaly naše komory program pro stanovení předpokládané hodnoty projektových činností architekta / inženýra pro pozemní a krajinářské stavby a dále program pro stanovení předpokládané hodnoty projektových činností zpracovatele územně plánovací dokumentace (územního plánu). Tyto programy stanovují potřebnou hodinovou dotaci na projekty staveb, resp. územně plánovací dokumentaci; součástí těchto programů jsou i standardy jednotlivých výkonových fází výše uve-

dených dokumentací. V této souvislosti se odvoláváme i na zákon 360/1992 Sb., který nám tyto standardy vydávat umožňuje, a stavební zákon, včetně prováděcích předpisů, ze kterých vyplývá státem požadovaný závazný obsah jednotlivých dokumentací.

Zároveň naše komory zpracovaly program pro stanovení investičních nákladů stavby, v závislosti na typu stavby, standardu vybavení atd. – podklady pro tento program budou průběžně aktualizovány podle reálné situace ve stavebnictví. Výstup z tohoto programu bude sloužit k zadání vstupního údaje pro výše zmíněný program pro stanovení předpokládané hodnoty projektových činností architekta / inženýra pro pozemní a krajinářské stavby – alternativně bude možné stanovit tyto investiční náklady odborným odhadem, případně na základě studie / návrhu stavby.

Hodinové dotace, stanovené pomocí výše uvedených programů, budou odpovídat nutné časové náročnosti pro vypracování úplné, proveditelné a bezpečné projektové dokumentace stavby či objektu, případně územního plánu, v souladu s příslušnými právními předpisy (stavebním zákonem, souvisejícími závaznými předpisy, technickými normami apod.).

Z dopisu adresovaného
Ing. Petru Rafajovi, předsedovi
ÚOHS, září 2015

KOMORU NAVŠTÍVILI ZÁSTUPCI INDONÉSKÉHO PARLAMENTU

24. srpna proběhlo v prostorách ČKA neformální jednání s delegací zástupců parlamentní „Komise V“ z Indonésie. Za ČKA se setkání zúčastnili členové Pracovní skupiny pro zahraničí Jaroslav Šafer, Pavel Martinek a Josef Smutný. Schůzku iniciovala sama parlamentní komise, která měla ve svém nabitém programu naplánována také setkání s českými orgány státní správy. Účelem návštěvy více než dvaceti členů asijské komise, jež má v gesci architekturu a urbanismus, bylo zejména neformální seznámení se s nejvyšší profesní organizací architektů v ČR, dále pak výměna informací zejména ve třech oblastech: vztahu ČKA k vládě ČR, charakteru a délce vzdělávání architektů v ČR a zkušenostech, jak členství v EU ovlivnilo možnosti a povinnosti českých architektů.

Zástupci ČKA zdůraznili nezávislost Komory na vládě ČR, spolupráci na znění nových či novelizovaných zákonů formou oficiálních připomínek a spolupráci Komory na znění pozičních dokumentů vlády, jako je např. Politika architektury a stavební kultury. Stejně jako u nás se i v Indonésii letos chystají novely a nové zákony dotýkající se profese architekta včetně přípravy novely památkového zákona. Všichni přítomní se proto shodli, že by v budoucnu ocenili pokračující diskusi na toto téma.

Za indonéskou stranu se jednání zúčastnil rovněž velvyslanec Indonésie v České republice Aulia Aman Rachman, který bude prostředníkem pro další profesní kontakty mezi ČKA a skupinou poslanců z Indonésie. Společných témat jistě bude hodně, neboť se dotýčná komise kromě územního plánování a památek zabývá rovněž dopravou, telekomunikacemi, bydlením a rozvojem venkova a regionů.

ZMĚNY V KANCELÁŘI ČKA

V týmu pražské Kanceláře se v létě odehrály dvě velké změny – po 11 letech naše řady opustila Katka Folprechtová, která řadu z vás provázela registrací na nových webových stránkách ČKA. Tuto část nyní převzala manažerka produkce Iveta Königsmarková. Zahraniční komunikaci má nově v agendě Dita Pavelková, která měla předtím na starosti projekt CEC5. K 30. 6. 2015 svoji působnost ukončila ředitelka Kanceláře ČKA Vladimíra Těšitelová. Od října 2015 je vedením Kanceláře pověřen sekretář Komory, Marie Špačková, na níž se můžete i nadále obracet v záležitostech týkajících se představenstva a pracovních skupin ČKA. Po mateřské dovolené se do týmu Kanceláře ČKA externě vrací i Markéta Pražanová, která dříve působila jako tisková mluvčí Komory. Její dlouholeté zkušenosti z této pozice využijeme při přípravě Bulletinu a dalších tiskovin ČKA. Markéta se velkou měrou zapojila již do aktuálního čísla Bulletinu ČKA, které právě držíte ve svých rukou.

Kontakty na všechny zaměstnance naleznete na www.cka.cz/cs/cka/lide-v-cka/kancelar.

NOVÉ ROZHODNUTÍ MĚSTSKÉHO SOUDU V PRAZE VE VĚCI BEZPLATNOSTI TECHNICKÝCH NOREM

Městský soud v Praze vydal dne 7. 9. 2015 nové rozhodnutí týkající se žádosti pražského zastupitele Mgr. Bc. Jakuba Michálka o bezplatné poskytnutí technických norem ve stavebnictví. Městský soud v již pravomocném rozsudku uložil Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (dále „Úřad“) povinnost žadateli do 30 dnů bezplatně poskytnout technické normy (ČSN, ČSN EN).

Stalo se tak poté, co se v tomto řízení Nejvyšší správní soud vyslovil, že právo na informace lze omezit zákonem jen v případech naprosto nezbytných. Takovým zákonem má být zákon o technických požadavcích, který v § 5 odst. 8 stanovuje, že české technické normy mohou být rozmnožovány a rozšiřovány jen se souhlasem pověřené právnické osoby nebo za úplatu a se souhlasem Úřadu, jestliže zvláštní právní předpis nestanoví jinak. Zmiňovaným zvláštním předpisem je právě stavební zákon, který v § 196 odst. 2 stanovuje, že v případě existující povinnosti postupovat dle stavebního zákona nebo jeho prováděcích předpisů podle technických norem musí být tyto normy bezplatně a veřejně přístupné. Technické normy byly dosud takto přístupné pouze v budově Národní technické knihovny v Praze, což však Nejvyšší správní soud nepovažuje za dostatečné.

Městský soud, vázán právním názorem nadřízeného soudu, neshledal jiné důvody odmítnutí žádosti, a uložil proto Úřadu povinnost předmětné informace poskytnout, nechává však na něm, jakým způsobem tuto povinnost splní. Naznačil ovšem, že zveřejnění na webových stránkách (tedy způsob, jak Ministerstvo pro místní rozvoj zveřejnilo technickou normu ČSN 73 6116) je řešením více než vhodným.

Česká komora architektů rozhodnutí soudu více než vítá. Dalším krokem je oslovení ÚMZM a MPO s výzvou, aby přízpusobily praxi zveřejňování norem vydanému rozhodnutí a ČSN, na které odkazuje stavební zákon a jeho prováděcí předpisy, zveřejnily na veřejně přístupných webových stránkách.

Mgr. Eva Faltusová
právní oddělení Kanceláře ČKA

CO PŘINÁŠÍ NOVELA STAVEBNÍHO ZÁKONA Z POHLEDU ARCHITEKTŮ?

Připravovaná novela stavebního zákona má ambici výrazně zjednodušit a urychlit stavební řízení a proces výstavby. Zavádí proto řadu nejrůznějších typů řízení. Přinesou ale nové postupy skutečně zlepšení, po němž se tak dlouho volá? Jejich zavedením totiž paradoxně dochází k ještě větší nepřehlednosti pravidel. Režim umísťování a povolování staveb by měl po přijetí novely třináct základních typů řízení s procesními odlišnostmi. Česká komora architektů má v tuto chvíli možnost být součástí procesu připomínkování této legislativní úpravy, která přináší i další změny.

ČKA nepodporuje zřetelné oslabení diskrece a pravomoci obecných stavebních úřadů

Žádoucí vysoká úroveň rozhodování stavebních úřadů je podmíněna jejich silným postavením spojeným s odpovědností, v návaznosti na znalost území a nutnost koordinace stavebních záměrů a staveb v území.

Novela neřeší vícekolejnost

Kromě obecných stavebních úřadů operují na stejném území i speciální stavební úřady, které povolují stavby pro některá odvětví. Tato rozříštění nepochoybně nepřispívá ke vzájemně koordinovanému a konzistentnímu rozhodování.

Stavebník si musí i nadále sám opatřovat všechna stanoviska

Namísto toho, aby státní správa vůči stavebníkovi fungovala jako ucelený systém schopný vnitřní komunikace, a zejména koordinace dílčích stanovisek odborně kompetentním stavebním úřadem, musí si stavebník zajišťovat stanoviska jednotlivých orgánů státní správy sám. Odborné kompetence a chybějící motivace, popř. kapacita stavebního úřadu se pak nahrazuje stanoviskem autorizovaného inspektora, které pro stavební úřad opět opatřuje stavebník, a to na své náklady.

Novela zkracuje lhůty jednotlivých typů řízení

Zkracuje se např. délka projednání územně plánovací dokumentace v případě, že není požadováno variantní řešení. Naproti tomu ponechává neúměrně dlouhé lhůty pro vydání povolení stavby, prodlužuje projednání EIA, neupravuje návazná stanoviska dotčených orgánů státní správy. Navíc je způsob zajištění odborného posudku pro

orgán vydávající závazné stanovisko EIA absolutně nepřehledný a přináší, co se týká lhůty i výsledku, neakceptovatelné řešení.

Územní rozhodnutí na umístění stavby je v rozsahu dokumentace v podstatě duplicitní se stavebním povolením

Dvojstupňovost ztrácí smysl (v západních zemích se nepoužívá). Přes legislativní zakotvení se málo používají nástroje územní studie a regulační plán, které mají dostatečně konkrétní měřítko a podrobnost pro řešení staveb v místním kontextu, koordinaci zájmů a nastavení právní jistoty.

Snadné změny v územním plánu nejsou žádoucí

Územní plán jako svého druhu závazný právní dokument je mimo jiné zdrojem právních jistot vlastníků i uživatelů nemovitostí v daném území. Podle výhledu daného územním plánem se rozhodují např. o svých investicích. Příliš snadné a rychlé změny územního plánu však mohou jejich rozhodnutí zpochybnit a jejich investice znehodnotit. Určitá míra pružnosti územního plánu je sice prospěšná, avšak nesmí vést k nejistotě a nesmí být zneužitelná.

Rozpor mezi povinnostmi a právy projektanta není vyřešen

Projektant je sice odpovědný za věcně správné navržení stavby, avšak nemá ze zákona právo vykonávat autoritativní dozor nad realizací stavby (resp. nad vznikem prováděcí dokumentace), při níž je projekt buď dotažen v řadě dílčích praktických rozhodnutí ke zdárnému výsledku, anebo naopak, chybnou aplikací rozmělněn, ba paralyzován.

Praha má právo vydávat Pražské stavební předpisy

ČKA nesouhlasí s návrhem, že by Praha nemohla vydávat obecné požadavky na využívání území a technické požadavky stavby. Skutečnost, že hlavní město Praha může požadavky na výstavbu upravit odlišně od zbytku České republiky, má své historické kořeny (více než 200 let staré) a odpovídá specifickému charakteru výstavby. Svým významem a počtem obyvatel generuje specifické nároky na prostorové uspořádání, kterým musí logicky odpovídat specifická pravidla.

Dle ČKA by měl zákon rovněž obsahovat ustanovení o možnosti bezplatného přístupu k normám. Předpokládá se také, že by došlo k úpravě vyhlášek, na něž zákon odkazuje.

Ing. arch. Marie Špačková
sekretář ČKA

ČKA PODPORUJE ZACHOVÁNÍ LIBEŇSKÉHO MOSTU

Česká komora architektů s velkým znepokojením sleduje aktuální vývoj událostí kolem Libeňského mostu a vyjadřuje podporu Městské části Praha 7 v její snaze o zachování této důležité dopravní stavby. ČKA se tak připojuje k celé řadě osobností a organizací, které se pro zachování stávající podoby mostu formou citlivé rekonstrukce vyslovily. Plánované rozšíření mostu přinese nezvratný zásah do jeho podoby navržené významným českým architektem Pavlem Janákem.

Most od roku 1928 spojuje Holešovice a Libeň a vychází z architektonického návrhu Pavla Janáka (1882–1956), autora tak významných realizací, jako jsou např. Palác Adria v Praze (1925), Škodův palác v Praze (1926), hotel Juliš na Václavském náměstí v Praze (1933), Krematorium v Pardubicích (1923) či Hlávkův most v Praze (1912). Jedná se o velkou osobnost české architektury, která ve své době udávala tón soudobého města. Libeňský most je přitom v detailech, jako jsou schodiště, osvětlovací stožáry či patní klouby, hrdým reprezentantem kubistického slohu, tedy ryze českého specifika, jež nemá ve světě obdoby a jež České republice získalo v zahraničí patřičný věhlas. Z tohoto důvodu byl např. v roce 2004 Národním památkovým ústavem podán podnět na Ministerstvo kultury ve věci prohlášení mostu (společně s libeňským židovským hřbitovem) kulturní památkou. Podnět nebyl navzdory analýzám předních odborníků (mj. např. Rostislava Šváchy) shledán jako důvodný a byl zamítnut.

V souvislosti se stavbou tunelu Blanka a jeho napojením na stávající dopravní infrastrukturu má Technická správa komunikací hlavního města Prahy (TSK) v plánu Libeňský most rozšířit. Tento záměr TSK vnímáme jako závažné ohrožení významné dopravní památky a z hlediska dopravy v dané lokalitě také jako strategicky velmi špatný krok. Rozšíření mostu svede dopravu do přetížených zón Holešovic a Libně. Otázkou je také „ekonomičnost“ tohoto kroku. Citlivou rekonstrukcí namísto plánovaného rozšíření, jehož následkem by byla

demolice celého mostu, by bylo docíleno úspory ve výši zhruba 130 mil. Kč. Současný stav mostu přitom rozhodně nevyžaduje jeho zbourání.

Aktuálně je hotový projekt na rozšíření mostu a bylo vyhlášeno výběrové řízení na dodavatele. Nacházíme se však v bodě, kdy je možné tuto cílenou likvidaci důležité technické památky ještě zvrátit. Tvrzení TSK, že odklon od původního investičního záměru (především rozšíření mostu) není v tuto chvíli možný, se tak nezakládá na skutečnosti. Ve světle výše zmíněných úspor, které by přinesla rekonstrukce mostu místo jeho rozšíření, neobstojí ani argument, že by došlo ke zmaření veřejné investice. Snahu TSK za každou cenu prosadit původní projekt navzdory názorům většiny radních Prahy 7, jejich obyvatel a v neposlední řadě také odborné veřejnosti vnímáme jako zcela kontraproduktivní.

Kauza kolem Libeňského mostu přitom ukazuje neefektivitu v zadávání veřejných zakázek, kdy není investiční záměr dostatečně komunikovaný s veřejností a odborníky, kteří se o jeho podobě často dozvídají až ve chvíli, kdy není možné na projektu cokoli změnit. V případě Libeňského mostu však prostor pro odstoupení od původního rozhodnutí jistě je. Česká komora architektů proto plně podporuje snahu Městské části Praha 7 o zachování Libeňského mostu ve stávající podobě formou rekonstrukce. Komora se rovněž ztotožňuje s názory předních odborníků a specializovaných institucí a vyzývá k respektování hodnoty a kvalit Libeňského mostu.

Tisková zpráva ČKA
28. 7. 2015

INFORMACE O MOŽNOSTECH ČERPÁNÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ Z INTEGROVANÉHO REGIONÁLNÍHO OPERAČNÍHO PROGRAMU NA PODPORU ÚZEMNÍCH PLÁNŮ

Integrovaný regionální operační program (IROP) 2014–2020 byl 4. 6. 2015 schválen Evropskou komisí. Tento program je financovaný z Evropského fondu pro regionální rozvoj a celkově je pro

IROP určeno 4,64 miliardy eur. Program bude řízen Ministerstvem pro místní rozvoj (MMR).

IROP je rozdělený do čtyř hlavních oblastí – os. Součástí prioritní osy 3 – Dobrá správa územní a zefektivnění veřejných institucí je specifický cíl 3.3 „Podpora pořizování a uplatňování dokumentů územního rozvoje“ (SC 3.3 IROP). Pro SC 3.3 IROP je vyčleněno 46 mil. eur, tj. asi 1,1 mld. Kč.

V rámci SC 3.3 IROP jsou příjemci podpory obce s rozšířenou působností (jiné obce ani kraje Evropská komise nepřipustila), které budou moci získat finanční prostředky na následující aktivity:

1. pořízení územních plánů (včetně vybraných změn územních plánů),
2. pořízení regulačních plánů, nenahrazujících územní rozhodnutí,
3. pořízení územních studií
 - zaměřených na veřejnou technickou infrastrukturu,
 - zaměřených na veřejnou dopravní infrastrukturu,
 - zaměřených na veřejná prostranství,
 - zaměřených na řešení krajiny.

Výzva na územní plány (2. výzva MMR) byla zveřejněna dne 31. 7. 2015. Výzvy na regulační plány a územní studie se předpokládají na podzim letošního roku (v současné době se připravují specifická pravidla výzev pro žadatele a příjemce).

Centrum pro regionální rozvoj (CRR) z pozice zprostředkujícího subjektu zajišťuje administraci IROP včetně poskytování informací žadatelům. Pomoc žadatelům nově poskytuje i Ústav územního rozvoje. S dotazy se lze i nadále obracet na Řídicí orgán IROP nebo na Odbor územního plánování MMR.

Žádosti budou přijímány elektronicky prostřednictvím systému MS2014+ (<https://mseu.mssf.cz/>). Bližší informace lze nalézt na: www.dotaceu.cz/irop.

Ing. Ilona Kunešová
Odbor územního plánování
Ministerstvo pro místní rozvoj

Kristýna Smržová, Železnice - variabilní prostor

YOUNG ARCHITECT AWARD 2015

Společnost ABF, a. s., vyhlásila 15. září 2015 výsledky již 7. ročníku mezinárodní přehlídky pro studenty architektury a architektky do 33 let. Slavnostní ceremoniál proběhl ve veletržním areálu PVA EXPO Praha v Letňanech. „Nejvíce nás zaujaly projekty, které se pokusily otevřít všeobecněji platné téma, kterému se třeba nedostává pozornosti, není diskutováno, případně je úplně ignorováno. Mohli jsme si tak prostudovat opravdu širokou škálu projektů a přístupů k velmi rozličným tématům. Pod hlavičkou ‚nový život pro stará místa‘ jsme mohli vidět přehlídku rekonstrukcí, adaptací, konverzí, ale i dostaveb, novostaveb, případně návrhů rozsáhlých areálů a čtvrtí,“ shrnuje předseda poroty Adam Gebrian.

Ideové architektonické a urbanistické studie, kterých se letos sešlo 71, hodnotila odborná porota. Předsedou byl tentokrát zvolen architekt Adam Gebrian, dále v ní zasedli architekti Marek Kopeč a Jaroslav Wertig. Výbor pro municipalitu Rady vlády pro udržitelný rozvoj MŽP zastupovala Marie Petrová a nadací Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových Josef Pechar.

Hlavní cenu – Titul Beton Brož Young Architect Award 2015 a Cenu Cebra – získala Kristýna Smržová za práci Železnice – variabilní prostor. Porota ocenila zpracování opomíjeného tématu, kterým jsou prostory přiléhající k železnici. Cenu developerské společnosti CPI obdrželi studenti Adam Cigler a Petr Vacek, kteří se ve své studii nazvané WWWWERK zabývali konverzí chátrajícího areálu pražských Holešovic. Porotci hodnotili pozitivně jak přestavbu, tak kreativní charakter nového využití. Cenu architekta Josefa Hlávky se rozhodla porota udělit Tereze Komárkové, jejíž studie otevírá možnost k dočasnému využití a řešení volného prostoru

v historickém městském bloku. Cena rektora ČVUT za školní práci byla předána Adamu Lacinovi, který navrhl revitalizaci nemocničního areálu v Dačicích. Navrhovaný pavilon rehabilitace poskytuje řád, klid, bezpečí, možnost osahat si hliněné zdi, užívat si prostor, světlo i výhled, což porota považuje za vhodnou léčebnou metodu, kterou se zde architektura stává. Provokativní práce Moniky Jasiokové získala Cenu rektora TUL za školní práci nazvanou Klub za Prahu na Křižovnickém náměstí. Do samotného jádra historické Prahy přichází s revizí prostorových vztahů, které všichni považují za ukončené. Další cenu udělily časopisy: Moderní obec Jiřímu Židovi, Zuzaně Koňasové a Ondřeji Pleštilovi za rekonstrukci kina Varšava v Liberci, časopis Architekt Tadeáš Říhovi za návrh The Ruin and the Mall a časopis Era 21 Evě Horákové za strategii pro postupné využití proluk nazvanou No space. Veřejnost nejvíce zaujala Galerie Café Torzo od Františka Nováka. Putovní výstava soutěžních návrhů bude probíhat do dubna příštího roku.

Více informací viz www.yaa.cz

KOMORA MÁ SVÉ ZASTOUPENÍ V RADĚ VLÁDY PRO STAVEBNICTVÍ

V polovině srpna se uskutečnilo setkání zástupců ČKA s ministrem průmyslu a obchodu Janem Mládkem. Za MPO se setkání dále zúčastnil ředitel odboru stavebnictví a stavebních hmot Petr Serafín a referentka Romana Petrů. Komoru na setkání reprezentovali předseda Ivan Plicka, místopředseda Pavel Hnilič-

ka a sekretář Komory Marie Špačková. Kromě stěžejního tématu výkonových honorářů, jejichž vydání by bylo pomocným krokem při zadávání veřejných zakázek z oboru stavebnictví, územního plánování a architektury, se zúčastnění věnovali také nedávno ustanovené Radě vlády pro stavebnictví ČR.

ČKA jednoznačně ocenila vznik rady a požádala ministra Mládko o možnost aktivní účasti v tomto uskupení a jmenování zástupců ČKA do jejích pracovních skupin. ČKA připomněla, že na konci loňského roku nebyla k účasti při vzniku rady přizvána, přestože ostatní komory a profesní uskupení ano a staly se její součástí. ČKA se podílí na tvorbě koncepčních materiálů týkajících se přípravy území, urbanistiky a udržitelného rozvoje, a je tudíž nedílnou součástí strategického plánování a měla by být nedílnou součástí této rady vlády.

ČKA následně obratem navrhla své zástupce a prostřednictvím MPO požádala vládu o rozšíření Rady vlády pro stavebnictví o ČKA. Žádosti Komory bylo ve velmi rychlém termínu vyhověno a v polovině září jsme z vlády ČR obdrželi jmenovací dopisy. Ministr dále připravuje pro vládu ČR jmenování Komory do Rady vlády pro stavebnictví, jejím zástupcem zde bude předseda ČKA Ivan Plicka.

Jmenovanými členy pracovních skupin za ČKA jsou:

Pracovní skupina pro stavební legislativu a povolovací procesy
Pavel Hnilička

Pracovní skupina pro bytovou výstavbu a snižování energetické náročnosti budov
Michal Kohout

Pracovní skupina pro energetickou a dopravní infrastrukturu
Ivan Lejčar

Pracovní skupina pro veřejné zakázky a fondy
Ivan Plicka

Pracovní skupina pro technické vzdělávání a kvalifikaci
Ladislav Lábus

Ing. arch. Marie Špačková
sekretář ČKA

Foto: Kruh, o. s.

Foto: Kruh, o. s.

Foto: Profil Media, s. r. o.

Výstava

DESIGNBLOK / PRAGUE DESIGN AND FASHION WEEK

21.–27. 10. 2015

Průmyslový palác, Výstaviště, Praha-Holešovice
Pořadatel: Profil Media, s. r. o.

Sedmnáctý ročník největší přehlídky designu ve střední Evropě proběhne tentokrát v pravém křídle a střední hale secesní budovy Průmyslového paláce na holešovickém výstavišti – v prostorách Superstudia a Openstudia. Více než dvě stovky vystavujících designérů, českých i zahraničních výrobců i prodejců špičkového designu a také školní ateliéry představí módu, šperky, lifestyleové produkty, svítidla atd. ArtHouse, původní novorenesanční budova Lapidária, bude již třetím rokem hostit projekty na pomezí umění a designu. Designblok již podruhé představí kromě produktů špičkových českých i zahraničních designérů a světových značek také výtvoř amatérských tvůrců. Tématem hlavní výstavy, s podtitulem No Things No Design, je Svoboda: „Designblok bojuje za svobodu vnitřní, neomezenou předsudky, špatnými zkušenostmi nebo malověrností. Svobodu vnější, politickou, kterou je třeba střežit i dvacet pět let po revoluci. Svobodu kreativní, kterou si dopřáváme jako děti, a potom čím dál tím méně. Svobodu vlastního úsudku, svobodu obklopovat se věcmi, které jsou našimi hrdiny, svobodu se také věcmi neobklopovat, když nechceme, a především svobodu nás samých, hlavních hrdinů našich životů.“

www.designblok.cz

Přednášky

ARCHITEKTKY

5. 11. 2015, 19.30

Kino Světozor, Vodičkova 41, Praha
Pořadatel: Kruh, o. s.

Pokračování přednáškového cyklu, který představuje významné české i zahraniční architektky, manažerky a kreativní ředitelky, které spojily svůj život s architekturou. Cílem projektu je mimo jiné zprostředkovat know-how a odlišné myšlenkové postupy v rámci různých prostředí i genderové rozmanitosti a podnítit zájem veřejnosti a médií o architekturu a o postavení žen v architektuře. Záměrem je také ukázat kvalitní architekturu vznikající na západ od našich hranic, kde architektky běžně pracují na veřejných zakázkách (např. skandinávské země, Holandsko, Francie, Velká Británie). Na listopadové prezentaci vystoupí zakladatelka a ředitelka dánské kanceláře Dorte Mandrup Arkitektur. Dorte Mandrup je členkou rady Muzea moderního umění v Louisianě a pověřeným členem Rady na záchranu historických budov a městského prostředí pod záštitou dánského Ministerstva kultury. Její práce získaly mnoho národních i mezinárodních ocenění. Mezi nejvýznamnější projekty patří např. Komunitní centrum v Herstedlundu, Denní pečovatelské centrum v Skanderborggade, Sportovní a kulturní centrum Prismen v Kodani či Dětský kulturní dům Ama'r v Kodani (www.dortemandrup.dk). Další přednáška se uskuteční 3. 12. 2015 a architektka Kodaně Tina Saaby na ní promluví o rozvoji, udržitelnosti a přívětivosti měst. Přednášky probíhají pod záštitou ČKA.

www.kruh.info

Konference

ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ V PROCESECH PLÁNOVÁNÍ A PROJEKTOVÁNÍ KRAJINY

24.–25. 9. 2015

Multifunkční centrum zámku Lednice
Pořadatel: Asociace pro urbanismus
a územní plánování

Koncem září se uskutečnila konference, jejímž cílem bylo zmapovat hlavní problémy v oborech plánování krajiny a projektování krajiny z hlediska jejich vazeb na územní plánování. Program byl rozdělen do dvou panelových diskusí. První z nich se zaměřila na roli, postavení a funkce územního plánování v procesech plánování krajiny – tj. na koncepční úrovni. Druhá panelová diskuse se zabývala projektováním krajiny, konkrétně vztahem mezi řešením územního plánu a řešením komplexních pozemkových úprav. O plánování krajiny a ochraně krajinných památkových zón hovořili přední čeští odborníci, např. Pavel Koubek, Vlasta Poláčková či Ivan Vorel. Karel Drbal z Výzkumného ústavu vodohospodářského připomněl povodňová rizika a řešení krajiny. Kromě českých odborníků vystoupili rovněž specialisté ze zahraničí a představili zkušenosti z Rakouska a Slovenska. Přiváni byli též zástupci ministerstev a Státního pozemkového úřadu. Součástí akce bylo výroční shromáždění členů AUÚP a exkurze do zámeckého parku i Akademické zahrady a dalších prostor Zahradnické fakulty MENDELU se sídlem v Lednici. Akce proběhla pod záštitou ČKA.

www.urbanismus.cz

Jaroslav SLÁDEČEK

ARCHITEKTI CZ

Vydala Grada Publishing
(2015)

Vydavatelství Grada, které se v předchozích letech věnovalo architektuře spíše okrajově, po publikaci URBEX – Opuštěná místa v Čechách nyní vydává další knihu, jež má potenciál zaujmout nejen architektky, ale i milovníky architektury. Kniha navazuje na oblíbený formát z poslední doby – a sice rozhovory architektů s architektky. Průvodcem názory a zkušenostmi svých kolegů je tentokrát Jaroslav Sládeček, který čtenářům nabízí pestrý výběr z dvaceti osobností, zahrnující jak etablované osoby typu Aleny Šrámkové, Viktora Rudiše, Ladislava Lábuse, Josefa Pleskota, Ivana Rullera, Davida Vávry či Zdeňka Zavřela, tak vycházející hvězdy současné architektury (Ondřej Chybík a Michal Křištof či Dimitri Nikin, jehož jméno patrně znáte i díky jeho úspěchu v rámci Přehledky diplomových prací v roce 2013). Každý rozhovor se točí okolo čtyř základních témat – „Idea“, „Tvorba“, „Veřejnost“ a „Vnější vlivy“. Kniha otevírá klíčové otázky spojené s výkonem profese

architekta – bilancování mezi vlastní myšlenkou, veřejným zájmem a úmyslem investora. Ostatně jak v předmluvě uvádí Oldřich Ševčík: „Architektura je ze své podstaty konsenzuální záležitost.“ Jak tento konsenzus vnímají oslovení architekti, se dozvíte na necelých 300 stranách, které vám publikace nabídne. Zajímá vás více? Drobné ochutnávky z knihy si můžete přečíst na portálu www.earch.cz.

Michal KOHOUT, František ŠTÁFEK, David TICHÝ, Filip TITTL

MŮJ DŮM, NAŠE ULICE. Individuální bydlení a jeho koordinovaná výstavba

Vydal Zlatý řez (2014)

Publikace nabízí pohled na různé podoby individuálního bydlení, od venkovského přes předměstské či příměstské až po městské prostředí. Uvádí výhody, možnosti i úskalí koordinace tohoto druhu výstavby a je určena všem, kteří se na tomto typu výstavby podílejí: představitelům veřejné správy, developerům, ale i široké veřejnosti, která o pořízení tohoto typu bydlení uvažuje. Kniha je doprovázena řadou obrazových materiálů, které dokreslují dobré i špatné přístupy k vymezené problematice. Ne náhodou se autoři často obracejí k zahraniční inspiraci, především z nizozemského okruhu. Nechybí ani zajímavé srovnání hustoty a formy zástavby ve vztahu k počtu jejích obyvatel. Architektky jistě nepřekvapí, že nejhůře si vedou satelitní městečka, jejichž dalším problémem často bývá i naddimenzovaný veřejný prostor s prázdnými ulicemi, doprovázený neefektivně vynaloženými prostředky

na infrastrukturu. Analytické povahy si přijdou na své také díky grafům srovnávajícím různé typy zástavby. Knihu zakoupíte ve vydavatelství Zlatý řez (FA ČVUT).

Barbora ŠPIČÁKOVÁ (ed.)

SÍDLIŠTĚ SOLIDARITA

Vydal Archiv výtvarného umění, o. s.
(2014)

Sídlíště Solidarita je fenomén. Má své zaryté příznivce a má své zaryté odpůrce. Já se řadím k těm prvním. Na návštěvách ve strašnickém bytě mojí babičky „na solidaritě“ jsem strávil významnou část svého dětství. Do podvědomí tak mám vryté všechny typické detaily, které tvoří jednotící sloh tohoto poválečného obytného souboru, jenž patří mezi první vlašťovky prefabrikace v našich zemích: vlnité spodní strany dutinových stropních panelů, fasády členěné příznanou skladbou montážních dílů, vnější omítky v přírodní barvě pískového štuky s výrazným vertikálním škrábáním, zábradlí lodží s vertikálními obdélníky, složené z pásů ploché oceli...

Slyšel jsem názory jako: Jak se to těm lidem může líbit, když to tam vypadá jak v koncentráku? Mám za to, že se tam lidem opravdu líbí a bydlí tam rádi. Proč? Podle mého názoru má sídlíště Solidarita vtisknuto do vínku mnoho atributů, na které se v pozdějších letech zapomnělo. Až dnešní doba po nich začíná opět volat a na Solidaritě jako bychom nacházeli přesně to, o čem mluví „kohoutovské“ sousedské bydlení a podobné současné trendy. Je to tam jako v koze, jak zvenku, tak zevnitř. Urbanisticky je solidarita složená z obytných bloků a řadových rodinných domů. Obytné bloky jsou řazené do jednoduchých ortogonálních sestav, mezi domy jsou velké klidné zahrady, kterými vedou pouze chodníky se vstupy do domů – žádná auta, jak je dnes moderní. Ještě oblíbenější jsou rodinné řadovky – ty samé klidné zahrady bez aut, ale navíc s možností využívat je přímo z bytu. I byty samotné byly na svou dobu vybaveny tak, že jim to mohou pozdější dispozice jen závidět. Třípokojový byt mojí babičky má pěknou prosvětlenou vstupní halu se dvěma komorami, na severní straně malou hospodářskou lodžii, místnost WC s oknem, a dokonce i větranou místnost spíže. Všechny obytné pokoje jsou orientované na jižní stranu do zahrady, obývací má za velkou prosklenou stěnou skutečně prostornou lodžii. Přestože se jednalo pouze o tzv. „dvouletkovou“ a navíc družstevní výstavbu, standard byl nastaven poměrně vysoko.

Fenomén sídlíště Solidarita zjevně zaujal i tým autorů, které daly dohromady předkládanou publikaci. Zajímavé je, že autorky – Barbora Špičáková, Michaela Janečková, Eva Novotná a Kimberly Elman Zarecor – jsou všechny poměrně mladé, narozené kolem roku 1980. Nejstarší z nich, Amerikanka Kimberly, je ročník 1974. Jedná se tedy o pohledy mladé, nezaujaté, svěží.

Publikace je rozdělena na dvě základní části. První část bude dobrá na dlouhé zimní večery – na prvních 60 stranách jsou představeny rozhovory s obyvateli Solidarity, jak těmi pamětníckými, tak nově přistěhovalými. Mezi obyvateli Solidarity najdeme i mnoho známých osobností, v knize se například představuje Lenka Krobotová, pokud vím, v jedné z řadovek bydlel i majitel Sipralu Polda Bareš, nastěhovala se tam také jedna z autorek publikace. Tato část je bohatě ilustrována fotografiemi poskytnutými z rodinných alb, které dávají naprosto autenticky nahlédnout (až nadechnout) atmosféru života na tomto sídlíšti v proměnách věků. Rovněž všechny tyto fotografie zvláštním způsobem spojuje jejich jednotící pozadí, kterým jsou velmi podobné exteriéry a interiéry různých míst na Solidaritě. I já mám z dětství spoustu přesně takových fotek...

Druhá část publikace – na dalších 60 stranách – je pak teoretická, ve které autorky rozvinuly a uplatnily veškeré své schopnosti a ambice historiček umění a architektury. V úvodním textu je výstavba Solidarity zařazena do mezinárodního kontextu poválečné Evropy s ilustrovaným představením podobného smýšlení jinde po světě. V kapitole Vznik družstva aneb Zásady dobrého bydlení je popsána historie příprav strašnického projektu od architektonické soutěže až po realizaci. Samostatné kapitoly ke konci publikace se podrobněji věnují jednotlivým zájmavostem – jako například kapitoly Zajímavosti ze staveniště, Prefabrikace – nástroj moderní výstavby, text o autorovi sídlíště, architektu Františku Jechovi, podrobný popis jednotlivých uplatněných typologických druhů. I celá druhá část publikace je přebohatě obrazově vybavena. Najdeme tu snad vše, co se Solidarity týká – od přetisků situací, plánů a perspektiv přes dobové tiskoviny a plakáty (doba to byla budovatelská) a fotografie ze stavby až po závěrečnou sadu srovnávacích záběrů „tehdy a dnes“.

Koho Solidarita zajímá, toho tato publikace jistě potěší. Otázka je, zda se mu ji ještě podaří někde sehnat – knihu vydalo o. s. Archiv výtvarného umění z Kostelce nad Černými lesy v roce 2014 v nákladu pouhých 600 výtisků. Já sám jsem si pro ni jel na její slavnostní křest, který byl letos na jaře ve Strašnickém divadle na Solidaritě... Mimochodem, je to to divadlo, ve kterém nalezlo útočiště Divadlo Járy Cimrmana, když v určitém období nemělo kde vystupovat, jak bylo i zachyceno ve filmu režiséra Ladislava Smoljaka Nejistá sezóna.

Ing. arch. Miroslav Holubec

JAK NA PROJEKTOVÉ POJIŠTĚNÍ PROFESNÍ ODPOVĚDNOSTI ANEB POŽADUJE PO VÁS INVESTOR VYŠŠÍ LIMIT POJISTNÉHO PLNĚNÍ?

V tomto článku je nastíněno fungování vrstvení pojistného krytí v případě pojištění profesní odpovědnosti a jsou popsána specifika projektového pojištění oproti pojištění paušálnímu, tj. pojištění na veškerou činnost. Současně je blíže uvedeno, co je třeba při volbě projektového pojištění zohlednit. Jedná se především o časové podmínky pojištění, věcné podmínky rozsahu pojistného krytí a zákonem stanovenou délkou promlčecích lhůt, než se právo na náhradu škody, resp. újmy promlčí.

Vrstvení pojistného krytí

Při nutnosti pojišťit se na vyšší limit, a to buď na veškerou činnost, nebo pouze na vybranou konkrétní zakázku, je důležité vědět, jak funguje tzv. vrstvení odpovědnostních pojištěk.

Pojištění profesní odpovědnosti lze sjednávat v několika vrstvách. Tak například k základnímu pojištění je možno sjednat si připojištění na veškerou činnost (buď prostřednictvím Rámcové pojistné smlouvy č. 8046114818 sjednané ČKA, anebo individuální pojistnou smlouvou). Nadto lze sjednat vrstvu třetí, projektovou, přičemž spoluúčast této vrstvy bude identická s limitem pojistného plnění vrstvy druhé.

Praktický příklad pojistné události z „vrstvené“ pojistky

Pojištěný subjekt je pojištěn následujícím způsobem:

1. vrstva – základní pojištění (pojistný limit 200 tis. Kč a se spoluúčastí 5 tis. Kč),
2. vrstva – paušální připojištění (pojistný limit 2 mil. Kč se spoluúčastí 200 tis. Kč),
3. vrstva – projektové připojištění (pojistný limit 20 mil. Kč přes individuální pojistnou smlouvu se spoluúčastí 2 mil. Kč).

Potom při hypotetické pojistné události se škodou ve výši 10 mil. Kč z daného připojištěného projektu je tato likvidována ze všech tří smluv zároveň, a to tak, že 200 tis. Kč je zlikvidováno ze základního pojištění, 1,8 mil. Kč z paušálního připojištění a zbylých 8 mil. Kč je zlikvidováno z projektového připojištění. Celková spoluúčast při této pojistné události činí pro autorizovanou osobu 5 tis. Kč, pojištěný tedy zaplatí pouze spoluúčast ze základního pojištění, nikoli z připojištění.

Pojištění projektu, anebo paušální pojištění?

V případě, kdy investor požaduje po autorizované osobě vyšší limit pojistného krytí, než má tato aktuálně sjednaný, lze danou situaci řešit v zásadě pouze trojím způsobem. Prvním řešením, které se nabízí, je navýšení pojistného limitu u připojištění právě na požadovanou výši. Druhým řešením, jež přichází v úvahu, je sjednání tzv. druhé vrstvy nad základní pojištění (případně také třetí vrstvy v případě, že má daný subjekt již sjednáno paušální připojištění nad základní pojištění). Třetím a posledním možným řešením je pojišťit danou zakázku zcela samostatně, to znamená bez jakékoli návaznosti na případně existující paušální (připojištění). Při rozhodování, které z uvedených řešení zvolit, je třeba vzít současně v potaz následující skutečnosti:

- výši požadovaného limitu,
- věcný rozsah pojistného krytí,
- délku trvání projektu, a to vzhledem k časovým podmínkám pojištění (princip claims made),
- délku záruční doby, jakož i délku promlčecí lhůty, než se právo na náhradu škody promlčí.

Výši požadovaného limitu je třeba zvážit v relaci k počtu realizovaných zakázek a k jejich výši. V případě relativně menšího požadovaného limitu pojistného krytí (odhadem do 2, případně do 3 mil. Kč), a naopak většího počtu zakázek je vhodné upřednostnit spíše paušální připojištění před projektovým, a to především vzhledem k principu claims made, a tedy nezbytnosti řešení udržovacího pojištění pro každé projektové připojištění zvlášť, které by se ve svém součtu mohlo v důsledku zbytečně prodražit. Zřejmou výhodou tohoto řešení je samozřejmě vyšší pojistný limit též pro všechny další projekty realizované v daném období. V případě, že investor požaduje výrazně vyšší limit, než má daný subjekt aktuálně sjednaný, se již většinou nevyplatí jít první cestou, tj. navýšovat si připojištění paušálně, neboť by to mj. znamenalo kalkulovat pojistné pro daný vyšší limit na základě veškerých příjmů, nejen na základě příjmů realizovaných z dané zakázky. Z toho důvodu pak ani nelze předem odhadnout celkové pojistné za navýšení pojistného limitu, jelikož neznáme budoucí výši příjmů, z nichž se bude pojistné v dalších letech kalkulovat, neboť je nutné navýšený limit po předem danou dobu udržovat ve zvolené výši.

Druhé řešení (sjednání tzv. druhé, případně třetí vrstvy) se od toho třetího (samostatné projektové pojištění) svou podstatou liší pouze co do výše spoluúčasti. Zatímco v případě sjednání druhé, resp. třetí vrstvy je spoluúčast odvozena od výše pojistného limitu vrstvy nižší, v případě samostatného projektového pojištění je tato na jiném, paralelně existujícím pojištění nezávislá. Z toho důvodu vychází sjednání další vrstvy finančně vždy výhodněji než samostatné projektové pojištění. Na druhé straně se však může stát, že limit v nižších vrstvách bude vyčerpán případnou pojistnou událostí z jiných projektů, a daný limit tak bude nezbytné dokoupit. Je-li navíc připojištění další vrstvy sjednáváno u jiného pojistitele, než u kterého je sjednána vrstva nižší, je nutné zhodnotit též věcný rozsah pojistného krytí tak, aby se předešlo tomu, že případná pojistná událost nebude likvidní ze všech sjednaných vrstev, ale jen z některých. V těchto případech vždy doporučujeme obrátit se na pojišťovacího makléře.

Výhoda samostatného projektového pojištění sjednaného samostatnou individuální smlouvou s volitelnou spoluúčastí je evidentní. Je jí pochopitelně skutečnost, že pojistný limit je k dispozici výhradně a pouze pro daný projekt a nemůže se stát, že by tento byl vyčerpán případnou jinou pojistnou událostí. Zejména pro investora se jedná sice o dražší, zato však nejbezpečnější řešení.

Při řešení pojistné ochrany je třeba si dále uvědomit, že pojištění profesní odpovědnosti se sjednává výhradně na bázi claims made, neboť spadá do kategorie tzv. dlouhých rizik, a to právě vzhledem k dlouhým promlčecím lhůtám (viz níže). Je proto nezbytné pojistným krytím ošetřit celou dobu, po kterou může být vůči autorizované osobě vznesen nárok na náhradu škody, resp. újmy. Při sjednávání projektového pojištění proto doporučujeme v pojistné smlouvě předem definovat a do krytí zahrnout období tzv. udržovacího pojištění (lze se setkat též s pojmem run-off) pro případné nároky vznesené po skončení projektu. Sjednání projektového pojištění se zahrnutím této doby je již nyní standardem i na českém pojistném trhu u lokálních pojistitelů. Výše pojistného za udržovací pojištění se obecně pohybuje na úrovni 40 % standardní výše pojistného. Pojištěný si tímto kupuje „klidný spánek“, jelikož mu i po skončení výkonu činnosti na projektu zůstává možnost uplatňovat vůči pojišťovně případné budoucí nároky na náhradu újmy z původní doby trvání pojištění projektu.

Doporučovanou délkou období pro sjednání udržovacího pojištění lze dovodit z právní úpravy v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (zkr. NOZ). Dle tohoto zákona činí obecná délka promlčecí lhůty 3 roky (§ 629, odst. 1). Právo na náhradu škody se však promlčí v jiné než v obvyklé lhůtě, a to nejpozději za 10 let ode dne, kdy škoda nebo újma vznikla (§ 636, odst. 1). Jedná-li se ovšem o škodu způsobenou úmyslně, činí tato lhůta až 15 let (§ 636, odst. 2). Smluvní strany si však nově mohou ujednat promlčecí dobu kratší anebo naopak delší, než jakou stanoví zákon, nejméně však v délce 1 roku a nejdéle pak v délce 15 let (§ 630, odst. 1). Práva vzniklá z újmy na svobodě, životě nebo na zdraví se přitom nepromlčují (§ 636, odst. 3). Pojistná ochrana by tak měla být aktivní po celou dobu, než se právo na náhradu újmy promlčí. Ve smyslu NOZ to znamená alespoň 10 let po skončení výkonu činnosti na daném projektu.

Ing. Martina Perková
Marsh, s. r. o.

CELOŽIVOTNÍ PROFESNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Speciální betony 2015 – konference XII
SEKURKON, s. r. o., Pobočka Praha
14.–16. 10. 2015, Bystřice nad Pernštejnem, 3 body

Příprava na opravy historických staveb
STUDIO AXIS, spol. s r. o.
20. 10. 2015, Praha, 3 body

Smlouvy ve výstavbě – zkušenosti z aplikace podle NOZ
SEKURKON, s. r. o., kancelář Brno
20. 10. 2015, Brno, 2 body

Střechy, fasády a zateplení objektů
AZ Promo, s. r. o.
21. 10. 2015, Zlín, 2 body

Hrubá stavba nízkoenergetických budov a pasivních domů
AZ Promo, s. r. o.
22. 10. 2015, Ostrava, 2 body

Úvod k navrhování pasivních a nulových domů
Centrum pasivního domu
3. 11. 2015, Brno, 2 body

Vady a poruchy staveb ze zkušeností soudního znalce
STUDIO AXIS, spol. s r. o.
3. 11. 2015, Praha, 2 body

Zajištění kvality pasivních a nulových domů
Centrum pasivního domu
4. 11. 2015, Brno, 4 body

Zkoušení vlastností betonu a jeho složek
SEKURKON, s. r. o., Pobočka Praha
4. 11. 2015, Praha, 3 body

Moderní materiály a technologie ve stavebnictví – NOVINKY 2016
AZ Promo, s. r. o.
4. 11. 2015, Most, 2 body

Konference dřevostavby v praxi
Stanislav Müller, DiS. (DřevoPortál.cz) a Divize Rigips,
Saint-Gobain Construction Products CZ, a. s.
5.–6. 11. 2015, Lísek u Bystřice nad Pernštejnem, 3 body

Ovocný strom v krajině 2015
Mendelova univerzita v Brně
5.–7. 11. 2015, Brno, 4 body

Zákon o státní památkové péči
STUDIO AXIS, spol. s r. o.
10. 11. 2015, Praha, 3 body

BETON UNIVERSITY – Moderní trendy v betonu III – Provádění betonových konstrukcí
Českomoravský beton, a. s.
12. 11. 2015, Humpolec, 2 body

Střechy, fasády a zateplení objektů
AZ Promo, s. r. o.
19. 11. 2015, České Budějovice, 2 body

Veřejné zakázky pro zadavatele
SEKURKON, s. r. o., Pobočka Praha
1. 12. 2015, Praha, 3 body

Smluvní vztahy ve výstavbě po účinnosti nového občanského zákoníku
STUDIO AXIS, spol. s r. o.
1. 12. 2015, Praha, 2 body

OTÁZKY A ODPOVĚDI

K odstranění stavby na hranici pozemku

Chystám se ze své iniciativy k odstranění stavby, která stojí na samotné hranici pozemku a jejíž odstranění je nutné stavebnímu úřadu ohlásit. K odstranění bude třeba vstupovat na sousední pozemek, což mi však soused, s nímž nemám dobré vztahy, nechce dovolit. Jak postupovat?

Náležitosti ohlášení odstranění stavby jsou uvedeny v § 128 odst. 1 stavebního zákona, vzor ohlášení odstranění je pak součástí Přílohy č. 15 k vyhlášce č. 503/2006 Sb. Ohlášení musí obsahovat základní údaje o stavbě, skutečnosti týkající se vlastnických práv ke stavbě a pozemku, předpokládaný termín započetí a ukončení bouracích prací, způsob odstraňování (pomocí stavebního podnikatele či svépomocí), označení sousedních pozemků, které mají být pro bourací práce užity, a další informace v závislosti na odstraňované stavbě.

Při odstraňování stavby na hranici pozemku je často k bouracím pracím využíván rovněž pozemek souseda, jak tomu bude ve vašem případě. Stavební úřad tak bude nejspíše vyžadovat dohodu mezi stavebníkem a sousedem o umožnění bouracích prací z jeho pozemku. Soused ovšem nemusí chtít takovou dohodu uzavřít. Situace se může zdát na první pohled patová, stavební zákon ovšem nabízí řešení v § 141. Nedojde-li k dohodě mezi sousedem a stavebníkem ohledně umožnění provedení prací z pozemku (nebo stavby) souseda, stavební úřad může sám sousedovi uložit povinnost práce umožnit. Stavebník musí zároveň dbát na to, aby souseda co nejméně rušil v užívání jeho pozemku. Po skončení prací má uvést pozemek do předchozího stavu, jinak může soused požadovat náhradu vzniklé škody podle občanského zákoníku.

V této souvislosti je nutné upozornit na situaci, kdy bourací práce přímo zasahují do pozemku či stavby souseda a mění je (například vybudování průduchů v sousedově stavbě potřebných při odstraňování). Stavební úřad pak bude požadovat doklad (nejčastěji dohodu) o tom, že stavebník je oprávněn stavební záměr na cizím pozemku provést bez ohledu na to, že zásah do cizího pozemku nebo stavby je v porovnání s celým záměrem nepatrný. Takováto dohoda se sousedem je nezbytná a bez ní bohužel odstranění stavby nebude stavebním úřadem umožněno.

Při odstraňování stavby na samotné hranici pozemku tak v zásadě nejsou stavebním úřadem vyžadovány žádné speciální podklady. Stavebník by ovšem měl pozornost věnovat tomu, zdali je nutné k bouracím pracím užít cizí pozemek či stavbu a zdali do nich nebude přímo zasahovat.

K umístování staveb do proluky

S klientem umístujeme rodinný dům do proluky. V rámci předběžných konzultací na stavebním úřadu jsme však zjistili, že úřednice pozemek za proluku nepovažuje. Jakým způsobem postupovat? Musíme žádat o výjimku z obecných požadavků na výstavbu týkající se odstupů mezi stavbami a je nutné splnění nějakých zvláštních požadavků na výstavbu?

Pojem proluka není stavebním zákonem ani celostátní vyhláškou definován. Podle metodiky Ministerstva pro místní

rozvoj z roku 2013 se prolukou rozumí nezastavěný prostor ve stávající souvislé zástavbě, který je určen k zastavění; ministerstvo vychází z definice obsažené ve vyhlášce hl. m. Prahy č. 26/1999 Sb. a v technické normě ČSN 73 4301. Obsahem pojmu se v obdobném smyslu zabývá rovněž judikatura; např. Nejvyšší správní soud v rozhodnutí ze dne 14. 5. 2015, č. j. 6 As 37/2015 – 25) uvádí, že „Pojem proluka může mít podle zdrojů citovaných v předchozím odstavci v zásadě dva významy — prostor po dřívější odstraněné zástavbě, nebo záměrně vynechané místo pro budoucí stavbu tam, kde dosud žádná nestála“. Z tohoto hlediska se jako významné jeví, zda lze prokázat urbanistický záměr, aby bylo místo zastavěno. K argumentaci lze využít např. historii vzniku zástavby či plánu v daném místě. Pro posouzení, zda se jedná o proluku, bude ovšem v praxi určující stanovisko stavebního úřadu. Ten tuto úvahu provede v rámci rozhodování o umístění stavby. Pro ověření jeho stanoviska lze požádat stavební úřad o předběžnou územně plánovací informaci podle § 21 stavebního zákona. To samozřejmě neznamená, že rozhodnutí stavebního úřadu nelze přezkoumat v odvolacím řízení u nadřízeného stavebního úřadu.

Pokud budete rodinný dům umístovat do proluky, není nutné žádat kvůli odstupům o výjimku z obecných požadavků na výstavbu podle § 169 odst. 2 stavebního zákona. Požadavky na vzájemné odstupů staveb řeší § 25 vyhlášky č. 501/2006 Sb., v tomto ustanovení je zároveň v odst. 4 a 7 stanoveno, že v případě umístování staveb do proluky se obecné požadavky na vzájemné odstupů staveb nepoužijí. Ačkoli umístování záměru do proluky obsahuje řadu specifik, požadavky na výstavbu jsou právě kvůli této specifitě mírnější a z obecných požadavků obsahují řadu výjimek, při umístování rodinného domu by vás tak nemělo nic překvapit.

K právu na soukromí a imisím pohledem

S rodinou bydlíme v rodinném domku se dvorem, který se nachází v městské řadové zástavbě. Vlastník sousední stavby chce na hranici pozemku vybudovat terasu. Obáváme se, že soused bude mít z terasy neomezený výhled na dvůr a do oken našeho domu. Jak se můžeme proti takovému stavebnímu záměru bránit, když v současnosti máme na hranici zídku, která odděluje náš dvůr a dvůr souseda a zatím vzájemným pohledům víceméně brání?

Předně je nutné vycházet z toho, že v řadové zástavbě v zásadě nelze dosáhnout úplného soukromí. Obecně platí, že když se soused rozhodne pro rozšíření stavby a současně by stavebním záměrem mohl snížit dosavadní úroveň soukromí, je na tom, kdo se cítí být stavebním záměrem obtěžován, provést nezbytná opatření k zabránění takovému jednání (např. pořízení žaluzií nebo záclon do oken, postavení neprůhledného plotu).

Při hodnocení imisí pohledem musí být zohledněno samotné umístění záměru, tj. jak daleko a v jakém prostorovém uspořádání je k sousedovu pozemku a stavbě i jak vysoko se záměr nachází a jaké zásahy do soukromí umožňuje. U terasy se může jednat o mimořádný zásah do soukromí, který probíhá soustavně a závažným způsobem. Terasa totiž umožňuje v podstatě neomezený pohled do okolí bez vynaložení zvláštního úsilí, a to nikoli jen nahodile, na rozdíl od okna či vikýře.

Její umístění na samotné hranici pozemku posiluje možnosti zásahů, vybudování terasy proto může být zásahem vyšší intenzity.

Jestliže se nemůžete imisím z terasy účelně bránit (například vystavění několikametrové zdi není účelnou obranou), rozhodně uplatněte námítky imisí pohledem jako účastník v územním nebo stavebním řízení. Jedná-li se o stavební záměr způsobilý mimořádných zásahů do zavedené a legitimně očekávané míry soukromí v dané lokalitě, stavební úřad by takový záměr stavebníkovi neměl povolit (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 7. 2013, č. j. 4 As 97/2013-40).

K vadám výkazu výměr s důsledkem navýšení rozpočtu

V průběhu realizace zakázky byla objevena chyba ve výkazu výměr, který je součástí projektové dokumentace. Důsledkem této chyby bylo navýšení rozpočtu stavby a klient po mně nyní požaduje vzniklé vícenáklady uhradit. Mohu jako autorizovaný architekt nahlásit tuto skutečnost pojišťovně jako pojistnou událost a žádat plnění na základě profesního pojištění?

Odpověď na otázku, zdali je možné po pojišťovně pojistné plnění žádat, se odvíjí od konkrétních okolností případu. Obecně se profesní pojištění nevztahuje na odpovědnost za škodu způsobenou vadami výkazu výměr, a to podle ustanovení čl. IV. odst. 1 písm. o) Zvláštní části Všeobecných pojistných podmínek, kde je uvedeno, že se pojištění nevztahuje na škodu způsobenou pochybením pojištěného při ekonomických nebo nákladových kalkulacích prováděných při výkonu jeho činnosti.

Nejedná se ovšem o absolutní vyluku z profesního pojištění. V případě, že dojde k překročení rozpočtu a zároveň je toto překročení důsledkem porušení právní povinnosti pojištěného, je možné pojistné plnění po pojišťovně požadovat. Jedná se o případy, kdy projekt samotný obsahuje vady, které při realizaci záměru donutí stavebníka k vícepracím, čímž mu vzniknou vícenáklady (škoda). Vyluka však nadále platí pro překročení rozpočtu uvedeného v PD, které není v příčinné souvislosti s porušením právní povinnosti pojištěného. Vyluka též nadále platí pro překročení rozpočtu nebo rozdíly ocenění nebo cenu, která zjevně neodpovídá tržním cenám, resp. je s nimi v hrubém nepoměru a kterou je možné identifikovat i z pohledu běžného spotřebitele. Současně nesmí být opomenuto dodržení postupu při hlášení pojistné události.

V praxi se stává, že výkaz výměr nevyhotovuje sám architekt zpracovávající projektovou dokumentaci, ale osoba od něj odlišná (rozpočtář). V těchto případech je vhodné vztahy mezi architektem a rozpočtářem kvalitně upravit, jelikož profesní pojištění, jak je shora uvedeno, kryje škodu způsobenou vadami výkazu výměr v podstatě jen v ojedinělém případě.

K bezpečnosti práce na staveništi a nutnosti stanovit koordinátora bezpečnosti práce

Na podzim je plánována oprava lodžie na bytovém domě, která se nachází ve čtvrtém nadzemním podlaží. V průběhu stavby dojde k výměně zábradlí, položení nové dlažby a dalším udržovacím pracím. Většina těchto prací bude probíhat z lešení. Musí majitelé bytu zajistit bezpečnost práce na staveništi? Musí být při práci na lešení stanoven koordinátor bezpečnosti práce?

Povinnosti ohledně bezpečné práce na staveništi má především zhotovitel jako zaměstnavatel vůči svým zaměstnancům obecně podle zákoníku práce, dále i podle § 160 odst. 2 stavebního zákona a dalších právních předpisů. Zhotovitel provádějící stavební práce má sám povinnost zajistit zdravotní a odbornou způsobilost zaměstnanců, vybavit je příslušnými ochrannými pomůckami podle druhu stavební činnosti atd. Při stavebních pracích, u kterých hrozí pád z výšky, je zhotovitel navíc povinen zajistit svým zaměstnancům prostředky kolektivní nebo osobní ochrany. Za stavební práce, při kterých hrozí pád z výšky, se považují práce prováděné výše než 1,5 metru nad zemí.

V některých případech je nezbytné, aby zadavatel stavebních prací určil koordinátora bezpečnosti práce, a to dle § 14 odst. 1 zák. č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, tehdy, když na staveništi působí zaměstnanci více zhotovitelů. Činnost koordinátora bezpečnosti práce na staveništi spočívá v koordinaci bezpečnosti práce mezi různými zhotoviteli tak, aby mezi nimi nedošlo k nedorozumění či přímo k zanedbání některých povinností ve vztahu k zaměstnancům druhého zhotovitele. Někdy ho i tak není nutné určovat dle § 14 odst. 6 zák. č. 309/2006 Sb. (např. u záměrů, které nevyžadují stavební povolení ani ohlášení).

Lze tak shrnout, že povinnosti v oblasti bezpečnosti práce má sám zhotovitel jako zaměstnavatel, majitelé opravovaného bytu obecně žádné takové povinnosti nemají, pouze v případě působení více zhotovitelů na staveništi musí stanovit koordinátora bezpečnosti práce.

Právní oddělení Kanceláře ČKA

NOVÉ ZÁKONY A PŘEDPISY

Pro lepší obeznámenost architektů s relevantní legislativou si dovoluujeme upozornit na některé předpisy, které souvisejí s výkonem profese a k jejichž změnám došlo v poslední době. Ve Sbírce zákonů České republiky jsou zákony a vyhlášky pravidelně zveřejňovány, viz www.mvcr.cz v rubrice Legislativa.

Z předpisů uveřejněných ve Sbírce zákonů České republiky od 1. 5. 2015 do 21. 8. 2015 upozorňujeme zejména na:

sdělení Ministerstva pro místní rozvoj č. 121/2015 Sb.,
o tom, že byla vládou dne 15. dubna 2015 schválena Aktualizace č. 1 Politiky územního rozvoje České republiky.

Aktualizace celorepublikového dokumentu obsahuje řadu změn, například stanovuje nové úkoly ministerstvům, jiným ústředním správním orgánům a jednotlivým krajům, zapracovává nové priority a zpřesňuje priority původní s ohledem na stávající potřeby v území (týká se např. imisí a jejich limitů, dopravní infrastruktury, přírodních a krajinných hodnot, energetiky) a dále přizpůsobuje stávající text příslušným dokumentům EU (např. rozvoj transevropské dopravní sítě nebo tzv. projekty společného zájmu).

Úplné znění Politiky územního rozvoje, včetně bodového znění změn, naleznete na stránkách Ministerstva pro místní rozvoj v sekci Územní a bytová politika, Územní plánování a stavební řád, Koncepce a strategie.

vyhlášku Ministerstva spravedlnosti č. 123/2015 Sb.,
kterou se stanoví seznam znaleckých oborů a odvětví pro výkon znalecké činnosti.

Vyhláška v příloze vypočítává znalecké obory a jejich odvětví, pro které může být soudem jmenován znalec. Pro architektury je významný obor *Projektování* se stejnojmenným odvětvím, dále obor *Stavebnictví* s celkem 10 odvětvími (Inženýrské stavby, Stavební materiál, Stavby dopravní, Stavby důlní a těžební, Stavby energetických zařízení, Stavby obytné, Stavby průmyslové, Stavby vodní, Stavby zemědělské, Stavební odvětví různá).

nařízení vlády č. 136/2015 Sb.,
o rovnocennosti některých zkoušek a odborných kvalifikací zvláštní části úřednické zkoušky.

Předpis ve své příloze stanovuje, které zkoušky či odborné kvalifikace mohou nahradit zvláštní část úřednické zkoušky státních úředníků; dle tohoto nařízení by tak někteří zaměstnanci ve státní správě, kteří jsou zároveň autorizovanými osobami, nemuseli vykonávat zvláštní část zkoušky (např. autorizace podle zák. č. 360/1992 Sb. mohou nahradit zvláštní část zkoušky „pozemková správa a krajinná tvorba“).

vyhlášku Ministerstva pro místní rozvoj č. 171/2015 Sb.,
kterou se mění vyhláška č. 133/2012 Sb., o uveřejňování vyhlášení pro účely zákona o veřejných zakázkách a náležitostech profilu zadavatele.

Tzv. profil zadavatele musí zveřejnit zadavatel v případě veřejných zakázek nad 500 000 Kč, institut byl zakotven tzv. transparenční novelou zákona o veřejných zakázkách z roku 2012. Nově je upraven i proces změny tohoto profilu a se změnou spojené povinnosti. Vyhláška obsahuje též novou podobu Příloh 3 a 4, týkajících se oznámení a zrušení profilu zadavatele.

vyhlášku Ministerstva průmyslu a obchodu č. 191/2015 Sb.,

kterou se zrušuje vyhláška č. 195/2007 Sb., kterou se stanoví rozsah stanovisek k politice územního rozvoje a územně plánovací dokumentaci, závazných stanovisek při ochraně zájmů chráněných zákonem č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů, a podmínky pro určení energetických zařízení.

Ministerstvo průmyslu a obchodu zrušilo vyhlášku, která vypočítávala, co přesně má být obsahem stanovisek dle zák. č. 406/2000 Sb., o hospodaření s energií, vydávaných k politice územního rozvoje a územně plánovací dokumentaci. Dosavadní úprava není nijak nahrazena, a tak se bude muset vycházet pouze z obecné úpravy ve výše jmenovaném zákoně.

zákon č. 103/2015 Sb.,

kterým se mění zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

Novela blíže specifikuje povinnost subjektů (včetně stavebníka) obstarat energetický audit budovy nebo energetického hospodářství.

Právní oddělení Kanceláře ČKA

Obecné informace

- MARSH ve světě od roku 1871
- Člen skupiny Marsh & McLennan Companies
- Kanceláře ve 100 zemích
- V České republice od roku 1992
- 70 zaměstnanců -> odborníci na speciální druhy pojistné ochrany
- Služby pro více než 1500 společností -> znalost a prestiž
- Spolupráce pouze s licencovanými pojišťovnami a penzijními fondy

Specializujeme se také na

- Pojištění odpovědnosti firmy a jejich činností
- odpovědnost managementu a zaměstnanců
- Pojištění finančních rizik
- Pojištění stažení produktu z trhu
- Pojištění ekologických rizik
- Řízení programů zaměstnaneckých benefitů

Autorizované osoby mohou zdarma využít těchto služeb:

- Zprostředkování pojištění
- Posouzení a revize stávajících pojistných smluv
- Vystavení předběžné záruky/příslibu o pojištění do výběrových řízení na požadovaný limit pojistného krytí
- Konzultace ohledně pojištění a likvidace pojistných událostí

Kontakt

Kateřina Poláčková
221 418 135
katerina.polackova@marsh.com

Martina Perková
221 418 176
martina.perkova@marsh.com

Pět hlavních důvodů proč zvolit MARSH

- Zajistíme Vám nejlepší cenu a nadstandardní podmínky
- Úspora nákladů a optimalizace pojistného krytí
- Provedeme audit současného pojistného krytí zdarma
- Nabízíme bezplatný alternativní návrh pojistného krytí
- Stejná úroveň servisu v tuzemsku i v zahraničí
- Provozujeme pobočky, zastoupení a reprezentace ve více než 100 zemích
- Expertní skupiny
- Disponujeme vyškolenými odborníky na konkrétní odvětví
- Zkušenost
- 141 let ve světě, v ČR 21 let

1

2

3

VEŘEJNÉ
ZAKÁZKY

SOUTĚŽE

WORKSHOPY

1

VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

ZA NEJNIŽŠÍ CENU ZAPLATÍME DVAKRÁT

Zuzana Hošková

Veřejné zakázky, a zejména jejich zadávání se ocitají pod drobnohledem jak veřejnosti, tak samotných investorů. Jaký je však pohled častých účastníků výběrových řízení na projektové práce – architektů, a také České komory architektů, která je partnerem státní správy a samosprávy a v neposlední řadě též oficiálním připomínkovým místem při tvorbě dotčených zákonů a předpisů? Architekti, inženýři a stavaři nejčastěji kritizují nechvalně známou praxi v zadávání veřejných zakázek, kdy dochází k prosazování jediného kritéria, jímž je nejnižší cena, přičemž kvalita a uživatelská hodnota pro spotřebitele bohužel zůstávají druhořadým aspektem.

Za vše hovoří nechvalně proslulé příklady – Justiční areály v Praze a Brně, Národní centrum duševního zdraví v Klecanech či most ve Vilémově na Havlíčkovobrodsku. Jedná o stavby realizované na základě veřejné zakázky, které svou kvalitou ani zdaleka neodpovídají vynaloženým veřejným prostředkům. Kdyby na začátku těchto realizací stála dobře vybraná veřejná zakázka a byla pečlivě zvážena kritéria výběru zhotovitele projektových a inženýrských prací, nemuselo k nesmyslnému mrhání veřejnými financemi vůbec dojít. Kvalita přitom není pouze zástupným estetickým problémem. Kromě budoucích vícenákladů vzniklých provozem může její nedostatek přinést i ohrožení života, jak dokazuje zřícení vilémovského silničního mostu během jeho rekonstrukce, při němž zemřeli čtyři lidé. Pojem „neriziková cena“ zde nabývá na větší naléhavosti než kdy dříve.

Předseda ČKA Ivan Plicka k tématu dodává: „Vládou schválená Politika architektury a stavební kultury ČR počítá také s opětovným zavedením honorářových řádů do naší legislativy. To by mimo jiné vedlo i ke stanovení ceny stavby a ceny projektových prací, pod které je už rizikové jít. Příkladem je aktuálně připravovaná novela zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě. Věříme, že naše úsilí přispěje především k ochraně spotřebitele – a tím jsme v případě veřejných zakázek my všichni.“

Nový zákon: naděje pro efektivnější zadávání veřejných zakázek?

ČKA přitom aktuálně připravovanému zákonu o zadávání veřejných zakázek, jenž by měl být vládě předložen v prvním čtvrtletí roku 2016, neupírá jistě pozitivní momenty. Patří mezi ně například posílení argumentu ve prospěch kvalitativních kritérií. Jeden z návrhů Ministerstva pro místní rozvoj v aktuálně připravovaném zákonu dokonce počítá s výslovným doporučením, aby se v případě intelektuálních prací nedávala přednost nejnižší nabídce.

V souvislosti s novým zákonem ČKA například navrhuje i zavedení tzv. kalkulačního vzorce, který dokáže rozpoznat mimořádně nízkou nabídkovou cenu, za níž není možné získat kvalitní projekt. ČKA dále navrhuje zpřísnění postihu těch účastníků řízení, kteří se do něho přihlásí s mimořádně nízkou nabídkovou cenou, tedy to, aby takoví účastníci byli zadavatelem z účasti vyloučeni, nedokážou-li jimi předloženou cenu uspokojivě vysvětlit. Podaří-li se všechny tyto návrhy v novém zákonu zohlednit, bude to jistě dobrý krok směrem ke kvalitní projektové dokumentaci připravovaných staveb, ke kvalitní architektuře a k posílení transparentnosti při správě veřejných financí.

Pomoc zadavatelům a úředníkům

Komora si však zároveň plně uvědomuje problémy, s nimiž se zadavatelé veřejných zakázek při jejich vypisování potýkají. Patří mezi ně například nedostatečná orientace úředníků v procesu přípravy staveb a dalších realizací z oboru architektury, územního plánování či výstavby. Z tohoto důvodu ČKA na podzim chystá několik odborných seminářů, které budou veřejné správě nápomocné nejen v otázce veřejných investic.

Pomoc nabízí Komora i ve formě Programu pro stanovení hodnoty projektových prací. Aplikace stanoví potřebnou hodinovou dotaci nezbytnou pro projektové činnosti architektů a inženýrů podle typu, kategorie obtížnosti a předběžné ceny pozemní a krajinářské stavby. Je vhodná jak pro veřejné zakázky, tak pro privátní investice. Hodnoty hodinové dotace přitom odpovídají nutným časovým náročnostem pro vypracování úplné, proveditelné a bezpečné projektové dokumentace stavby nebo její části v souladu s příslušnými právními předpisy (například stavební zákon, související závazné předpisy, technické normy atd.).

Program nabízí možnost výběru kategorie náročnosti připravované stavby nebo její části, volbu, zda jde o rekonstrukci, či novostavbu, zahrnutí hlavního projektanta do celkového

procesu přípravy, zadání průměrné hodinové sazby projektové kanceláře apod. Aplikaci bez nutnosti jakékoliv registrace může používat kdokoliv – jak soukromý, tak veřejný investor. K dispozici je na webových stránkách ČKA. Program je zpracován zatím pro projektovou přípravu pozemní a krajinářské stavby. V krátké době bude dokončen a spuštěn program pro proces územního plánování, po kterém volá významná část odborné veřejnosti, zpracovatelů a pořizovatelů územních plánů.

Další připravovanou pomocí nejen pro města a obce je Manuál pro veřejné zakázky, který ČKA aktuálně zpracovává. Bude popisovat proces zadávání veřejných zakázek na projektové práce, definovat role jednotlivých aktérů procesu a doporučovat efektivní postup při jejich vypisování. Komora tak navazuje na své dřívější metodiky objednané Ministerstvem pro místní rozvoj (např. Metodický pokyn pro výběr zhotovitele územního plánu s uplatněním soutěže o návrh a navazujícího jednacího řízení bez uveřejnění či Kritéria pro vyhodnocení ekonomické výhodnosti pro výběr zhotovitele územního plánu a regulačního plánu).

Jejich cílem je poskytnout pomoc při výběru projektanta územního či regulačního plánu tak, aby bylo dosaženo optimálního poměru mezi cenou a kvalitou. Nový Manuál pro veřejné zakázky bude rovněž obsahovat metodiku pro zpracování investičního záměru či informaci o výhodách pozice městského architekta a možnosti jeho spolupůsobení při zadání zakázky i následném výběrovém řízení. Zásadní sekce bude pojednávat o předpokládané ceně stavby a projektových prací a naváže na Program stanovení hodnoty projektových prací.

Mgr. Zuzana Hošková
tisková mluvčí ČKA

NÁSTIN HLAVNÍCH PROBLÉMŮ, KTERÉ SE SNAŽÍ NOVÝ ZÁKON O ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK VYŘEŠIT

Karla Šlechtová

Na začátek trochu historie: V únoru 2014 schválila Rada EU tři nové směrnice, které regulují oblast veřejného investování na úrovni Evropské unie. České republice – jako členskému státu unie – z toho vyplynula povinnost do dvou let zavést tato nová pravidla do právního řádu ČR. Pokud by ČR tuto povinnost nesplnila, ohrozila by tím čerpání dotací z Evropské unie v novém programovém období. Ohroženy by tak byly miliardy korun, které by mohly být použity na důležité stavby, jakými jsou například rychlostní silnice, dálnice a další. Již nyní je délka administrace právě velkých infrastrukturních staveb v České republice kritická a táhne se roky.

S ohledem na množství a složitost změn přistoupilo proto nakonec Ministerstvo pro místní rozvoj k variantě vytvoření zcela nového zákona. Jeho finální podoba byla předložena v červenci 2015 vládě ČR a v současné době (září 2015) je návrh zákona projednáván jednotlivými pracovními komisemi Legislativní rady vlády ČR. Účinnost nové legislativy nastane nejspíše 18. dubna 2016, kdy vyprší lhůta pro akceptaci evropských pravidel.

Pokud bychom chtěli vybrat alespoň některé, klíčové změny návrhu tohoto nového zákona, jednalo by se nejspíše o toto:

- Z evropských směrnic vyplývá přímý požadavek na odstraňování překážek vstupu na trh veřejných zakázek pro malé a střední podnikatele. V zákoně byl proto zaveden princip, podle něhož má být primárním cílem zadavatele rozdělit veřejnou zakázku na části, zejména v případě rozsáhlých investičních akcí. Pouze pokud existují objektivní důvody, zůstává předmět veřejné zakázky nerozdělen, zadavatel je však povinen takové rozhodnutí odůvodnit.
- Zadavatel bude mít možnost požadovat prokázání splnění kvalifikačních předpokladů i po poddodavateli, který se bude podílet na plnění veřejné zakázky. Tak bude moci konečně vyloučit dodavatele, který předchozí zakázku, např. na stavbu, zkažil nebo nedokončil, a hlásí se do další zakázky na její dostavbu. Novinkou bude též povinnost dodavatele předložit identifikační údaje poddodavatelů, čímž bude zadavatel informován o osobách přítomných na stavenišťích či o tom, které podniky poskytují které služby.
- S výše uvedeným souvisí též zavedení přímých plateb poddodavatelům, pokud o to požádají. Poddodavatel tak bude více chráněn proti negativním důsledkům ekonomické situace dodavatele. Podstatné je, aby byla informace o způsobu fakturace předána všem s dostatečným předstihem a bylo možné na ni reagovat.
- Zákon se věnuje též (široce diskutované) problematice výhradně cenového hlediska zadávání zakázky. Tento způsob hodnocení je neefektivní v případě, kdy je kladen důraz na poskytnutí kvalitního řešení. Zadavatel proto už nemá být vázán nutností stanovit ekonomickou výhodnost plnění pouze na základě nejnižší nabídkové ceny – například v případě veřejných zakázek na architektonické, technické a inspekční služby. U těchto služeb bude mít povinnost hodnotit alespoň zčásti na základě kritérií kvality.
- V návrhu zákona je též zvýšen limit pro použití zjednodušeného podlimitního řízení u veřejných zakázek na stavební práce. Je to zejména s ohledem na skutečnost, že stávající limit 10 milionů Kč splňovaly jen velmi malé projekty. Ve zjednodušeném podlimitním řízení tak bude možné zadávat veřejné zakázky na stavební práce, jejichž předpokládaná hodnota nepřesáhne 50 milionů Kč. Zadavateli je tak dána možnost postupovat i u rozsáhlejších akcí tímto zjednodušeným postupem.
- Současné znění zákona neumožňuje měnit smlouvu na plnění veřejné zakázky podstatným způsobem, tj. připouští pouze změny nepodstatné. Nepodstatné změny jsou stanoveny negativně, a to tak, že se jedná o všechny ostatní změny vyjma těch explicitně vymezených. Návrh proto nyní definuje i další případné změny smlouvy, které mohou během plnění veřejné zakázky nastat. Např. změny nepatrného rozsahu nebo

změny v osobě dodavatele. Nově bude mít zadavatel možnost měnit smlouvu na veřejnou zakázku až do výše 15 % původní hodnoty v případě veřejné zakázky na stavební práce a 10 % hodnoty veřejné zakázky u dodávek a služeb. Změna ale nesmí zasáhnout do celkové povahy veřejné zakázky či rámcové dohody. V případě, že je provedeno několik změn po sobě, bude hodnota stanovená kumulativně bez možnosti opakování. Za podstatnou změnu smlouvy se nepovažují ani dodatečné dodávky, služby a stavební práce od dodavatele původní veřejné zakázky za předpokladu splnění stanovených podmínek, přičemž cenový nárůst nesmí překročit 50 % původní hodnoty závazku. Opět platí, že pokud je provedeno více změn, je rozhodný součet cenových nárůstů všech těchto změn a nelze jej překročit. Nutno doplnit, že nadále platí, že ekonomická rozhodnutí zadavatele podléhají finanční kontrole dle zvláštních právních předpisů.

- Návrh zákona obsahuje též na jednom místě ustanovení o vyloučení uchazeče a definuje konkrétní důvody, pro které má být uchazeč vyloučen (např. ve vztahu k neprokázání splnění kvalifikačních požadavků, z důvodu nesplnění zadávacích podmínek atd.). Zadavatel bude mít nyní možnost dodavatele vyloučit například i tehdy, pokud se v posledních třech letech dopustil závažného profesního pochybení při plnění veřejné zakázky. Tím dostane zadavatel do rukou konečně nástroj, jak eliminovat účast dodavatelů, se kterými má z dřívějších prokazatelně špatné zkušenosti.

Z řady dalších změn zmiňme alespoň to, že nejvýhodnější nabídku již nebude třeba vyloučit kvůli chybějícímu dokladu nebo překlepu. Smyslem zákona bude též výrazně snížit administrativní zátěž, namísto mnoha protokolů o všech nabídkách bude proto stačit zadavateli vypracovat jen jeden o vítězné nabídce. Na banální zakázku nebude třeba svolávat hodnotící komisi a pozvat členy pět dní dopředu, jak je tomu doposud, atd.

Věřím, že nová podoba zákona o zadávání veřejných zakázek bude proto opravdovým přínosem pro všechny účastníky výběrových řízení.

Ing. Karla Šlechtová
ministryně pro místní rozvoj

VEŘEJNÉ ZAKÁZKY CHCEME ZADÁVAT SPRÁVNĚ. JE TO LIDSKÁ PŘIROZENOST

František Lukl

Posláním Svazu měst a obcí je hájit zájmy samospráv. Společně. Bývá to nelehký úkol, často ztížený faktem, že se musíte pohybovat v mantinelech, jejichž hranice nejsou jasné. Nebo jsou natolik komplikované, že vlastně nevíte, kde začínají a kde končí a jak se na hřišti chovat.

Sportovní terminologií se dostávám k zákonu o veřejných zakázkách, u kterého bych rád v první řadě řekl, že ve Svazu velmi oceňujeme fakt, že jsme intenzivně zapojení do přípravy nového zákona o zadávání. Že nás Ministerstvo pro místní rozvoj bere jako partnera, naslouchá našim podnětům a nový právní předpis se snaží vytvořit tak, aby se odstranila nepřehlednost, problematické oblasti a nejasnosti, které z aplikace aktuálně platné legislativy vyplynuly.

S jakými se města a obce setkaly především? Třeba že se už při předběžném oznámení zakázky musí zdůvodňovat účelnost. Zpravidla to totiž nepřineslo žádné nové informace, jen zabralo čas, při kterém vznikly texty plné frází jenom proto, aby se splnila zákonná podmínka. Hodně často se setkáváme s tím, že veřejní zadavatelé soutěží především na nejnižší nabídkovou cenu. Z obav, že jiná kritéria dozorčí orgány při případném sporu více zpochybňují. Otázkou pak je, zda má vůbec smysl si se stanovením jiných podmínek lámat hlavu. Snahou měst a obcí bývá stanovit aspoň takové kvalifikační předpoklady, které přispějí k výběru skutečně kvalitního uchazeče, jenž v požadované podobě realizuje, co je třeba. Jenže současná praxe je taková, že se vše kromě nabídkové ceny zpochybňuje, mluví se o subjektivních kritériích a hodnocení, a záleží tak na přesvědčovacích schopnostech zadavatelů, zda si jiné parametry než cenu obhájí.

Jako by se procesem zadávání od počátku táhla pomyslná červená nit upozorňující na možné nařčení z korupce či postih, které se v případech jiných parametrů, než kolik vše bude stát, objeví. Jako by se na veřejného zadavatele od začátku hledělo jako na manipulátora zakázek. Zapomíná se přitom na prostý fakt, že i představitel veřejné správy je jen člověk a lidskou přirozeností bývá dělat svou práci správně. Tak, aby byla co nejvíc prospěšná těm, o které jde především: o obyvatele našich měst a obcí. Rozumný zastupitel přistupuje k veřejným penězům jako dobrý hospodář. Snaží se za ně pro občany samospráv, kde působí, získat co nejvíce. Často musí studovat spoustu komplikovaných a rozsáhlých nařízení, musí se snažit vše zrealizovat v rekordně krátkém čase, protože jinak by hrozila ztráta dotace, a povznést se a eliminovat různé zájmové skupiny, které mají o zakázku zájem a využívají kontakty a praktiky, o nichž se nahlas nemluví. Vlastně se nahlas příliš nemluví ani o těchto skupinách, bývají skryty někde v šedé ekonomice, schovávají se před odpovědností a publicitou. Jenže nebudeme-li věci nahlas pojmenovávat pravými jmény, kam se dostaneme? Nebudeme-li se snažit dávat do pořádku nejasnosti a komplikace, které stávající legislativa přináší, staneme se jen trpným čekatelem na „pána zla“ jako někdejší v Harrym Potterovi. A to by bylo špatně.

Protože ve svazu máme snahu měnit podmínky života ve městech a obcích k lepšímu, tak aby se lidé rádi vraceli domů, říkáme, kde se dá, proč, co, kde, kdy a jak je třeba změnit. U zadávání veřejných zakázek tak voláme po jasné metodice pro stanovování hodnotících kritérií a souvisejících školeních s praktickými příklady. Také požadujeme eliminaci administrativy, protože dnes se často v různých protokolech vyplňuje to samé. Potřeba jsou i závazná výkladová stanoviska koordinovaná mezi Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže a Ministerstvem pro místní rozvoj. Jde totiž o operativnější způsob pomoci veřejným zadavatelům, než jsou podzákonné předpisy. A zejména malé obce by za největší přínos považovaly komentovaný text zákona o zadávání veřejných zakázek, který by byl uveřejněn na webových stránkách MMR nebo ÚOHS, pravidelně aktualizován a hlavně by obsahoval konkrétní návody, jak v dané situaci postupovat. Pouze s jasnými pravidly a výklady, jednoznačně vymezenými kompetencemi a odpovědností včetně konstruktivní snahy posouvat věci dopředu se veřejné zadávání zprůhlední, za veřejné peníze rozumně pořídí to, co naše města a obce skutečně potřebují, a v neposlední řadě se zvýší důvěra lidí v naše zastupitele. A to za to stojí, že?

Mgr. František Lukl, MPA
předseda Svazu měst a obcí ČR a starosta Kyjova

JAKÉ MĚSTO „UMÍ“ VEŘEJNÉ ZAKÁZKY NEJLÉPE?

Jiří Skuhrovec

Že město investuje hospodárně? Transparentně? To dnes tvrdí téměř všichni politici. Ne všichni ale mluví pravdu. Abychom oddělili zrno od plev, rozhodli jsme se na Univerzitě Karlově kvalitu veřejných zakázek měřit. Naše hodnocení zIndex se dívá na tvrdá data o zakázkách za poslední tři roky a podle nich umí srovnat nejen města, ale třeba i ministerstva. Přesvědčit se můžete na našem webu [zIndex.cz](http://zindex.cz).

Jak funguje zIndex

zIndex v sobě kombinuje 11 různých ukazatelů, které mapují odlišné části zadávací praxe. S pomocí detailních dat o zakázkách za poslední tři roky odpovídá na otázky jako například: Soutěží o zakázky dost firem? Nevítějí pořad ta samá? Informuje o zakázkách zadavatel úplně a smysluplně? Nevyužívá příliš možnosti zadávání „z ruky“ nebo nesoutěží všechny zakázky jen o cenu? Každý ukazatel odpovídá na jednu takovou otázku na škále 0 (nejhorší) až 100 (nejlepší). Když všechny ukazatele pro jedno město zprůměrujeme, vznikne zIndex – číslo, podle kterého úřady srovnáváme.

V prvním kole hodnocení jsme porovnali 193 největších měst (na podzim 2014) a 95 úřadů (jaro 2014). Naše výsledky dávají hrubý obrázek o tom, zda města zadávají zakázky v souladu s mezinárodními doporučeními – tedy hospodárně a transparentně. Vycházíme přitom převážně z dat uveřejněných ve Věstníku veřejných zakázek.

Vypadá to jako hodně práce – a po pravdě i je. Proč to všechno s kolegy děláme? Cílem je vytvořit tlak na zlepšení řady nešvarů dnešních veřejných zakázek. Výsledky hodláme zveřejňovat pravidelně a úřady tak upozorňovat na jejich slabá místa – a třeba je i trochu i vychovávat. Po zveřejnění prvních výsledků se jich na nás už řada obrátila a řeší, jak svou situaci zlepšit – namátkou třeba České Budějovice nebo Ministerstvo životního prostředí.

Jak zIndex počítáme?

Metodiku nám připomínkovali renomovaní právníci, auditoři, ale např. i Svaz měst a obcí. Na základě připomínky ČKA jsme rušili negativní hodnocení zakázek „z ruky“, které navazovaly na architektonickou soutěž. Ukazatele zIndexu vycházejí z doporučení institucí, jako jsou Evropská unie, OECD nebo Transparency International. Dobře hodnotí toho zadavatele, který postupuje hospodárně a transparentně a v souladu s dobrou praxí. Co to ale konkrétně znamená? Projdeme si, na co se zaměřuje každý z jedenácti ukazatelů, bližší detaily najdete na wiki.zindex.cz.

- Podíl veřejných zakázek na celkových nákupech sleduje poměr mezi všemi nákupy zadavatele (podle účetní závěrky) a nákupy soutěženými podle zákona. Postihuje tak kouskování zakázek, nadužívání zákonných výjimek a starých smluv.
- Soutěžní řízení měří podíl veřejných zakázek soutěžený v jednacím řízení bez uveřejnění, tedy řízení, které je nejméně transparentní a nejvíce omezuje konkurenci.
- Konzistentní jednání postihuje zadavatele za jednání, které marní náklady spojené s přípravou nabídek a je příznakem špatně připravené zakázky nebo nekonzistentního rozhodování úřadu. Jedná se o zakázky vypsané a nikdy nevysoutěžené, zrušené zakázky a změny ve vypsaných zakázkách.
- Koncentrace dodavatelů měří, zda velký objem zakázek nezískává jediná firma nebo obecně malá skupinka dodavatelů.
- Počet nabídek sleduje míru konkurence pro danou zakázku, porovnává ji s běžnou konkurencí v daném odvětví a postihuje zakázky s neobvykle nízkým počtem nabídek.
- Využívání nástrojů podporujících soutěž hodnotí, jak zadavatelé užívají nepovinných postupů přínosných pro konkurenci. Jedná se o elektronické aukce, dělení zakázek na části, prodloužené lhůty pro podání nabídek, využívání kvalitativních hodnotících kritérií.

- Pochybení v soutěži dle ÚOHS zohledňuje počet závažných chyb nalezených Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže, jemuž je svěřen dohled nad zákonností postupu zadavatelů při zadávání veřejných zakázek.
- Kvalita dat ve Věstníku hodnotí kvalitu informací o zakázkách, které zadavatel zveřejňuje ve Věstníku veřejných zakázek. Je posuzováno, jestli zadavatel správně zveřejnil základní údaje klíčové pro transparentnost a dohledatelnost veřejné zakázky i pro samotnou soutěž.
- Kvalita dat na profilu zadavatele hodnotí, zda a jak zadavatelé uveřejňují veřejné zakázky na svých profilech zadavatele. Využívá k tomu strojově čitelné rozhraní, které každý profil musí ze zákona mít.
- Hodnocení dodavatelů mapuje znaky firem znamenající zvýšené riziko neefektivit či korupce, tzv. „red flags“. Jedná se např. o firmy založené těsně před zakázkou, dárce politickým stranám nebo firmy žijící jen z veřejných zakázek.
- Poskytování informací na vyžádání hodnotí kvalitu a včasnost odpovědí na dotaz podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Ptáme se na základní informace o zakázkách malého rozsahu. Zadavatel tedy musí mít v první řadě dobře evidovány výdaje, aby vůbec dokázal informaci získat.

Vysvětlí, nebo trp

Každé číselné hodnocení je ale nutno přijímat opatrně, abychom nikomu nekřivdili. „Trestáme“ zadavatele za zakázky bez soutěže, i když možná vskutku neměl na výběr. Srovnáváme počty konkurentů o zakázky jedním metrem, i když města v odlehlých lokalitách prostě mají podmínky těžší než takové Kladno nebo Praha. Ze spousty podobných důvodů vždy s hodnocením představujeme pravidlo „Vysvětlí, nebo trp“ (naš poněkud expresivní překlad anglického „comply or explain“). Podle něj nízký zIndex neznámá nutně, že zadavatel krade, ba ani že si počíná nevhodně. Pouze se odchyluje od dobré praxe a měl by vysvětlit proč. Možná má dobrý důvod, možná ne. Proto mu dáváme možnost se bez jakékoliv cenzury z naší strany vyjádřit přímo na webových stránkách s výsledky. Už jsme takto dostali tři desítky reakcí, jejich kvalita je však zatím proměnlivá – ale to už patří k věci, je na zadavatelích, jak své výsledky umí obhájit před veřejností.

Jak to tedy dopadlo?

Tabulka ukazuje výsledky nejlepších a nejhorších mezi velkými městy (nad 20 000 obyvatel). Srovnání stovky menších měst i úřadů lze najít na webu. Tyto výsledky ale považujeme pro zadavatele spíše za rozcvičku – většina úředníků je na úřadech teprve nově a těžko může být zodpovědná za dění v minulých třech letech.

Plány do budoucna

Každému úřadu hodláme vystavit hodnocení jednou za dva roky, soustředíme se zejména na předvolební vydání. Letos jsou po státní správě na řadě ještě státní firmy a nemocnice, příští rok kraje a města. Ta budou ostatně klíčová z hlediska stavební praxe – pokud se to podaří, rádi bychom s ČKA zapracovali do metodiky nějakou motivaci pro využívání architektonických soutěží.

1	Třebíč	zIndex 76	Proč? Dobře o zakázkách informuje, neruší je
2	Orlová	zIndex 75	Vysoká konkurence o zakázky
3–4	Šumperk	zIndex 73	Bez zakázek z ruky, bez oprav a rušení
3–4	Znojmo	zIndex 73	Dobrá data ve Věstníku, podporují soutěž
5	Havířov	zIndex 72	Dobry profil zadavatele, žádná pochybení u ÚOHS

56	Trutnov	zIndex 52	Velké množství zakázek z ruky, nízká konkurence
57–58	Teplice	zIndex 51	Mnoho zakázek jedinému dodavateli
57–58	Břeclav	zIndex 51	Špatná data na profilu i ve Věstníku
59	Praha	zIndex 46	Nízký počet nabídek, časté zakázky z ruky, špatný profil zadavatele
60	Hodonín	zIndex 45	Časté opravy zakázek, nízká konkurence

Hnutí proti okrášlování města

Adam Berka

Bezhlavé okrášlovací aktivity jsou často spojeny s obdobím komunálních voleb, které ostře kontrastuje s dlouhodobým nezájmem zástupců měst o veřejný prostor. V případě Bratislavy se k těmto zdánlivě „bohulibým“ občanským aktivitám kriticky vyjadřuje architekt Adam Berka, zakladatel Hnutie Proti Okrášlovaniu Bratislavy – Bratislava Budúcnosti. I dobře míněný skutek okrášlení města totiž může bez promyšlené koncepce vést k rozpačitým, či vyloženě špatným výsledkům.

Kriticky vystoupit vůči dobře míněnému činu je morální ve chvíli, kdy ve veřejném prostoru města vzniká škoda a neexistuje odborná diskuse, která by tomu mohla předejít. Vedle problematiky zadávání veřejných zakázek a veřejných architektonických či jiných soutěží stojí za to zdůraznit, že města by neměla populisticky kývnout na kdejakou aktivitu jen proto, že je poskytnuta zdarma či je založena na angažovanosti občanů. Participace obyvatel na podobě veřejného prostoru by měla sledovat dlouhodobou koncepci města a rozhodně by měla mít odborný rámec.

Chybí diskuse s veřejností

Ve chvíli, kdy lidé začnou svépomocí opravovat chodníky, natírat zábradlí a malovat zdevastované veřejné prostory, je na otázky namířené k hledání příčin tohoto jevu již pozdě. Nezbyvá než svolat krizový štáb, přizvat ke kulatému stolu jak úředníky a politiky, tak odborníky a zástupce veřejnosti a začít diskusi nejen o tom, jak postupně vyřešit veškeré problémy města, ale především jak má takové město vypadat a fungovat. Probuzený občanský aktivismus je totiž alarmujícím signálem toho, že podobná diskuse pravděpodobně dosud neproběhla.

Okrášlování bratislavského hlavního nádraží

Ukázkovým příkladem takové situace byly okrášlovací aktivity, které proběhly minulý rok na Hlavnej stanici v Bratislavě. Ta se dlouhodobě nachází ve zuboženém stavu. V roce 2001 začalo město jednat se soukromým investorem o rekonstrukci objektu a výstavbě obchodního centra s hotelem a administrativními budovami. V celé transakci vystupovalo více aktérů včetně města a správce železnic. Od té doby uběhlo 14 let a bratislavské hlavní nádraží nedoznalo žádné změny. Jeho okolí patří k nešpinavějším prostorům města a je odstrašujícím příkladem toho, jak může dopadnout místo, na kterém nikomu nezáleží. Proto se skupina dobrovolníků rozhodla tento zanedbaný prostor zkrášlit. Upravili zeleň, umyli páchnoucí chodníky, pomalovali také betonové zídky, polepili autobusovou zastávku a demontovali lavičky v okolí, aby na nich nemohli ležet bezdomovci. Šlo o aktivitu, do které se zapojilo několik lidí bez jasné koncepce, a možná by si jejich „volnočasové aktivity“ ani nikdo nevšiml, pokud by se za jejich práci nepochválilo vedení města na sociálních sítích.

Lidová tvořivost versus koncepce

Projekt zaznamenal kritické reakce zejména proto, že byl bratislavskými zastupiteli prezentován jako řešení katastrofální situace, kterou ovšem vedení města samo zapříčinilo. Tato iniciativa však nevyřešila žádný problém s výjimkou jediného. Upřela pozornost na roky zanedbané hlavní nádraží a rozproudila diskusi o okrášlování města. V tu dobu mohli obyvatelé Bratislavy, i díky zájmu médií o probíhající předvolební kampaň, sledovat výsledky náhodných aktů zběsilého okrášlování. Anonymní skupiny aktivních občanů vyhlásily válku šedivému betonu a bez jakékoli logiky a vysvětlení začaly pomalovávat vše, co jim přišlo pod ruku. Květináče, zdi, lavičky, chodníky, zábradlí, a dokonce i autobusové zastávky se staly obětí lidové tvořivosti. Často však šlo jen o natírání betonu žlutozelenou barvou. Nikdo nevěděl, který ze zásahů měl na svědomí magistrát ve spolupráci se studentskými organizacemi, kdy se jednalo o aktivitu občanů a co bylo výsledkem prapodivných PR kampaní soukromých sponzorů. Ve městě zavládl okrášlovací blázninec. Tyto zásahy však nesly známky amatérismu, a to po technické i konceptuální stránce. Snadno se stávaly terčem posměchu, což se částečně podepsalo i pod prohrou předcházejícího primátora v komunálních volbách. Ironií bylo, že počáteční nadšení a víra v dobrou věc jednotlivých aktérů se obrátily proti nim a zanechaly tak za jejich prací trpkou pachůť. Kde se stala chyba?

Absence jasné vize

Nastalá situace byla jednoduše důsledkem dlouhodobě neřešených problémů. V Bratislavě se jedná o desetiletí trvající zanedbanou péči o veřejný prostor spolu s nesnesitelnou mírou vizuálního smogu, rozpadající se či neexistující infrastruktury a kolabující dopra-

Foto: Zuzana Ivašková

vy s nedostatkem parkovacích míst, kdy auta prakticky obsadila veškerý volný prostor ve městě. Řešení těchto problémů však musí předcházet jasně definované stanovisko, jakým městem chce Bratislava být, kam chce směřovat, co ze svého potenciálu chce rozvíjet a na čem může stavět. Mnohá města mají tento úkol před sebou. Proto, než začnou pro svůj veřejný prostor přijímat nevkusné reklamou polepené sponzorské dary, než nechají developery a banky přestříkat lacinými graffiti travertinové obklady budov, pasáží a obchodů a dříve než překryjí parky umělohmotnými trávničky, měla by investovat jisté množství energie do zorganizování workshopů a diskusí, na kterých by obyvatelé mohli spolu s designéry, architekty, sociology a jinými odborníky hledat odpovědi na otázky: Kdo jsme? Kým chceme být? A jak toho dosáhnout? Pokud chceme žít ve skvělých městech, která jsou otevřená lidem, bez jasné vize a spolupráce s obyvateli to nepůjde. Až ve chvíli, kdy budeme mít jasno, jak má naše vysněné město budoucnosti vypadat, budeme schopni rozhodnout, zda malování zastávek MHD, osazování umělých trávniček či demontování laviček jako opatření proti bezdomovcům jsou krokem kupředu.

Plná verze textu Adama Berky z Hnutia Proti Okrášlovaniu Bratislavy – Bratislava Budúcnosti byla publikována v červnovém vydání časopisu SMART CITIES. Jako čtvrtletník je Smart Cities v několikatisícovém nákladu pravidelně zdarma distribuován zástupcům měst a obcí České a Slovenské republiky nad 5000 obyvatel a pro širokou veřejnost je přístupný on-line na stránce www.scmagazine.cz. Aktuální číslo magazínu je zaměřeno na téma Inovativní koncepty měst a vyšlo 1. 9. 2015.

2

SOUTĚŽE

I SOUTĚŽE MAJÍ SVÉ „ALE“

Milan Svoboda

Psát o tom, že jako architekti považujeme architektonické či urbanistické soutěže za jednu z nejlepších a nejvíce transparentních forem zadávání veřejných zakázek, by bylo opakováním známého. Nechci přesvědčovat přesvědčené ani ty, kteří se přesvědčit nedají. Rád bych se podíval na soutěže z trochu jiného úhlu.

Statistiky, které vedeme v Pracovní skupině pro soutěže, nás přesvědčují, že počet soutěží roste. I přes dílčí výkyvy je zřejmý vzrůstající trend. Srovnání roku 2011, kdy bylo v České republice 15 soutěží, a roku 2014, kdy jich bylo 41, je poměrně jasným argumentem. Stejně tak lze vyjádřit potěšení z toho, že do soutěží se kromě měst a obcí pouštějí i další velcí hráči z veřejného sektoru jako Národní muzeum, Univerzita Karlova, Český aeroholding či Národní divadlo i velcí soukromí developeri. Stejně tak je potěšitelné, že také malé obce do 1000 obyvatel se snaží využít institut soutěží k výběru zhotovitele projektové či územního plánu.

Za oslavnými slovy a chválou často bývá „ale“... Ani já se tomuto zvyku neubráním. Musím konstatovat, že mezi zadavateli veřejných zakázek stále převládá nedůvěra k institutu soutěží. Má zjevně celou řadu důvodů, kterými obce, města i další veřejní zadavatelé argumentují. Mezi ty, s nimiž se dá nejsnáze něco dělat, patří špatná informovanost o soutěžích, jejich průběhu a vztahu k zákonu o veřejných zakázkách. Pracovní skupina pro soutěže oslovuje města a obce s nabídkou pomoci a bezplatné konzultace k soutěžím. Bohužel zatím stíháme většinou jen reagovat na informace o přípravách projektů či staveb zveřejňované v médiích.

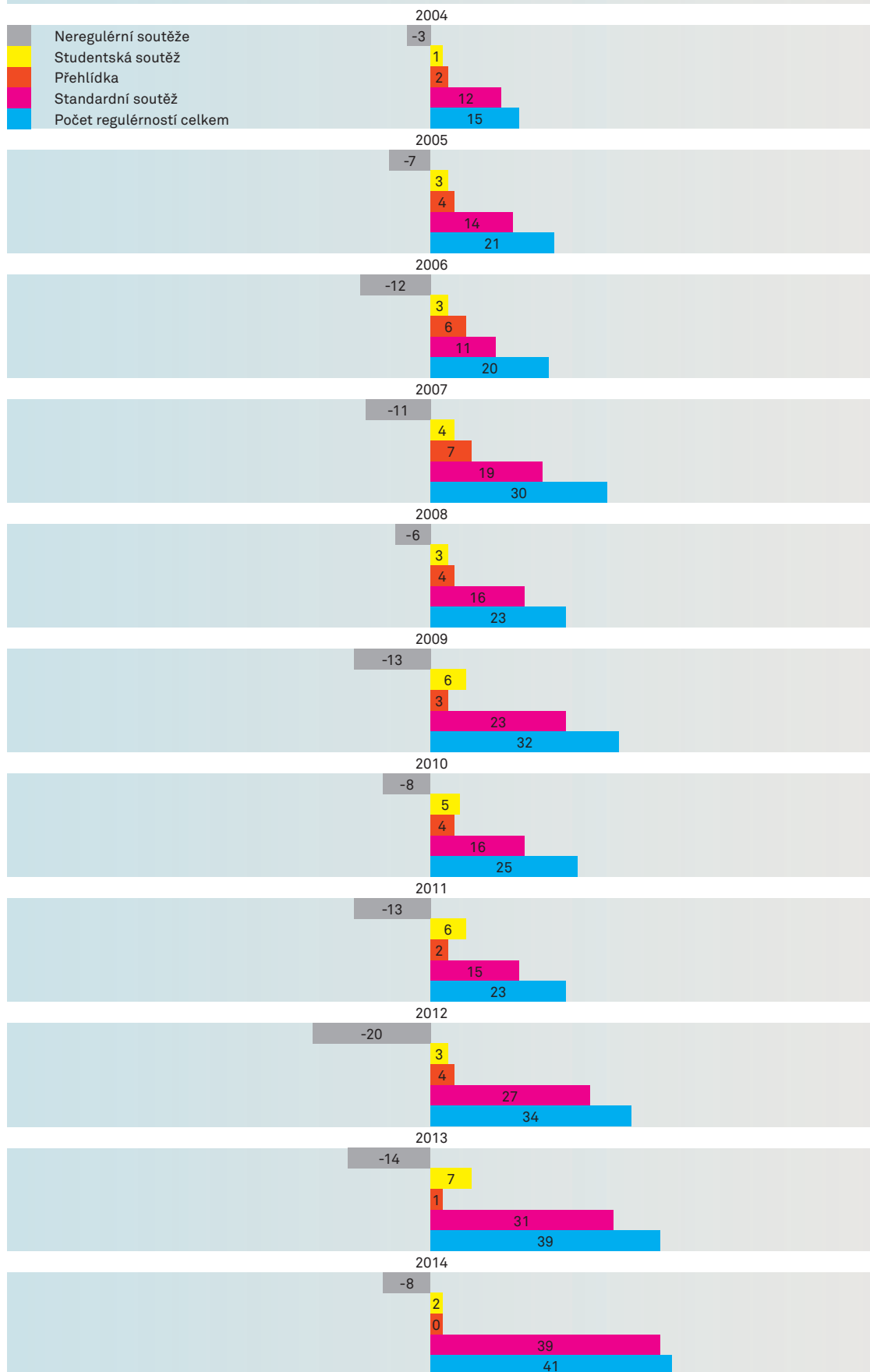
Druhým základním faktorem proti soutěžím je obava, že využití soutěží zkomplikuje zadávání veřejné zakázky a že zadavatel bude kriminalizován, protože špatně zadal projektovou dokumentaci či plán. Tato obava se naplno projevuje i ve skutečnosti, že soutěžní podmínky stále více obsahují ustanovení zákona o veřejných zakázkách o potřebné kvalifikaci soutěžících (uchazečů) či jiná procesní ustanovení, která dříve obvyklá nebyla. V příštím roce začne platit nový zákon o zadávání veřejných zakázek, při jehož přípravě se ČKA aktivně angažovala. Čeká nás ladění soutěžního řádu a vzorových soutěžních podmínek a nového zákona a přesvědčování zadavatelů, že i s novým zákonem jsou soutěže opravdu dobrým a legálním způsobem, kterak zadat projektovou či územně plánovací dokumentaci.

Poslední z důvodů, který chci zmínit, míří do řad ČKA, konkrétně porotců soutěží, kteří jsou členy ČKA. Při posuzování soutěžních podmínek i při debatách s vyhlášovatelem soutěží se bohužel dost často ukazuje, že porota neplní vždy svoji roli, jak má. Porota je institutem vyhlášovatele a zároveň vůči soutěžícím garantem toho, že soutěž proběhne v souladu s právním řádem, že návrhy budou poctivě a pečlivě posouzeny, že porota ani vyhlášovatel nebudou švindlovat. Členové ČKA v porotách musí navíc umět jednat s porotci – zástupci vyhlášovatele, kteří většinou nejsou odborníky, a vysvětlovat principy hodnocení, důvody výběru návrhů apod.

V poslední době se hodně diskutuje o auditorech soutěží, kteří by měli převzít roli „strážců práva“ při soutěžích. Přiznám se, že se mi tento institut přičí a že za strážce a ochránce práva při soutěži považuji porotu. Pracovní skupina pro soutěže plánuje intenzivněji pracovat se členy ČKA, kteří se pravidelněji účastní porot, upravit systém školení porotců i nominací porotců do soutěží.

RNDr. Milan Svoboda
předseda Pracovní skupiny pro soutěže

ČKA SOUTĚŽE V ČÍSLECH

DOPADY ARCHITEKTONICKÉ PRAXE NA EKONOMIKU ČR

Dita Tesárková
Monika Zsigraiová
Zuzana Kramářová

Společnost EEIP na objednávku Ministerstva pro místní rozvoj zpracovala šedesátistránkový materiál, který zachycuje ekonomický přínos architektury. Dokument postihuje především problematiku architektonických soutěží a porovnává jejich efektivitu s klasickým výběrovým řízením ve veřejných zakázkách.

Kvalitní architektura hraje bezesporu signifikantní roli nejen z celospolečenského, ale i z čistě ekonomického hlediska. Její význam je často podceňován a nesprávně redukován pouze na oblast estetického vnímání. Kvalitní architekturu přitom můžeme spojit např. s dlouhou životností a udržitelností staveb, s trvalostí stavebních děl, s nižšími náklady po dobu životnosti staveb, s nižší energetickou náročností staveb/sídel, s vhodným začleněním staveb do území, vhodným prostorovým uspořádáním sídel, s vyhovující dostupností/napojením na okolní sídla apod. Nižší kvalita stavebního z díla může vést k vyšším nákladům na opravy a údržbu, ke ztrátám vyvolaným méně kvalitním provozním a dispozičním uspořádáním a v neposlední řadě i ke ztrátě společenského významu veřejné stavby. Estetické závady mohou zkrátit morální životnost staveb. V oblasti územního plánování jsou důsledky nekvalitně odvedené práce obdobné, případně ještě rozsáhlejší, protože zejména obsahová/věcná kvalita či nekvalita územně plánovací dokumentace se jen velmi obtížně posuzuje a teprve po velmi dlouhé době se projevuje v realizaci – hodnotící horizont se pohybuje na úrovni 10–15 let.

Ekonomický význam architektury vyplývá i z jejího zařazení mezi kreativní průmysly. Kreativní průmysly jsou průmysly, které finančně zhodnocují duševní vlastnictví a jsou považovány za klíč k trvale udržitelnému rozvoji. Jako součást ekonomického systému se kulturní a kreativní průmysly podílejí na zvyšování zaměstnanosti, mají podíl na tvorbě hrubého domácího produktu a vykazují vysokou míru přidané hodnoty. Nezanedbatelné jsou rovněž multiplikační efekty kulturních a kreativních činností, které se projevují v rozmachu jiných podnikatelských aktivit a služeb. Dalším ekonomickým aspektem produktů kulturních a kreativních průmyslů je ve spojení s cestovním ruchem přínos nezanedbatelných finančních prostředků do státního rozpočtu.

Pokud chceme dosáhnout vyšší kvality architektury, je třeba začít již u návrhu projektu a u způsobu zadávání jeho zpracování, neboť jen z ekonomického pohledu může kvalitní návrh uspořít výrazné finanční prostředky ve všech fázích přípravy, realizace a životnosti stavby – a obdobné platí i pro oblast územního plánování. Je neoddiskutovatelné, že způsob zadání zpracování návrhu projektu má vliv na jeho kvalitu.

Zadávání zpracování projektů veřejných staveb, pořízení územně plánovací dokumentace nebo podkladů se řídí zákonem č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů. Tyto práce spadají do kategorie tzv. veřejných zakázek na služby. Dle tohoto zákona lze použít šest způsobů zadání veřejné zakázky: od zjednodušeného podlimitního a otevřeného řízení po soutěžní dialog. Zadavatel z těchto způsobů zadání veřejné zakázky volí i na základě toho, do jaké míry je schopen sám specifikovat předmět veřejné zakázky. Základním podkladem v rámci řízení by měla být konkrétní studie nebo návrh stavby – ideálně výstup soutěže o návrh. Soutěž o návrh, která je zákonem o veřejných zakázkách také upravena, je zvláštním typem nikoliv zadávacího, ale výběrového řízení. Umožňuje zadavateli získat návrh, který může nebo musí použít v navazujícím zadávacím řízení. Dle zákona lze v tomto případě využít procesně jednoduššího jednacího řízení bez uveřejnění a vítězi architektonické soutěže, budoucímu projektantovi, zadat zpracování všech dalších fází projektu.

Ač soutěž o návrh nejvíce odpovídá charakteru poptávaných služeb spojených se zpracováním architektonické studie/návrhu stavby, je v ČR v porovnání s ostatními evropskými státy v přepočtu na jednoho obyvatele jen velmi málo návrhů vybráno v architektonické soutěži. Většina veřejných zakázek s obdobným předmětem plnění je zadávána ve výběrovém řízení na zpracovatele projektu, či dokonce ve výběrovém řízení na dodavatele stavby, kde je hotový projekt součástí dodávky, s kritériem nejnižší ceny, případně ekonomické výhodnosti.

V oblasti územního plánování jsou z 51 % veřejné zakázky zadávány na základě nejnižší ceny a ze 49 % na základě ekonomické výhodnosti – nicméně kritéria ekonomické výhodnosti často nereflktují kvalitativní charakteristiky návrhu, ale jsou za-

měřena především na délku doby plnění zakázky a smluvní podmínky, resp. výši sankcí. V případě, že jediným kritériem výběru je nabízená cena, dostává se vysoutěžená cena zakázky v porovnání s cenou vypsanou níže, než pokud je kritériem ekonomická výhodnost. Zároveň je velká část zakázek vysoutěžena za nižší cenu, než by odpovídalo ceně teoretické odvozené od počtu obyvatel oblasti, pro kterou je územní plán zpracováván.

Obdobná situace jako u územního plánování nastává i v oblasti stavebnictví. Využívání soutěží o návrh je zde též v minoritě – podíl soutěží na všech výběrových řízeních činí přibližně 1 %. A opět, pokud je v rámci výběrového řízení cena jediným kritériem, dostává se cena zakázky v porovnání s cenou vypsanou níže, než pokud je kritériem ekonomická výhodnost.

Klíčovým problémem, a především rozdílem výsledku poskytování architektonických služeb oproti dodávání standardních homogenizovaných produktů je fakt, že v případě prve zmíněného si zadavatel nekupuje konkrétní hotový výsledek činnosti, nýbrž čas a know-how expertů, kteří se budou zakázce věnovat. Pokud je vysoutěžená cena zakázky výrazně nižší, než je standard na příslušném trhu, existuje zde inherentní riziko, že zakázce nebude věnován dostatečný čas, a následnými dopady na kvalitu odvedené práce, jejíž úroveň je pro úspěch celého projektu a jeho udržitelnost zásadní.

Čím kvalitněji jsou provedeny práce v předpřípravných a počátečních fázích projektu, tím nižší jsou pak dodatečné náklady zhoršující ekonomiku projektu ve všech fázích jeho životního cyklu. Jakékoli pochybení v rámci předpřípravných a přípravných prací totiž může vlastníkově stavby/dotčeným stranám přinést výrazné náklady ve formě výdajů na nápravy škod. Obdobně špatně zpracovaný územní plán bude mít dopad například na délku povolovacího procesu staveb, výši transakčních nákladů pro investory, celkové investiční prostředí a efektivní alokaci zdrojů. Průběh zadávání veřejné zakázky by tak měl podpořit výběr té nabídky, která tyto negativní vlivy eliminuje.

Architektonické soutěže se mohou na první pohled zdát nákladnými (je třeba zpracovat soutěžní podmínky, zaplatit soutěžní porotu, vyplatit odměny) a zdlouhavými, nicméně v porovnání s celkovou hodnotou projektu a celkovou dobou realizace je výše nákladů (2–2,5 % z celkových investičních nákladů na stavbu) a doba trvání soutěže zanedbatelná. Navíc proces zahrnující soutěž o návrh vede k vytvoření značné části návrhu, proces bez soutěže pouze k nalezení vhodného dodavatele. Zdánlivá nákladnost realizace architektonické soutěže tak v porovnání s ostatními postupy ztrácí na významu. Soutěže o návrh, pokud jsou správně a efektivně vedeny, umožňují vytvoření široké škály inovativních návrhů řešení a zaručují kvalifikované posouzení těchto návrhů odbornou komisí. Díky těmto skutečnostem je zajištěna žádoucí kvalita.

Na základě výše uvedeného lze uzavřít, že k dosažení vyšší kvality v oblasti architektury je třeba zvýšit míru využití soutěží o návrh. Dosažení ideálního stavu, kdy by soutěže o návrh byly využívány všude tam, kde je to relevantní, však není vzhledem k současné situaci v oblasti zadávání veřejných zakázek v blízké budoucnosti příliš reálné. Jako druhé nejlepší řešení tak lze doporučit vyšší četnost využití zadávacího řízení bez soutěže, avšak s výběrem nabídky na základě kritéria ekonomické výhodnosti, tj. ne pouze na základě nejnižší ceny.

Navrhovaná kritéria pro tento typ zadávacího řízení zahrnují kvalitativní kritéria – složení řešitelského týmu (dostatečné zastoupení expertů z příslušných oborů dle předmětu zakázky, kvalifikace členů týmu a reference z obdobných zakázek, na jejichž realizaci se podíleli, objektivní posouzení renomé na základě oceněných projektů), popis přístupu k řešení zakázky (obecnou úvahu nad přístupem k obdobným úkolům; popis metody práce, harmonogramu, fungování řešitelského týmu), pohovor s uchazečem – a kritéria ostatní – nabídkovou cenu.

Kvalitativní kritéria musí být hodnocena předem známou komisí s minimálně třetinou odborníků s předmětem kvalifikace odpovídající kvalifikaci uchazečů. Doporučuje se však po-

užit princip obdobný soutěži o návrh, kdy musí být nadpoloviční většina členů poroty nezávislá na vyhlášovateli a na orgánech rozhodujících o využití výsledku soutěže a musí mít odbornou kvalifikaci odpovídající předmětu soutěže. Důvodem pro požadování kvalifikace je potřeba odborného a objektivního posuzování kvalitativních kritérií. Důvod pro známost členů komise předem je stejný jako u soutěže o návrh – uchazeč musí vědět, zda je komise ke kvalitativnímu posuzování kompetentní a jak kvalitní tato kompetence je. Podle toho se uchazeč o účasti rozhoduje.

Kompletní studii EEIP najdete na
www.eeip.cz/cs/poradenstvi/popis-služeb/pripadove-studie/.

PhDr. Dita Tesárková
Associate Director, EEIP

Mgr. Monika Zsigraiová
Associate, EEIP

Ing. Zuzana Kramářová, Ph.D.
Katedra urbanismu a územního plánování,
Fakulta stavební ČVUT v Praze

ARCHITEKTONICKÉ SOUTĚŽE Z POHLEDU ZADAVATELE

Petra Trambová

Město Písek je v oblasti architektonických soutěží poměrně plodné. Za poslední dva roky byly vypsány celkem čtyři soutěže o návrh, dvě se týkaly staveb, dvě městského veřejného prostoru. Každá soutěž měla svá specifika, je tedy obtížné naše zkušenosti zobecnit. Pokusím se ale shrnout několik postřehů chronologicky, tak jak následovaly při přípravách a průběhu jednotlivých soutěží.

Rozhodnutí o soutěži

Vždy bylo náročné přesvědčit vedení města a zastupitele o tom, že daný problém je třeba vyřešit architektonickou soutěží. V Písku jsou hlavním důvodem špatné zkušenosti z minulosti. Jedná se hlavně o soutěž na Lesovnu z roku 2006. Realizace této stavby překonala plánovaný rozpočet o 150 % a její užívání je i dnes, po mnoha opravách, na hranici zdravotního rizika, některé prostory nelze trvale používat vůbec. Dlouholeté dohady s architektem a prováděcí firmou pak znechtily místní samosprávu institut architektonické soutěže na několik let. V současné době se bohužel opět potýkáme s problémy při realizaci projektu na základě architektonické soutěže z roku 2013, jejímž předmětem byla úprava pravého břehu Otavy mezi mosty. Autorem projektu určeného k realizaci je mladý absolvent bez autorizace, jehož práci zastřešil zkušený architekt s autorizačním razítkem, který se na projektu bohužel nepodílel a po této trpké zkušenosti už ani nechce projekt podepsat. Dnes musím bohužel konstatovat, že od celého záměru budeme muset zřejmě odstoupit kvůli nedorozumění termínů a zadání, neschopnosti dohody se zpracovatelem projektu i jeho arogantnímu chování vůči všem zaměstnancům radnice i vedení města.

Zadání

Presné a detailní zadání je základem úspěchu. Ne vždy se ovšem podaří najít někoho, kdo je schopen zadání formulovat a vzít si tak na bedra i jistou odpovědnost. V Písku se našťástí podařilo zadání velmi dobře zpracovat při soutěži na novou knihovnu (jaro 2014) i na plavecký bazén (léto 2015). V případě bazénu byla dokonce ustanovena odborná pracovní skupina a k jednání byli přizváni i zástupci dalších institucí využívajících písecký bazén. Jednalo se o velké množství práce a času, pro mnohé v jejich volnu.

Výběr poroty

Kvalitní porota přitáhne kvalitní soutěžící. Ano, bezvýhradně souhlasím. Na stránkách ČKA je aktualizovaný seznam proškolených nebo aktivních porotců, je z koho vybírat. Ještě bych jako zadavatel uvítala, kdyby byla u jména kromě bydliště uvedena i orientace na určitou problematiku. Velmi dobře ale funguje brněnská Kancelář ČKA, kde jsou schopni na žádost doporučit vhodné porotce.

Finanční prostředky

Zásadní téma pro zadavatele. Pro malé obce je suma určená rozpočtem na odměny likvidační, v Písku se našťástí vždy finance na soutěže našly. Bohužel v případě bazénu došlo na velké vyjednávání s ČKA. Sestavování a schvalování rozpočtu se naneštěstí událo v různých volebních obdobích a museli jsme pracovat s danou sumou, která ale nebyla v souladu s platným Soutěžním řádem ČKA. Schvalování soutěžních podmínek zabralo asi čtyři měsíce, třikrát jsme žádali o výjimku ze Soutěžního řádu. Samozřejmě jsme se pokoušeli navýšit rozpočet města, nicméně vůle zastupitelů byla velmi malá. Tímto případem jsme se také pokusili vyvolat diskusi uvnitř ČKA, zvláště Pracovní skupiny pro soutěže, o striktní hranici odměn. Ve stejném období se totiž objevilo více takových žádostí o výjimku. Nakonec soutěž proběhla díky vůli a ochotě nového představenstva ČKA a dohodnutým ústupkům v grafické i textové části návrhu. Šlo nám o to, aby soutěž vůbec proběhla. Pokud by ČKA trvala na svých požadavcích, jediným výsledkem by byla zrušená soutěž a následně výběrové řízení na projektanta podle pravidel obchodní soutěže o nejnižší cenu. Dobrým signálem je, že ani poloviční suma určená na odměny architektky v tomto horkém létě neodradila – v rámci soutěže odevzdalo své návrhy 21 autorů. Jsem totiž přesvědčená o tom, že hlavním lákadlem soutěží je již zmíněná porota a také následná možnost realizace. To není vždy pravidlem, mnoho měst organizuje soutěže tzv. „do šuplíku“ bez finančního zajištění s vidinou budoucího dotačního titulu. Na druhou stranu jako soutěžící architekt bych určitě ocenila i lépe rozložené odměny, nejen za

první tři místa, ale větší sumy na dále oceněné návrhy. Při připomínkování soutěžních podmínek Komorou se tato pasáž příliš neřeší. Mnoho zadavatelů také spoléhá na odečtení odměny z ceny projektové dokumentace, tím „své“ peníze určené na odměny dostává v jiné formě zpět.

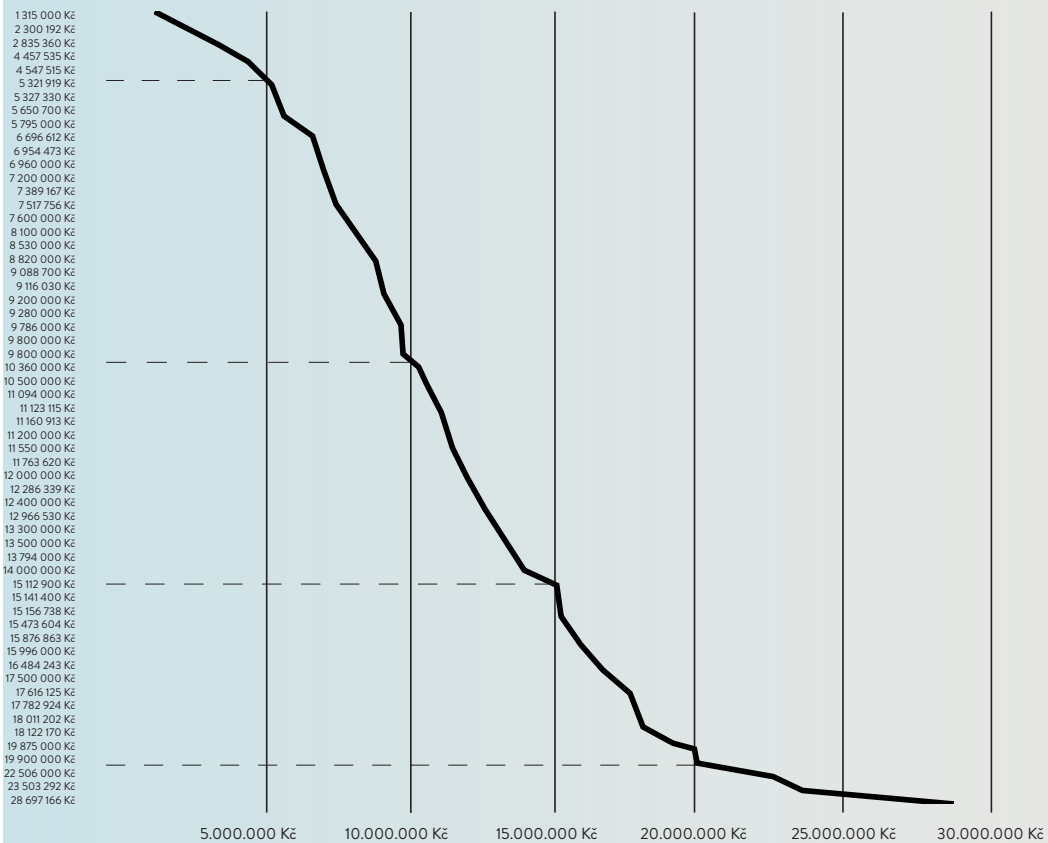
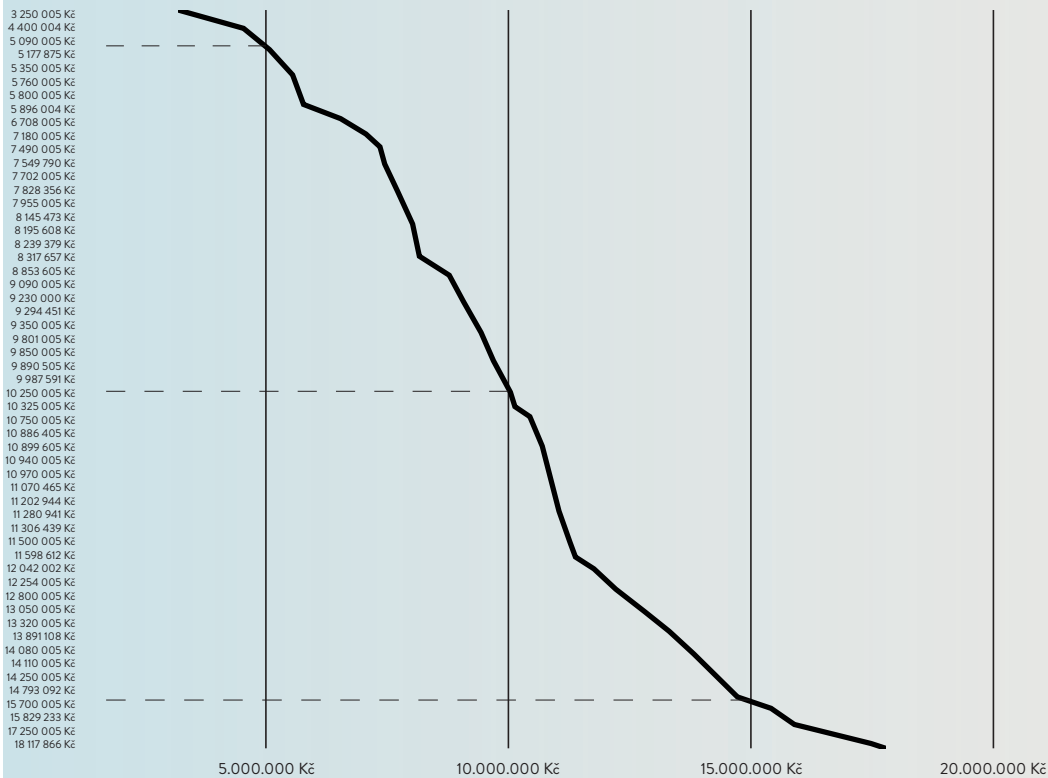
Závěrem bych ráda ocenila aktivní přístup ČKA a pomoc při přípravě soutěží. Po dlouhé době je cítit podpora a chuť propagovat kvalitní stavění i v rámci veřejné správy a samosprávy. Jako zadavatel bych ale v budoucnu ocenila flexibilní přístup, zjednodušení a ponechání větší pravomoci rozhodovat o podmínkách soutěže na zadavatelích, s příslušným poradním hlasem a doporučením ČKA. Podobný komentář ostatně zazněl z úst mnoha představitelů obcí na adresu ČKA i na semináři Starostové starostům o architektuře v květnu 2015.

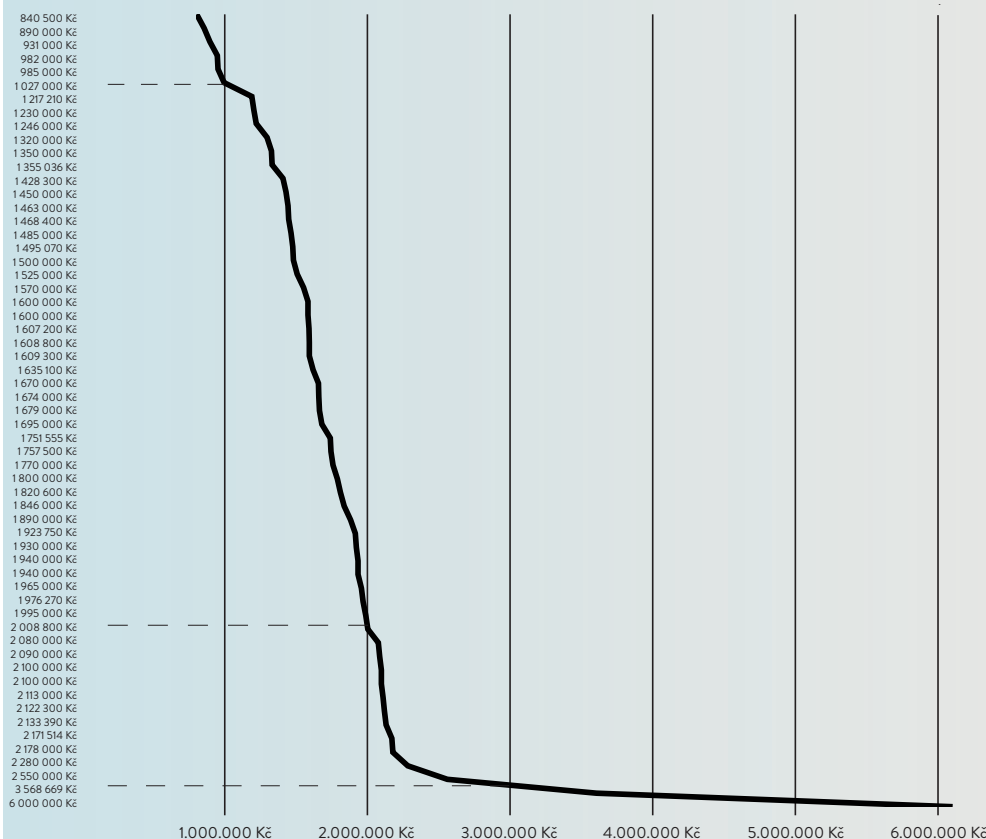
Ing. arch. Petra Trambová
radní a zastupitelka, Písek

ZA KOLIK

Igor Kovačević

Architektonické soutěže se během posledních tří let stávají důležitým nástrojem pro vyhledávání autorů staveb a prostorů financovaných z veřejných rozpočtů. Kromě řady jiných faktorů, které to mohou způsobovat, je to také výsledkem celospolečenské poptávky po transparentnosti v procesu zadávání veřejných zakázek. I přes významný nárůst počtu architektonických soutěží v porovnání s předchozími roky je nutné tato optimistická čísla studovat podrobně a promítnout do nich kompletní stavební produkci zadávanou veřejným sektorem. Zjistíme tak, že je zde stále obrovský nepoměr mezi veřejnými investicemi celkově a investicemi následujícími architektonické soutěže.

Komunitní centrum Hloubětínská 65, investice 19 mil. Kč

Povinnost vypsat architektonickou soutěž u nákladnějších zakázek

Klíčem ke změně tohoto stavu není jen práce spočívající v přesvědčování jednotlivých politiků a úředníků, aby ve svém úřadu vyhlášovali soutěže, ale i nastavení dlouhodobé vize a pravidel uvnitř naší vlastní profese. V současné době je již dokončeno připomínkování zákona o veřejných zakázkách vycházejícího z evropské legislativy, která je kompromisním řešením různých národních zákonů.

Nová směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/24/EU ze dne 26. února 2014 je ve Velké Británii považována za revoluční ve vztahu k architektonickým soutěžím, zatímco ve Francii je vnímána spíše jako krok zpět, jelikož je daleko benevolentnější než francouzský zákon č. 77-2 z 3. ledna 1977 o architektuře a zákon o veřejných zakázkách, který stanovuje pro veřejného investora povinnost vyhlásit architektonickou soutěž, pokud náklady na služby přesáhnou částku 207 000 EUR.

Z pohledu České republiky může evropská směrnice přinést zlom a zavést finanční limit, stanovující, od kdy je nutné vypsat architektonickou soutěž. Ten zde zatím neexistuje. V opačném případě bude i nadále vyhlásování soutěží postaveno na dobré vůli představitelů veřejného sektoru. Zavedení takového limitu ovšem není možné prosadit bez celospolečenské shody na tom, že architektura je důležitou součástí našeho života a kultury. První krok tímto směrem učinila letos vláda České republiky již odsouhlasením Politiky architektury a stavební kultury, připravené za asistence ČKA a dalších organizací.

Architekti jdou na rozdíl od právníků pod cenu

Zajímavou novinkou evropské směrnice je skutečnost, že právní služby jsou posuzovány jako intelektuální činnost, a nena-

hlíží se na ně tedy již jako na službu, kterou je třeba objednávat na základě nejnižší ceny. Je velmi důležité, abychom si uvědomili, že tento fakt je výsledkem výborné práce advokátní komory a sdružení na úrovni Evropské unie. Tam je ovšem v pozadí patrný zásadní rozdíl mezi našimi dvěma profesemi. Právníci totiž soutěží zcela minimálně o cenu, ale soustřeďují se na kvalitu.

Naše zkušenost se soutěžení o veřejné zakázky je více než vypovídající. Když se účastníme tendrů na organizování soutěží o návrh pro veřejné investory, je v konkurenci právních firem vysoutěžená cena maximálně na úrovni 80–85 % ceny vyhlášené investorem. Ve stejnou dobu, když soutěžíme jako architekti a urbanisté o veřejnou zakázku v konkurenci ostatních architektonických kanceláří, je vysoutěžená cena běžně na úrovni 40–45 % investorem požadované částky.

Boj proti dumpingovým cenám

Jako organizátoři soutěží vidíme právní rámec jako cíl, který je vždy společenskou dohodou. Abychom k němu ovšem dospěli, je nezbytné se podrobit až sisyfovské práci, nepřijímat jako architekt veřejné zakázky pod cenou a vyzývat investora, aby veřejné zakázky na architektonické služby zadával pomocí architektonických soutěží. Jsem si vědom naivity, která z toho číší, a rozumím i tomu, že je to proti povaze podnikání a soutěživosti, kterou architekti oplývají. Je to ale investice do budoucnosti naší profese. Investice do budoucnosti jsou obecně nepopulární, neboť nejsou o osobním ani rychlém prospěchu. Dnes, když je ve veřejné zakázce na projekční práce cena stanovena investorem na 1,4 % investičních nákladů, je vysoutěžena za 1 %. V takovýchto podmínkách dumpingových cen není možné, aby se architekti chovali pouze tržně a nabízelí své služby na základě nejnižší ceny, která se blíží ceně likvidační.

Informování o cenách architektonických prací

Domnívám se, že jedním ze způsobů, jak zajistit, aby cena architektonických prací neustále neklesala, je (kromě vytvoření standardu, na kterém ČKA pracuje) využití institutu architektonické soutěže a informování investorů o ekonomické hodnotě architektonických prací. Na základě této úvahy jsme zavedli u všech projekčních soutěží, které organizujeme, požadavek, aby architekti spolu s prohlášeními a kontaktními údaji odevzdávali v obálce „Autor“ i cenovou nabídku na kompletní architektonické práce. Tato jejich nabídka není posuzována porotou a architekti mohou nabídnout skutečný odhad ceny, za kterou jsou reálně schopni v nejvyšší možné kvalitě poskytnout požadované služby. S pomocí této nabídky pak veřejný investor dostává fundovaný a nezpochybnitelný přehled o ceně služeb, které poptává. Rozsah cen, který dostáváme, uvádíme v tabulce. Je v něm samozřejmě propsána rozličná velikost objektu, který jednotliví soutěžící navrhuje, ale přesto považujeme takto zásadní rozdíly v nabídkách za důkaz alarmujícího faktu, že bychom jako profese měli daleko více dbát na hodnotu naší práce.

Jak stanovit cenu za zpracování projektu

Nabídková cena, kterou požadujeme po architektech při odevzdání soutěžního návrhu, je až do ukončení soutěže a otevírání obálek tajná a nemůže ovlivnit porotu v rozhodování. Při dalším postupu se stává klíčovým vodítkem pro stanovení ceny architektonických a projekčních prací. Souhrn všech cen používáme k výpočtu mimořádně nízké nabídkové ceny veřejné zakázky – kterou doporučujeme stanovit na úrovni 51 % průměrné ceny všech odevzdaných návrhů. Tato úroveň je poté propsána do následného jednacího řízení bez uveřejnění (JŘBU), což je poslední krok před podpisem smlouvy mezi soutěžícím a městem.

Kritéria ekonomické výhodnosti nabídky

V JŘBU jsou tedy poté nastavena kritéria umístění v soutěži a nabídková cena. Snažíme se váhu těchto kritérií držet v poměru 50/50. Bohužel s ohledem na tlak na nízkou cenu se většinou tento poměr nachází na úrovni 40/60. Ve výsledku se tak cena, za kterou reálně získá zakázku vítěz architektonické soutěže, pohybuje okolo 70–75 % průměrné ceny všech cenových nabídek odevzdaných soutěžních návrhů. Tento způsob jsme zavedli, jelikož jsme museli vždy složitě vysvětlovat investorovi, že hodnota architektonických služeb bývá mnohem větší, než kolik se za ně platí v sousední obci, a že toto vede k automatickému, generickému projektování bez přidané hodnoty.

Víme, že mechanismus, který jsme nastavili, není ideální a že je možné o jeho podobě do budoucna diskutovat. Z naší zkušenosti však vyplývá, že veřejný investor mnohem více důvěřuje cenovým nabídkám vzešlým z konkrétního zadání, kterých bývá nejméně 30–40 dle soutěže, než tabulce nebo prostému odhadu. Zároveň je nutné podotknout, že takto získané ceny jsou zcela nezpochybnitelné, jelikož vytvoření konkurenční nabídky by znamenalo uspořádání nové soutěže na stejné řešení. Každý architekt, který odevzdal s návrhem nabídkovou cenu, nejdříve vyřešil zadání soutěže, což jakémukoli jinému způsobu dopracování se ke konkurenční cenové nabídce bude vždy chybět.

Ing. arch. Igor Kovačević, Ph.D.
Centre for Central European Architecture (CCEA)

KODEX POROTCE SOUTĚŽÍ

1. Porotce, je-li osloven k účasti v soutěžní porotě, bere svůj případný souhlas s rozvahou. Především zvažuje, zda je připraven nést odpovědnost za rozhodování o obrovském množství práce, které odvedou jeho kolegové, stejně tak jako o efektivitě využití zpravidla dosti vysokých nákladů, které vyhlášovatel do soutěže investuje.
2. Porotce (sebe)kriticky bere v úvahu skutečnost, že být dobrým odborníkem automaticky neznamená být připraven odvést dobrou práci v porotě.
3. Porotce se před odsouhlasením soutěžních podmínek (mj. vč. soutěžních podkladů) vžije do role potenciálního účastníka soutěže a podmínky nahlíží z této pozice. Následně se zasadí o to, aby všechny případné připomínky a dotazy, které jej v této fázi napadnou, projednal s ostatními členy poroty. V případě, že se ukážou jako opodstatněné, se zasadí o to, aby byly zapracovány do finálního znění soutěžních podmínek.
4. Porotce věnuje potřebnou pozornost vypracování protokolu o průběhu soutěže, a to po celou dobu jejího průběhu. Při vypracování hodnocení soutěžních návrhů pak postupuje tak, jako by hodnotil práci osob jemu blízkých.
5. Porotce respektuje fakt, že povaha práce v soutěžní porotě je týmová; jejím cílem je výběr návrhu, který nejlépe naplňuje zadání především s ohledem na cíl soutěže, potřeby a možnosti vyhlášovatele. Bez ohledu na míru toho, jak konvenuje individuálnímu porotci.

doc. Ing. arch. Radek Kolařík
14. 9. 2015

ANKETA

Zkušenost s architektonickou soutěží z pozice předsedy poroty

IDEÁLY ZA MÁLO PENĚZ

Práce porotce v této soutěži byla radost. Paní starostka byla výjimečně otevřená žena. Porota se sešla nad zadáním a zjistila jako vždy, že mají všichni velké plány a málo peněz. Podařilo se je přesvědčit, že má smysl soutěž vyhlásit na plný program s tím, že je nutná etapizace a realizace podle finančních možností. To bylo ostatně součástí zadávacích podmínek, které obsahovaly i finanční limit na realizaci první etapy. Cena sice nebyla závazná, ale ekonomičnost návrhu se stala hodnotícím kritériem, takže skvělé nápady, které zcela měnily dispozice či hmoty, byly v hodnocení znevýhodněny a později vyřazeny. Celá porota, složená ze závislých i nezávislých členů, si rozuměla. Pro výsledný návrh hlasovali i všichni závislí porotci a nakonec byl odsouhlasen zastupitelstvem. Takže výjimečně povedené... Snad to dotáhnou.

Ing. arch. Markéta Cajthamlová
Rekonstrukce bývalé hospody se sálem v Máslovicích
(srpen 2014–září 2014)

DŮLEŽITÁ JE POROTA A STAVEBNÍ PROGRAM

Cílem architektonické soutěže bylo navrhnout stavební úpravy, designové řešení i interiér stávajícího objektu. Členem poroty takovéto soutěže jsem byl vůbec poprvé. Myslím si, že pro úspěšný průběh soutěže jsou klíčové dva momenty:

1. Výběr členů poroty a odborných poradců – zde bych zdůraznil především fakt, že drtivá většina porotců i poradců měla zkušenosti s problematikou architektury knihoven, případně jiných veřejných budov, což přispělo k hladkému průběhu jednání poroty a zároveň k velmi kvalitní odborné diskusi a následnému hodnocení jednotlivých soutěžních návrhů.
2. Zpracování podkladů soutěže, s důrazem na kvalitní stavební program – zpracování dokumentů si lze usnadnit

čerpáním informací z odborných publikací nebo jiných materiálů. Stavební program by měl být, stejně jako v případě naší soutěže, dostatečně konkrétní a přesný a současně by měl dávat prostor pro invenci v navrhovaných architektonických řešeních.

Mgr. Roman Dub
ředitel Městské knihovny Písek
Městská knihovna Písek, Alšovo nám. 75–77
(leden 2014–duben 2014)

NÍZKÉ CENY A ODMĚNY NEMUSÍ ODRADIT

Výtvarně-architektonickou soutěž jsme vypsalí z několika důvodů. V prvé řadě jsme chtěli získat kvalitní dílo. Chápali jsme ji ale také jako příklad pro místní samosprávu, že soutěžení má smysl dokonce i u malých projektů. Soutěž považuji za úspěšnou a velmi děkuji všem porotcům, mezi nimiž byli architekti i výtvarníci, a také architektům Janě Fischerové a Martinu Chlandovi, kteří nám vnukli myšlenku, že i výtvarnou soutěž lze realizovat podle pravidel ČKA a pomohli nám s jejím zdárným průběhem. Vítězný návrh, objekt Kříž-lavice od sochaře Martina Kocourka, byl na konci roku 2014 naistalován a slavnostně odhalen a posvěcen v dubnu 2015.

Při přípravě soutěže jsme se hodně obávali nízkého finančního limitu – pouhých 150 000 Kč na realizaci díla. Velmi nás pak překvapil poměrně velký počet návrhů – dvacet pět, ve vyrovnaném poměru od výtvarníků a architektů. Důležitým faktorem byla podle mého soudu kvalitní porota, která dodala na první pohled nevýznamné soutěži váhu. Zkušenost s předem stanoveným finančním limitem je pro mne velmi důležitá a doporučoval bych, aby se tímto aspektem ČKA zabývala. Stanovený limit určitě zvýší pravděpodobnost, že se soutěž podaří dotáhnout až do fáze realizace projektu.

Doufáme, že se časem projeví i vedlejší smysl děčínské soutěže, který jsme si stanovili. Děčínským náměstkem primátorky pro rozvoj se po volbách v roce 2014 stal jeden ze členů soutěžní poroty, což je dobrá zpráva, která přináší naději, že se u nás ideu soutěží podaří více prosadit.

Mgr. Otto Chmelík
Děčínsko-podmokelská vlastivědná společnost
Pomník děčínských měšťanů na Mariánské louce
(březen 2014–červen 2014)

PRECIZNÍ PŘÍPRAVA SE VYPLATÍ

Vyhlašovatel mě oslovil v úplném začátku přípravy soutěže, intenzivně od tohoto momentu (spolu)pracoval, přizval vybrané odborné znalce již k přípravě podkladů a konzultacím předmětu soutěže. Díky tomu se podařilo v rámci přípravy a ustavujícího zasedání poroty kvalitně zpracovat podstatné části podmínek (pregnantně definovat předmět soutěže, připravit relativně vyčerpávající podklady). Porota se seznámila s řešeným územím společně a osobně, včetně vybraných konzultantů – znala tedy důkladně území i soutěžní podmínky (což není vždy skutečností). V průběhu obou kol členové poroty spolupracovali tak, aby jejich pozice v okamžiku rozhodování byla rovnocenná (tedy všichni nabyli dojmu, že rozumí naplnění zadání jednotlivými návrhy a jsou připraveni s pevnou půdou pod nohama rozhodovat, jak závislí, tak nezávislí, odborní či laici), byli trpěliví; včetně náhradníků a pozorovatelů ze strany Nadace Proměny, která z podstatné části průběh soutěže finančně podpořila. Prostě vyhlašovatel a závislí i nezávislí členové poroty poslouchali, byli disciplinovaní a zapálení do práce – vyhlašovatel mimo jiné zajistil dostatek prostředků a za podpory zejména přezkušovatele/sekretáře se zasadil o vydání důstojného katalogu a instalaci výstavy.

doc. Ing. arch. Radek Kolařík
Lesopark V Zátíší, Vodňany
(březen 2014–září 2014)

NEDOSTATEK ČASU SOUTĚŽ NEGATIVNĚ OVLIVNÍ

Je důležité, že soutěž na výtvarně-prostorové řešení expozice Jihočeského muzea proběhla, protože byla vůbec první v jeho historii. Stalo se to hlavně díky nadšení a osobnímu nasazení ředitelky muzejní knihovny. Soutěž byla poznamenána tím, že muzeum mělo na její uspořádání málo času. Nebyl prostor, aby porota zasáhla výrazněji do zadání, pro zpracování návrhů mohla být delší doba, soutěž také proběhla pouze na jeden ze sálů, přestože vítěz měl navrhnout expozici celou.

Práce poroty byla korektní, přetrvává dobrý pocit z diskuse závislých a nezávislých porotců. Povinné kritérium ceny projektových prací (zřizovatelem muzea je Jihočeský kraj) nebylo pro výsledek rozhodující. Bohužel dorazily jen čtyři návrhy. Bylo cítit zklamání vyhlašovatele. Navíc žádný návrh nebyl ideální, proto jsme neudělili první cenu, ale jen druhou a třetí cenu bez odměn. Tím, že soutěž neměla vítěze, jsme dali vyhlašovatelovi větší mandát jednat rovnocenně s oběma oceněnými týmy. Zpětně myslím, že měl dostat větší podporu výše hodnocený návrh. Řešení expozice nakonec realizoval tým, který dostal 3. cenu a zadavateli prokázal větší zkušenosti z obdobných zakázek.

Závěry

1. Zjednodušení administrace pro menší soutěže, pokud je to možné.
2. Hledání cest, jak přilákat co nejvíce účastníků – propagací, porotou, odměnami, dostatečnými termíny, zadáním.
3. Umožnění členům poroty ovlivnit zadání, požadované přílohy, termíny.
4. Sestavení soutěžních podmínek architektem nebo osobou, která se dobře orientuje ve výkresech, měřítcích, formátech.
5. Udržení výše odměn na rozumné hladině. Co vlastně motivuje architektky k účasti v soutěži?
6. Získání členů poroty i z jiných regionů, kvůli většímu odstupu.

Ing. arch. Jakub Našinec
Příběh města České Budějovice
(srpen 2014–září 2014)

SOUTĚŽÍCÍ MŮŽE ODEVZDAT JEN JEDEN NÁVRH

Rozhledna na Šibeníku bylo mé čtvrté porotování a první předsezení porotě soutěže. Postupovali jsme dle soutěžního řádu, kladli jsme velký důraz na konsenzuální rozhodování, což bylo umožněno dobrou otevřenou vzájemnou komunikací porotců. Až o pořadí na prvních třech místech jsme hlasovali. Největší problém bylo rozhodnutí, zda vyloučit tým, který odevzdal dva samostatné návrhy. Nedostal ocenění, proto jsme jen konstatovali, že dle zákona o zadávání veřejných zakázek takový postup není možný. Myslím, že by bylo praktické výslovně uvést nemožnost většího množství návrhů v soutěžních podmínkách. Oceněná řešení jsme záměrně zvolili typově odlišná. Každý účastník našel hodnocení svého návrhu v protokolu, jak předepisuje soutěžní řád.

Prezentace návrhů veřejnosti proběhla v místním kině za přítomnosti starosty a vybraných porotců. První tři týmy měly vlastní asi desetiminutovou prezentaci. Zhruba padesátka lidí se zúčastnila výstavy ve foyer i diskuse, při níž se na představovanou řešení všichni se zájmem ptali.

Starosta by rád jednal se všemi oceněnými, prvnímu ale dává přednost. Ceny chce vyplatit až po jednáních o projektu a vítězi odměnu odečíst z ceny projektu. Soutěž a výsledky si pochvaluje. Vše proběhlo bez problémů a k vzájemné spokojenosti.

Ing. arch. Tomáš Vích
Rozhledna na Šibeníku
(červen 2014–září 2014)

VĚTŠÍ DISKUSE A PROPAGACE

Tématem soutěže bylo centrum města – poměrně složitý kontext jihočeské návsi, mezinárodní silnice, kostela, fary, školy, rybníka, paneláku. Jako první proběhla diskuse o výhodách a nevýhodách soutěže a jejích podmínkách. První den vypadly jasně dvě třetiny z osmnácti dodaných návrhů. Nad zbytkem se diskutovalo až do výběru prvních tří míst bez pořadí. Druhý den byly důkladně hodnoceny oceněné návrhy, včetně otázky, co lze prosadit politicky. Starosta i místostarosta velmi rychle pochopili principy a výhody soutěže. A po roce se ozvali znovu, že připravují soutěž na nábřeží řeky.

Co nebyl problém:

- odměny soutěžícím – asi 1 % z předpokládané ceny investice;
- honorář pro porotce – asi 700 Kč/hod;
- uspořádání veřejné prezentace a výstavy – obhajoba, konfrontace, kritika;
- úroveň diskuse a argumentace poroty.

Co bylo problematické:

- hodnocení předpokládaných investičních nákladů – nezávazná podmínka;
- kvalita soutěžních podkladů a otázka řešení širších vztahů v území;
- územní a strategické plány;
- katalog – nevznikl kvůli nedostatku finančních prostředků;
- organizace soutěže úředníkem z jiného města (může mít výhody i nevýhody);
- pozdější snaha vypisovatele o kombinaci různých oceněných projektů.

Co bych doporučil:

- soutěžní návrhy maximálně na dvou panelech a vytvoření jednotného layoutu, kvůli snadnějšímu porovnávání;
- architekti si soutěže vybírají podle kvality zadání, složení poroty a výše odměn (pokud je něco špatně, pak si zadavatel výrazně limituje počet dobrých návrhů);
- přistupovat k soutěžím jako EU wide (pak je nutné přeložit zadání do angličtiny, jinak je účast minimální);
- větší diskusi poroty i veřejnosti nad zadáním a kontextem (a to dříve než pár dní před vypsáním soutěže);
- dva dny na hodnocení soutěžních návrhů (ráno moudřejší večera);
- na zasedání poroty účast dalších úředníků a politiků, kteří mají v kompetenci rozvoj obce (alespoň částečně, pokud je to možné);
- větší propagaci soutěže (ideálně samostatný web, který soutěž popisuje od začátku do konce);
- stručné prohlášení starosty a poroty k soutěžícím a veřejnosti (zmínit pozitiva soutěže a rozdíl oproti běžnému zadání veřejné zakázky).

Ing. arch. Miroslav Vodák

Revitalizace centra města Planá nad Lužnicí
(listopad 2013–leden 2014)

SOUTĚŽE LÁKAJÍ ARCHITEKTY NAPŘÍČ GENERACEMI

Neznám jiné město (snad kromě Litomyšle), které by se „ústý a rukou“ svého Útvaru koncepce a rozvoje města věnovalo své koncepci tak pečlivě a dlouhodobě jako město Plzeň. Navíc svou vizi a obraz města hledá tím nejhodnějším způsobem – cestou soutěže. Soutěž je vždy velké dobrodružství jednak pro porotu, jednak pro vypisovatele, ale také pro soutěžící architektky. Během ustavující schůze poroty byla věnována velká péče požadovaným výkresům a jejich měřítkům tak, aby nabídly všechny důležité informace a ilustrace s minimálním počtem dokumentů. Zmíněné dobrodružství poroty začalo seřazením návrhů do jednotlivých tematických a koncepčních skupin a nalézáním jednotlivých detailních řešení uvnitř těchto skupin. Tehdy začala vznikat kostra urbanistických principů, které později porota seřadila a definovala jako „základní urbanistické principy vzešlé ze soutěže jako podklad pro zpracování územní studie“.

Soutěž jistě splnila očekávání ve smyslu nalezení a formulace výše zmíněných základních urbanistických principů. Občas přinesla i informaci o tom, jak výše zmíněné vypadat nemá. I tohle zjištění má svou nezastupitelnou roli. Vypisovatel možná očekával více návrhů, možná doufal ve větší počet kvalitních a rozhodných nápadů či barvitějších ilustrací jednotlivých klíčových veřejných prostor. Porota byla ve svých rozhodnutích prakticky jednomyslná. Po otevření obálek se zdá, že soutěž přilákala jak mladší, tak i starší generaci architektů. To vnímám jako pozitivní zprávu.

prof. Ing. arch. Jaroslav Šafer
Plzeň, Americká–Sirková
(únor 2014–duben 2014)

ANKETA

Zkušenost účastníka soutěže

PRÁCE POROTY MÁ MNOHDY ZNAČNÉ REZERVY

Hlavní těžiště problémů vidím v práci nezávislé části poroty. Jsou to většinou autorizovaní architekti, od kterých soutěžící kolegové a vyhlášovatel očekávají nejenom nezávislý odborný názor na vyhodnocení návrhů, ale také odborný pohled a servis spojený s přípravou soutěže v podobě vyladění soutěžních podmínek a podkladů. Nemohu se někdy ubránit dojmu, že někteří porotci si neuvědomují, že práci porotce je třeba tvrdě odpracovat, že to není společenská událost. Architekti nezávislí na vyhlášovateli by do soutěžních podmínek a do průběhu soutěže měli vpravit svoje zkušenosti z praxe, jako by šlo o jejich zakázku.

Když v ateliéru rozhodujeme, zda soutěž obešleme, či nikoliv, pitváme do detailu soutěžní podmínky, abychom nešlápli vedle. Mnoho soutěží, které bychom rádi obeslali, hodíme pod stůl, protože v některém parametru z nich zavání nedůvěra. Neskrývám, že dalším překvapením je mnohdy výkon poroty při výběru vítěze a protokol z hodnocení. Jednou nám například porota v hodnotícím textu vytkla předimenzovaný prostor dopravního napojení stavby, který v našem podání respektoval přesně podle norem prostor pro rádius otočení kamionu s návěsem, jak znělo v soutěžním zadání. Vítězný návrh měl stavbu napojenou vjezdem jako do rodinného domku.

Výkon poroty, jak v samotné přípravě soutěžních podkladů a podmínek, tak při hodnocení, bude do budoucna znamenat bud zvyšující se prestiž architektonických soutěží, a tím i důvěru v Komoru jako odborného garanta, nebo její úpadek, spojený naopak s rostoucí nedůvěrou vyhlášovatelů a soutěžících. Za budoucnost prestiže soutěží si neseme odpovědnost sami.

Ing. arch. Pavel Rada

Technické a grafické pojetí výstavní expozice CzechTourism 2015–2017 (říjen 2013–listopad 2013)
Novostavba Transfúzního oddělení a Centrální tkáňové banky, FN Olomouc (srpen 2014–říjen 2014)

POSOUZENY MUSÍ BÝT VŠECHNY NÁVRHY

Po skončení ideové architektonicko-urbanistické soutěže na návrh revitalizace Malostranského náměstí jsme bohužel museli

ještě s dalšími architekty vznést námitku vůči formálnímu postupu a způsobu jednání poroty. Ta dle Protokolu o průběhu soutěže věcně neposuzovala všechny soutěžní návrhy, ale pouze ty oceněné (nebylo ani sestaveno písemné hodnocení neoceněných). Tím se dostala do rozporu se Soutěžním řádem ČKA, v němž je uvedeno: „Protokol o práci poroty obsahuje zejména: d) posouzení všech soutěžních návrhů“. Kritériem poroty bylo dle zápisu obecné tvrzení, že nepostoupí návrhy, které „nevnímají správně kontext Malostranského náměstí a jeho dopravní a urbanistické vztahy“, což zabránilo posoudit klady a zápory různorodých přístupů a seznámit účastníky soutěže s jejich posouzením. Cílem podané námítky bylo vyvolat širokou debatu s odbornou i laickou veřejností.

Na námitku nám odpověděl po termínu tehdejší ředitel IPR Tomáš Ctibor iracionální argumentací, že byla adresována zmocněnému zástupci vyhlášovatele, nikoliv vyhlášovateli samotnému (tedy Magistrátu hlavního města Prahy), tudíž námitka nemůže být přezkoumána. Ke Stavovskému soudu jsme z důvodu nedostatku času a vysokých finančních nároků Komory nešli.

Ing. arch. Tomáš Vích

Malostranské náměstí v Praze
(červen 2014–září 2014)

PRO ZADAVATELE JE OBTÍŽNÉ PROSAZENÍ SOUTĚŽE, JEJÍ ORGANIZACE I NÁSLEDNÉ JEDNACÍ ŘÍZENÍ

Za poslední čtyři roky jsme se zúčastnili řady soutěží o návrh. V několika jsme uspěli a pokračujeme ve zpracování zakázek. Díky zakázkám ze soutěží jsme vlastně mohli rozjet společnou praxi re:architekti. Naše většinová zkušenost, která ovšem není nikterak překvapivá, je, že města neumějí s institucí architektonické soutěže příliš zacházet, a to především ve fázi po ukončení samotné soutěže o návrh v jednacím řízení bez uveřejnění. Nejlepší společná jednání proběhla v Hostomicích po soutěži o návrh územního plánu, kde představitelé města věděli, co chtějí i jakým způsobem je možné toho docílit. Vedle účasti v soutěži jsme také spolupracovali na přípravě několika soutěží pro město Vodňany. Viděli jsme, jak těžko se soutěž o návrh prosazuje, jak velká je možnost, že ze soutěže nevyjde žádný kvalitní návrh, jak těžké a téměř nemyslitelné je pro porotu neudělit první cenu, případně neocenit nikoho, jaký je strach z možnosti vyloučení soutěžících a následných peripetií, jak velké riziko nesou politici, kteří za soutěží stojí.

MgA. Ondřej Synek

Dům s pečovatelskou službou v Sezimově Ústí
(srpen 2014–říjen 2014)
Centrum pro seniory v Táboře
(duben 2014–červen 2014) atd.

3

WORKSHOPY

SOUTĚŽNÍ WORKSHOP NA CÍSAŘSKÝ OSTROV

Štěpán Špoula

Vhodným způsobem, jak zajistit kvalitu projektu nebo koncepce, je soutěž o návrh. Není to ale jediná forma, kterou je možné využít. Letos od 17. dubna do 15. června vyzkoušel Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy zadat koncepci celkového řešení Císařského ostrova v Bubenči formou takzvaného soutěžního workshopu dle německého vzoru, který je kombinací soutěže a odborného kolokvia s početným zapojením aktérů.

Workshop přináší dialog

Hlavním prvkem architektonické soutěže je posuzování anonymních návrhů odbornou porotou. Jejím cílem je garantovat rovný přístup porotců k návrhům a vyloučit osobní preference, které nesouvisejí přímo s předloženým návrhem. Soutěž o návrh je v mnoha případech tou nejlepší volbou. Vyskytují se ale situace, kdy selhává. Anonymita ze své podstaty vylučuje dialog v průběhu tvorby koncepce, který je důležitý zejména tam, kde je potřeba vyladit odlišné požadavky velkého množství aktérů a dosáhnout jejich vzájemné shody. Pro takovéto, většinou složitější urbanistické a krajinářské úlohy s mnoha účastníky se hodí soutěžní workshop. Dle slov Tilla Rehwalda, prezidenta Německé federace krajinářských architektů (BDLA), který s uspořádáním workshopu dle německého modelu na pražském Císařském ostrově pomohl, je důležitým prvkem workshopu vzájemná spolupráce, která v klasické soutěži o návrh z logiky věci chybí. Vzájemný dialog navíc umožňuje vyhnout se častému problému soutěží s nekonkrétním, nebo naopak předefinovaným zadáním, které vycházejí z nedostatečné znalosti území. Obecně lze říci, že soutěž o návrh, od které se očekává realizovatelný výsledek, je nejlepší volbou tam, kde již existuje kvalitní územní koncepce a společenská shoda i představa o požadovaných výstupech ze soutěže. Tam, kde je prostor a čas pro kvalitní a náročnější přípravu zadání a kam nezasahují příliš specifické a odborné zájmy některých aktérů.

Legislativa pořádání workshopu

Využití soutěžního workshopu v ČR je nutné začlenit do místního legislativního rámce. V dnešních podmínkách je možné soutěžní workshop jako formu výběrového řízení zvolit pouze tehdy, půjde-li o zakázku malého rozsahu (do 2 milionů Kč), a nemusí být tudíž zadána v režimu zákona o veřejných zakázkách (ZVZ). V tomto režimu proběhl také soutěžní workshop na Císařský ostrov. Účastníky workshopu je možné vybrat na základě předložení portfolií a uplatnit rozhodné kritérium kvality, což v případě zakázky velkého rozsahu, která musí plně odpovídat právní úpravě ZVZ, není možné. Nicméně v zahraničí (např. v Německu) se soutěžní workshop běžně používá, a to s mnohem volněji nastavenými pravidly až do zakázky v hodnotě 5 240 000 Kč. U nás není možné vybrat kvalitního zpracovatele projektu jinak než veřejnou anonymní soutěží o návrh. Jiná forma výběru je založena pouze na kritériu nejnižší ceny a kritérium kvality se téměř nezohledňuje.

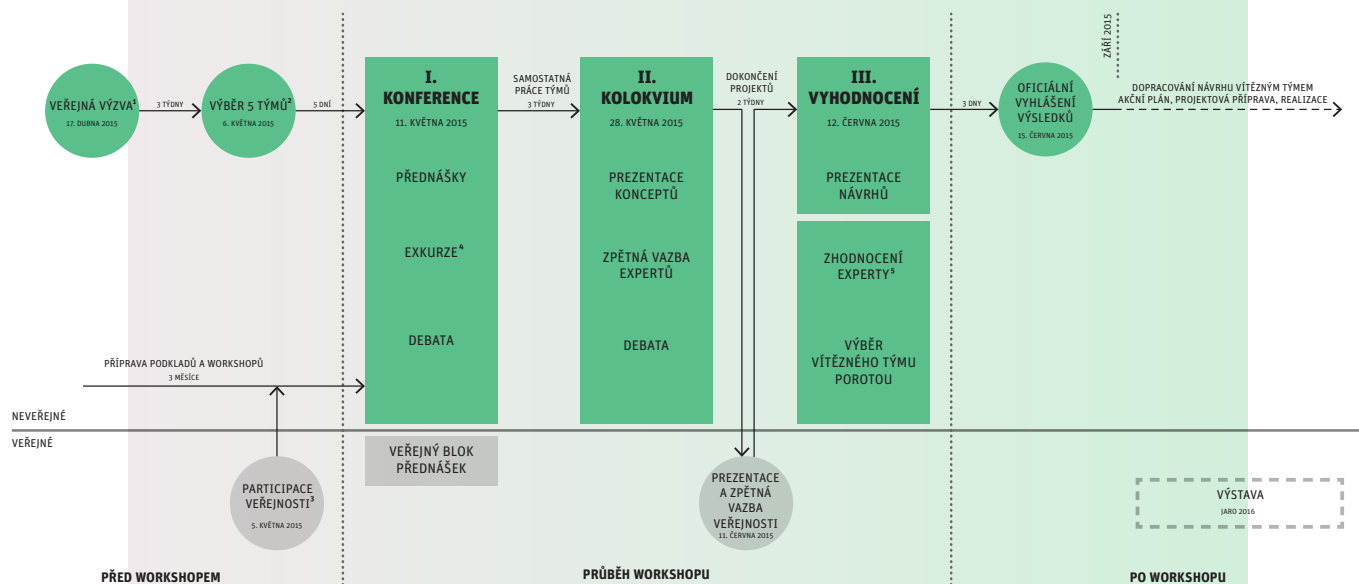

Foto: Jan Malý

V jakých případech uspořádat workshop

Soutěžní workshop je vhodný tam, kde je dílčí odborná problematika natolik složitá, že hrozí absence dialogu mezi tvůrcem koncepce na jedné straně a odborníkem, budoucím uživatelem, dotčeným orgánem na straně druhé. Tato situace je typická například pro památkově chráněné historické parky, které stojí často před potřebou razantnější adaptace. Soutěžní workshop je vhodný také pro návrh regulačního plánu či masterplanu, kde je nezbytné dojít ke vzájemné shodě mezi několika developery, veřejným zájmem, vlastníky a dalšími aktéry.

Důvody plánovaných změn na Císařském ostrově

Před obdobně komplikovanou situací jsme stáli i v případě Koncepce celkového krajinářského řešení Císařského ostrova a jeho okolí v Praze-Bubenči, do které jsme se zapojili počátkem roku 2015 v souvislosti s výstavbou Nové vodní linky (NVL) Ústřední čistírny odpadních vod hl. m. Prahy (modernizace čistírny se chystá již od roku 2004 v souvislosti se vstupem ČR do EU, a to kvůli potřebě dosáhnout úrovně čištění vypouštěné odpadní vody odpovídající zařazení celého území ČR do tzv. „citlivé oblasti“ dle směrnice Rady EU 91/271/EHS o ochraně vod). Není to ale jediný důvod. Neexistovala totiž shoda na tom, jak by měla krajina Císařského ostrova vlastně vypadat a jaké funkce by jeho veřejně přístupné plochy měly v budoucnu plnit. Tato neuspokojivá situace vyústila ke konci roku 2014 k zadání výše zmíněné koncepce Institutu plánování a rozvoje hl. m. Prahy.

Potřeba široce podporované koncepce

Městské části očekávaly zachování přitažlivé a atraktivní krajiny, orgány ochrany přírody dostatečný respekt k přírodním hodnotám v území, Povodí Vltavy průtočnost území, zoologická zahrada zřízení nového parkoviště pro vlastní potřeby a zlepše-

ní dostupnosti a investor, správce a dodavatel stavby nové vodní linky minimalizaci zásahů do stávajícího projektu. Navíc situaci komplikoval fakt, že projekt nové vodní linky, který by měl být upraven, byl ve velmi pokročilé fázi přípravy a s dodavatelem byla podepsána smlouva v režimu „yellow fidic“.

Vzor v německém workshopu

Záměr projektu jsme konzultovali s Tillem Rehwaldtem z BDLA, který nám doporučil využít soutěžního workshopu. V ČR zatím nebyl tento nástroj vyzkoušen, ale v Německu ho považují za velmi efektivní. Sdružení ÚČOV, dodavatel stavby a projektu, pozastavilo zpracovávání některých částí projektové dokumentace do konce září roku 2015. Požadavky na konkrétní změny v projektu bylo tedy nutné předložit do tohoto data. K takto rozsáhlému úkolu jsme potřebovali dobrého projektanta, respektive celý odborný tým, který by se velmi rychle zorientoval ve složité problematice.

Předmět soutěžního workshopu

Předmětem workshopu byl rámcový plán se zaměřením na dostupnost, veřejná prostranství a hodnoty krajiny, dále vytvoření jakéhosi manuálu – architektonického jazyka (kombinace materiálů, mobiliář apod.). Součástí muselo být rovněž integrované krajinářské řešení vodohospodářských kompenzačních opatření a návrh změn krajinářského projektu Nové vodní linky – ÚČOV. Komplexní řešení muselo být dostatečně přesvědčivé jako celek i jako soubor dílčích odborných řešení. Hlavní argument, který rozhodl u pražského odboru strategických investic, byla časová úspornost a efektivita soutěžního workshopu oproti výběru zpracovatele z omezeného počtu oslovených projektantů na základě nabízené ceny, který je tím nejpoužívanějším způsobem v případě zakázky malého rozsahu. Nebylo nutné vypracovat detailní za-

dání, které by muselo být nejprve dlouze dojednáváno se všemi důležitými aktéry. Zpracovatele bylo možné zapojit již ve fázi jeho formulace, což uspořilo čas a umožnilo dobře využít kapacit zadavatele i dalších dotčených stran.

Konference, přednášky, diskuse, setkání

Na workshop jsme pozvali odborníky na hlavní řešené aspekty, správce, uživatele, vlastníky i politiky (stakeholdery). Zadáání v podobě problémových okruhů jsme vytvořili až na základě prvního celodenního setkání, které mělo podobu konference, s odbornými přednáškami a moderovanou diskusí. Několik dní před workshopem proběhlo participativní setkání s veřejností, jehož závěry byly na prvním dnu workshopu prezentovány, konference měla odpolední veřejnou část. Dále byly veřejnosti představeny vlastní výsledné návrhy a sesbírány komentáře ještě před hodnocením poroty.

Výsledky soutěžního workshopu

Porota pracovala ve složení Till Rehwaldt, Petr Hlaváček, Richard Biegel, Jana Plamínková, Jiří Sádlo, Radek Kolařík, Tomáš Drdácák a Lenka Burgerová. Za účast ve workshopu získal každý z pěti týmů 100 tisíc Kč, přičemž hodnota veřejné zakázky pro 1. místo činí 1275 tisíc Kč.

Vítězem soutěžního workshopu se stal tým pod vedením architekta Petra Pelčáka (Pelčák a partner, s. r. o.), Eva Wagneřová, krajinářská architektura, Václav Malina, Ateliér DUA, s. r. o., Miloslav Šindlar, ŠINDLAR, s. r. o.; spolupráce: Marcela Uřídilová, Miroslava Zadražilová, Martin Jireš, Jan Kubát, Martin Sucharda.

Další účastníci: Tým 2 – Jaroslav Zima, Tomáš Prouza, D3A, spol. s. r. o. Jakub Finger, Atelier Partero, zahradní architekti, Filip Jiřík, DIPRO, spol. s. r. o., Jan Cihlár, Vodohospodářský rozvoj a výstavba, a. s.; Tým 3 – Roman Brychta, Petr Lešek, Klára Skárková, Maria Ralbovská, Adam Hašpica, Projekt architekti, s. r. o., Aleš Steiner, Pavlína Malíková, Martina Forejtová, a05 ateliér zahradní a krajinářské architektury, Miroslav Vondřích, Adam Vokurka, AV ProENVI, s. r. o.; Tým 4 – Michal Fišer, Jana Pyšková, Petr Preininger, Jiří Vítek, spolupráce: Tomáš Zdvihal, Ondřej Dušek, Dana Krýsllová, Marie Gelová; Tým 5 – Zdeněk Sendler, Atelier zahradní a krajinářské architektury Sendler, Pavel Kocych, spolupráce: Radko Květ, Jan Božovský, Milan Sýkora.

Zkušenosti z prvního soutěžního workshopu u nás

Aby workshop dobře proběhl, je potřeba důsledně určit hranice řešeného území, zajistit analýzu stakeholderů a včas je oslovit, vybrat kvalitní a respektovanou porotu a nezávislé experty a zajistit jejich účast na všech setkáních workshopu. Sehnat profesionální moderování, zaznamenávání závěrů z debaty, přizvat koordinátora, který kompletuje odpovědi na dotazy mezi jednotlivými workshopy. Neméně důležité je zajištění odpovídajících prostor, nejlépe v blízkosti řešeného území, ozvučení a občerstvení, na které musí být včas vyčleněny odpovídající prostředky. Ukázalo se, že čtrnáctidenní odstup mezi prvním a druhým setkáním byl nedostatečný, delší by mohla být i vlastní výzva, závěrečné vyhodnocení by si zasloužilo dvojnásobný časový prostor. Problémem může být tzv. výběr z portfolií. Minimálně je potřeba, aby byl výběr postoupen nezávislé, důvěryhodné a kompetentní porotě.

Soutěžní workshop – závěry

1. Je velmi vhodný pro krajinářskou úlohu. V území často potřebujeme navrhovat nejen budovy a prostory v rámci předdefinované urbanistické struktury města, ale také prostory, krajiny na jejich okraji, vně města a tam, kde se město prolíná s původní volnou krajinou. Tato místa jsou užívána, ale také vnímána různým způsobem a je nutné vést debatu o těchto odlišných pohledech a hledat sdílené porozumění a budoucí podobu krajiny.

2. Podporuje multidisciplinární přístup. Celkový záběr odborných témat, která se v rámci široké debaty během workshopu probírají, vyžaduje také rovnocennou účast několika profesí

v soutěžících týmech. V případě Císařského ostrova byla povinná účast architekta, krajinářského architekta, inženýra vodních staveb a dopravního inženýra v každém týmu. Jedině tak lze dosáhnout integrované, a tím pádem široce podporované koncepce. Nezanedbatelný je také přínos v podobě „vzájemného vzdělávání“, které zahrnuje i porotce, jejichž rozhodování je odpovědnější.

3. Pomáhá dosáhnout dohody a získat podporu návrhu. Na workshopu se ukázalo, že díky otevřenosti debaty a zastoupení téměř všech dotčených stran, souběžnému kreativnímu zpracování několika koncepcí, zastoupení několika odborností v týmu a také díky celkové atmosféře společenské události je podstatně snazší dosáhnout dohody i v problematičtějších bodech. To však neznamená, že úplně všichni musí být spokojeni. Je zcela normální, že některá očekávání nejsou splnitelná, ve většině případů lze ale požadavky dobře a včas zohlednit.

4. Umožňuje dobré zapojení médií. Komunikace se zástupci médií je pro úspěšnost velmi důležitá, často bývá problém novinaře dobře informovat, osvědčilo se pozvat zástupce tisku přímo na průběh workshopu, kde složitou problematiku lépe pochopí a mají možnost získat vyjádření přímo od účastníků workshopu a pořídít fotografie či záznam. Soutěžní workshop je tedy schopen nahradit tiskovou konferencí.

Na závěr je nutné uvést, že soutěžní workshop není soutěží o návrh dle Soutěžního řádu ČKA, jeho vztah k regulérní soutěži není zatím nijak definován. Zásady dobré praxe a doporučení, která budou v souladu s principy otevřené a spravedlivé soutěže, jak je hájí ČKA, bude nutné teprve vytvořit na základě dalších zkušeností s tímto novým formátem. Pro další vývoj je tedy důležitá otevřenost a ochota vyzkoušet a tolerovat i takové postupy, které neodpovídají dosavadní prověřené praxi a zaběhnutým interpretacím. Jedině skrze konkrétní aplikace je možné získat potřebné zkušenosti a přispět tak k dalšímu vývoji urbanismu, architektury i krajinářské architektury u nás.

Ing. Štěpán Špoula

krajinářský architekt, garant Koncepce celkového řešení Císařského ostrova, IPR – Kancelář veřejného prostoru, PS ČKA Krajinářská architektura

ARCHITEKTONICKÝ WORKSHOP V KRÁSNĚ

Václav Kříž

Na přelomu července a srpna 2015 hostilo město Krásno architektonický workshop, který se zabýval veřejným prostorem hlavního náměstí – náměstí Republiky. Jeho cílem bylo za pomoci konkrétních návrhů studentů architektury rozvířít veřejnou diskusi o současném stavu a možnostech dalšího rozvoje veřejného prostoru v našem městě.

Nesnadná situace města

Nežli se dostaneme k průběhu workshopu a jeho dopadům, dovolím si na začátek krátký exkurz do moderních dějin města, jelikož ty jsou v mnohém hlavní příčinou vzniku myšlenky obdobné akce.

Naše město se nachází v Karlovarském kraji a jako v podstatě všechna sídla ve zdejších regionu prodělalo v minulém století velmi bouřlivý vývoj. Původně královské horní město, kde historicky probíhala velmi významná těžba cínu, vstoupilo do 20. století s počtem obyvatel kolem 3000. Ač město v první polovině 20. století zažívalo mírný pokles hospodářství i počtu obyvatelstva, největší ránou pro jeho další existenci byla tragédie druhé světové války a následný odsun. Počet obyvatel města se snížil na jednu čtvrtinu původního stavu.

Takto zásadní změna osídlení města se promítla i do jeho následné podoby. V poválečných letech vlivem nedostatku nových obyvatel, případně špatné péče zanikl velký počet domů a jejich množství se snížilo na úroveň přibližně jedné třetiny předválečného stavu. Nutno podotknout, že komunistický režim ke zlepšení rozhodně nenapomohl. Úpadek města je pak symbolicky zpečetěn přičleněním Krásna do správy sousednímu Hornímu Slavkovu.

S revolucí přišlo období, kdy se začala společnost v Krásně konsolidovat. Město získalo zpět jak nezávislost, tak v roce 2007 i status města. K rozvoji přispělo rovněž oživující se podnikatelské prostředí. Počet obyvatel dokonce v posledních dvaceti letech rostl, z přibližně šesti set na současných sedm stovek.

Nyní se Krásno nachází v situaci, kdy má díky mnoha místním podnikatelským aktivitám a poměrně značnému majetku relativně velký rozpočet a to se promítá i do zlepšování stavu komunity, ale i veřejných prostor. Nyní má potenciál i kapacity se s odstupem podívat na vlastní podobu, její výhled do budoucnosti a změnit je k lepšímu.

Chyběla nám vize, co s náměstím

Vrátíme-li se nyní zpět k náměstí, právě na něm je bezesporu nejvíce vidět kvalita správy města a schopnost místních vnuknout veřejnému prostoru smysluplnou koncepci, která pak bude zlepšovat atmosféru celého města. Vlivem zániku budov je v současné době na náměstí několik proluk, které nevytvářejí dobrý dojem. Problematické jsou dále: rozdělení prostoru, typy povrchu, určení účelu jednotlivých oblastí na náměstí či nevyužití vodního toku Dlouhé stoky jako víceúčelového komponentu náměstí.

To vše jsme si řekli hned při úvodním setkání architektonického workshopu v místním kulturním domě, kde proběhla diskuse s místními obyvateli nad problémy a nápady, které souvisely s podobou náměstí. Základem pro diskusi byla pocitová mapa náměstí, kterou jsme dali k dispozici místním již několik týdnů před samotnou akcí. Kromě konkrétních nápadů a problémů, například se situováním kontejnerů na recyklovaný odpad atd., jsme se dostali k jádru problému, že město jako takové neví a nemá vizi, jak s náměstím, potažmo s podobou celého města dále nakládat a jak jej rozvíjet. Studenti dostali na úvodním setkání mnoho podnětů pro práci na svých návrzích.

Budoucí architekti, kteří přijeli na týden do Krásna, studují v Liberci, Praze a Brně. Cílem bylo, aby se také poznali navzájem a sdíleli své dosavadní zkušenosti. Proto byli studenti z různých škol společně zařazeni do pěti týmů, které pak pracovaly na dílčích úkonech a následně na samotných finálních pracích. Studenti si po prvním setkání, než začali s vlastními návrhy, vytvořili analýzy historie místa, jeho napojení na další sídla, turistického potenciálu a napojení na potřebnou infrastrukturu. To vše ve vztahu k náměstí jakožto středobodu obce.

V průběhu workshopu se dbalo na to, aby se studenti co nejvíce sžili s městem a obecně s regionem. Proto proběhl velký počet návštěv okolních kulturních center, jako jsou Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Locket a Bečov nad Teplou. Studenti měli také nespočet prohlídek a procházek v nejbližším okolí obce a k jejím

kulturním památkám. Zaujati byli především historickou zvonici nebo známou krásenskou rozhlednou.

Zapojení místních je nezbytné

Další veřejné setkání bylo spíše neformálního charakteru. Studenti byli ubytováni v bývalé mateřské škole a zde i tvořili, proto proběhlo druhé setkání přímo v této budově. Pro návštěvníky z řad místních obyvatel bylo připraveno drobné občerstvení a ti se pak posilněni mohli volně pohybovat po budově a s jednotlivými týmy diskutovat jejich nápady. Nutno podotknout, že účast asi čtyřiceti místních všechny tvůrce nadchla – jeden ze studentů dokonce poznamenal, že toto setkání mu dodalo motivaci a energii pořádně svůj návrh propracovat. Nezanedbatelné bylo zároveň to, že pro místní na krátkou dobu opět ožila budova, u které se nyní řeší její další využití pro obec. Vytvořila se, i když na chvíli, další důležitá vazba mezi místními a veřejnou stavbou.

Motivováni odezvou místních a podnětení zajímavými nápady a návrhy, začali studenti intenzivně dotvářet své práce, aby je mohli občanům představit při závěrečném setkání, oficiálním ukončení workshopu. To proběhlo za účasti odborné poroty, která se skládala z architektů, ale i zástupců místní samosprávy v čele se starostou města. Smyslem práce poroty nebylo vybrat nejlepší návrh, ale kriticky zhodnotit návrhy studentů a dát tvůrcům potřebnou zpětnou vazbu. Akce trvala i s následnými neformálními diskusemi i k jednotlivým nápadům bezmála čtyři hodiny. Místní i studenti byli nadšení a všichni odcházeli plni nových podnětů.

Workshop splnil svůj cíl, podnítil veřejnou debatu o podobě náměstí v Krásně. Místní zjistili, že je možné nad prostorem uvažovat také jiným způsobem. Zároveň se ukázalo, že některé nápady studentů už prezentovali někteří spoluobčané; ti samozřejmě byli rádi, že jejich návrhy rezonovaly i mezi studenty. Důležité je, že všech veřejných akcí se dle možností účastnili zastupitelé města. Ti nové nápady, ač někdy velmi kriticky, přivítali a rozvinula se dokonce diskuse nad možností realizace jednotlivých nápadů a konceptualizace veřejného prostoru v Krásně.

Nyní probíhá výstava prací studentů na radnici města. Je pravděpodobné, že se práce postupně dostanou i do dalších měst v regionu jako možná inspirace pro obdobné akce, jako byla tato. Zastupitelstvo města se zároveň shodlo, že by bylo dobré myšlenky rozvíjet dál a možná celý proces institucionalizovat pomocí městského architekta, který by zajistil kontinuitu a expertní úroveň. Předpokládám, že proběhne delší rozprava, a věřím, že na konci budeme mít zodpovědného odborníka, který nám pomůže s obnovou nejen náměstí, ale celého města tak, aby bylo ještě atraktivnější a podařilo se mu tak vymanit ze stínu událostí 20. století, který je na městské zástavbě a veřejném prostoru stále patrný.

Akci organizovali Jan Lébl (student architektury, spolek Švihák a spolek Mladí občané) a Václav Kříž (zastupitel, student, spolek Mladí občané). O svoji expertizu se se studenty podělili architekti Michal Dvořák, Ivan Gogolák, Lukáš Grasse, Vojtěch Franta, Pavel Buryška, Barbora Buryšková a krajinná architektka Eliška Vaňková.

Václav Kříž

člen zastupitelstva Města Krásno
spolek Mladí občané

Foto: Spolek Švihák

STUDENTI PRO DŘEVOJAS

Studentská soutěž

Vyhlašovatel: Dřevojas, v. d.

Předmětem soutěže byla představa koupelny jako místa relaxace v roce 2025, jejíž součástí byl rovněž koncept koupelnového nábytku. Návrh měl být vytvořen pomocí nejnovějších technologií za podmínek vyrobitelnosti v dnešní době a zároveň určit směr vývoje a budoucího využití koupelny. Součástí návrhu bylo znázornění způsobu relaxace v koupelně budoucnosti.

Termín konání soutěže: 13. 2. 2015–15. 5. 2015

Porota: Zdeněk Blažek, Jiří Machala, Kristina Ullmannová,

Peter Koban, Jakub Med; náhradník: Dita Fingerlandová

Počet odevzdaných návrhů: 30

Ceny a odměny celkem: 18 tis. Kč

1. cena (10 tis. Kč): Alena Mocová
2. cena (5 tis. Kč): Michal Bílek
3. cena (3 tis. Kč): Lucie Kružlicová

Hodnocení vítězného návrhu:

Návrh celkově nejlépe naplňuje zadání soutěže a představuje kvalitní řešení jak z hlediska ztvárnění celého prostoru, tak designu nábytku. Zároveň poučeně pracuje s materiály a technologiemi, které jsou sice nové, ale již dostupné.

Více informací: www.studentiprodrovojas.cz

REVITALIZACE BÝVALÉHO AREÁLU ZEMĚDĚLSKÉHO DRUŽSTVA V HISTORICKÉM CENTRU MĚSTYSE DOUBRAVNÍK

Jednokolová veřejná ideová architektonická soutěž

Vyhlašovatel: Společnost Petra Parlěře, o. p. s. /

spoluvyhlašovatel: Městys Doubavnick

Předmětem soutěže bylo zpracování ideového architektonického návrhu revitalizace bývalého areálu zemědělského družstva v historickém centru městyse Doubavnick.

Termín konání soutěže: 21. 4. 2015–11. 6. 2015

Porota: Barbora Šenkyříková, Jiří Rous, Jan Mužík, David Maštálka, Eva Špačková; náhradníci Petr Sedláček, Lenka Křemenová

Počet odevzdaných návrhů: 13

Ceny a odměny celkem: 160 tis. Kč

1. cena (80 tis. Kč): Jaroslav Sixta, Marek Tůma, Jan Procházka, Michal Kuřík, Ondřej Zámečník
2. cena (30 tis. Kč): City Upgrade, s. r. o. / Ivo Pavlík, Lucie Chytilová, Vratislav Ansorge, Jiří Polák, Anita Prokešová, Lenka Juchelková, Patcharasiya Kamphusan
3. cena (25 tis. Kč): Jakub Kopec, Jiří Vítek, Jiří Železný / spolupracující: Klára Zahradníčková
3. cena (25 tis. Kč): Martin Prokš, Marek Přikryl

Hodnocení vítězného návrhu:

Autoři se rozhodli pro demolici budovy bývalého kravína. Nově navrhované objekty vymezují prostor parku s veřejným přístupem, který bude sloužit obyvatelům domů stejně jako veřejnosti. Neformální podoba prostoru s dětským hřištěm a ovocnými stromy odpovídá charakteru a prostředí malého historického městečka. Penzion stojí podél hranice zahrady ticha částečně ve stopě původní budovy a vhodně odděluje nový areál od okolí kostela a fary. Menší objem stavby umožňuje nové průhledy od parku směrem na kostel. Je naznačena možnost příležitostného propojení parku a klášterní zahrady, které doporučujeme při rozpracování návrhu rozvinout. Dům s ordinacemi je dobře umístěný při

vstupu do parku v uliční hraně. Další obytné domy stojí podél potoka Rakovce. Jejich organicky až nahodile modelovaná forma vytváří příjemné měřítko, ke zvážení dáváme vývoj k poněkud pravidelnější organizaci. Možnost vjezdu automobilů pro rezidenty a stání u jednotlivých budov je komfortní a řeší přístup a parkování v potřebném rozsahu. Objekt lisovny není nezbytný, zahradní domek naopak tvoří užitečné příslušenství parku. Architektonický výraz staveb naznačuje sympatickou práci s měřítkem a materiálem, ke zvážení doporučujeme dvojitý plášť fasády domu pro seniory. Pro město je velmi výhodné to, že návrh tvoří samostatné objekty menšího rozsahu a odděluje jednotlivé funkce – penzion, dům s ordinacemi a sociální bydlení. Tento koncept umožňuje postupné stavění po etapách.

Více informací: www.cka.cz/cs/souteze/vysledky/revitalizace-byvaleho-arealu-zemelskeho-druzstva-v-historickem-centru-mestyse-doubraunik

NÁRODNÍ TELEMEDICÍNSKÉ CENTRUM – FN OLOMOUC

Jednokolová veřejná projektová
architektonická soutěž

Vyhlašovatel: Fakultní nemocnice Olomouc
Předmětem soutěže byl architektonický návrh rekonstrukce a přístavby objektu budovy F1, F2 na území Fakultní nemocnice Olomouc, zpracovaný tak, aby podával základní představu o funkčním uspořádání rekonstruované budovy, její vnější podobě, funkčním a estetickým zapojení do struktury stávající objektové skladby areálu FNOL. Návrh měl obsahovat provozně-dispoziční řešení v půdorysech jednotlivých podlaží s vyznačením navrhovaných stavebních funkcí a s orientačním záznamem zdravotnické (laboratorní) techniky a vybavení. Měla být navržena koncepce napojení na komunikační a energetickou infrastrukturu a média – posouzeny případné dopady na dotčené rozvody a kapacity zařízení (např. trafostanice, náhradní zdroje, mediaplýny, apod.). Součástí návrhu měl být počet nákladů stavebních prací z jednotlivých cen objemových ukazatelů a nezdravotnických provozních souborů a schematické znázornění laboratorní (zdravotnické) techniky a vybavení. Návrh měl také definovat studii energetické soběstačnosti pro vytápění a ohřev vody a další rozsah přípravných prací, průzkumů a specifikovat spolupráci s jinými profesemi při přípravě investiční akce.

Termín konání soutěže: 19. 3. 2015–14. 5. 2015
Porota: Martin Šamaj, Miloš Táborský, David Kula, Robert Štefka, Klára Steinhauserová, David Mareš, Josef Pálka; náhradníci Leo Rec, Jan Polách, Robert Bravenec
Počet odevzdaných návrhů: 9

Ceny a odměny celkem: 2 mil. Kč

2× 1. cena (875 tis. Kč):

→ OK PLAN ARCHITECTS, s. r. o.

→ atelier-r, s. r. o.

3. cena (250 tis. Kč): Václav Kocián / spolupracující:
Václav Křišťůfek

Hodnocení vítězného návrhu OK PLAN ARCHITECTS:

Autor v souladu se zadáním nastavuje objekt do úrovně 4. podlaží a na východní straně budovy F1 přidává přístavbu na sloupech. Výsledkem je členitý objekt, ve kterém jsou

OK PLAN ARCHITECTS

původní i nové části díky formálnímu odlišení čitelné. Urbanistické řešení je citlivé. Objekt je dobře dopravně napojen. Příjezd auty je ponechán jen z ulice před Teoretickými ústavami. Parkování zaměstnanců je navrženo v hromadných garážích pod Teoretickými ústavami, což bylo porotou po diskusích shledáno jako dostatečné. Porota oceňuje, že objekt netvoří v území bariéru – pěší prostupnost od Teoretických ústavů je díky přístavbě vyzdvížená na sloupy dobrá.

Předností návrhu je také přístup k venkovním plochám – zachování a kultivace parku na jihovýchodní straně objektu – i řešení na straně k Teoretickým ústavům.

Hmotová členitost návrhu byla porotou přijata rozporuplně. Na jedné straně vytváří příjemné lidské měřítko, na druhé straně kvůli ní objekt jako celek působí poněkud nesourodě a komplikovaně.

Řešení fasád je v některých místech formální a vede k problémům – jde zejména o příliš prosklenou nástavbu a přístavbu, což vede ke zvýšení stavebních i provozních nákladů a zhoršuje energetickou bilanci.

Návrh překračuje výškovou regulaci 13/17 m stanovenou v územním plánu.

Jde o jediný návrh, který poměrně správně vyřešil provoz magnetické rezonance (MRI). Problematické však může být umístění spánkové laboratoře TWA nad MRI, serveroven pod MRI i výtah v blízkosti – jejich polohu nutno prověřit. Kardiovaskulární výzkumné centrum na 2. podlaží i edukační centrum se zkušebními pokoji a byty jsou provozně dobře vyřešeny, stejně jako výukové a konferenční prostory ve 4. podlaží. Porota také pozorně hodnotila kvalitu komunikací a čekáren pro pacienty. V tomto návrhu jsou přehledné, dostatečně dimenzované, s dostatkem denního světla a s pěknými výhledy.

Porota oceňuje, že tento návrh důsledně vyřešil propojení s budovou D2.

Udržitelnost a energetická hospodárnost je slabší stránkou návrhu. Ač byla energetická koncepce formálně kvalitně zpracována, některá řešení jsou nedostatečná nebo vysloveně nevhodná. Jde zejména o nedostatečné izolační vlastnosti obálky budovy (průsvitné i neprůsvitné části), příliš velké prosklené plochy vyžadující drahé stínicí prvky, zcela nedostatečné stínění prosklené fasády 4. podlaží (navrženo je pouze vnitřní stínění) a nedostatečně řešené využívání pasivních solárních zisků v zimním období. Porota však konstatuje, že při případném zpracování projektové dokumentace lze většinu negativ odstranit. Více viz hodnocení odborného znalce poroty.

Mezi ostatními návrhy deklaruje tento návrh nejvyšší stavební náklady. Celkovou užžitnou plochu i obestavěný prostor má však průměrně (5124 m², 20 394 m³), vyšší náklady jsou tedy dány vyšší jednotkovou cenou stanovenou autorem. Z čistě objemového hlediska jde tedy o návrh poměrně úsporný a během případného rozpracování v dalších fázích je potenciál pro úpravy směrem k větší hospodárnosti.

Doporučení poroty pro případ zpracování projektové dokumentace: prověřit možnosti úpravy některých fasád směrem k větší investiční a provozní úspornosti; prověřit polohy okolních provozů a výtahu vzhledem k MRI; prověřit možnost snížení objektu dle územního plánu.

atelier-r

Hodnocení vítězného návrhu atelier-r:

Autor zvolil podlouhou přístavbu k severnímu štítu objektu F1. Koncepce návrhu je důkladně a přesvědčivě vysvětlena a vztahena k širším souvislostem urbanistické struktury areálu. Panelový objekt F2 je v návrhu využit jen částečně, zbývající část je ponechána jako rezerva. Toto řešení vyvolává otázku o smysluplnosti budoucího zachování tohoto objektu.

Nevýhodou délky objektu je, že v areálu vytváří bariéru. Tuto nevýhodu návrh řeší podchodem od Teoretických ústavů, je však otázka, jaká je uživatelská hodnota a atraktivnost takového způsobu propojení.

Porota dále pochybuje o vhodnosti umístění parkování a zásobování pod přístavbou, protože příjezd aut parkem na východní straně objektu povede k jeho částečnému znehodnocení. Napojení pouze z ulice u Teoretických ústavů by bylo vhodnější.

Řešení fasád přijala porota rozporupně. Problém spatřuje v monotónnosti a neosobnosti výrazu objektu.

Návrh splňuje výškovou regulaci 13/17 m stanovenou v územním plánu.

Provozní řešení až na malé nedostatky splňuje zadání. Provoz MRI by byl po menších úpravách vyhovující, je však nutné ověřit, zda není příliš blízko výtahů. Spánková laborator se systémem pro TWA chybí. Porota ocenila péči o kvalitu prostor pro pacienty – chodbovitého charakteru původních staveb byl potlačen, autor vytvořil pobytové haly.

Podzemní propojení s budovou D2 nepovažuje porota kvůli dispozičnímu uspořádání této budovy za reálné, současně si však uvědomuje, že z hlediska provozu je vhodnější než nadzemní koridor.

Udržitelnost a energetická hospodárnost jsou v porovnání s ostatními návrhy vynikající. Tato část soutěžního návrhu byla velmi dobře zpracována. Více viz hodnocení odborného znalce poroty.

Tento návrh v porovnání s ostatními deklaruje průměrné stavební náklady. Celková užitná plocha a obestavěný prostor jsou mírně nadprůměrné (5439 m², 21 510 m³). V ceně je u objektu F2 započítána pouze nová fasáda. Dále jsou započítány oba navržené podchody.

Doporučení poroty pro případ zpracování projektové dokumentace: odstranit dílčí provozní nedostatky; prověřit účelnost parkování pod přístavbou s ohledem na hodnotu parku; zlepšit kvalitu krajinářského řešení (řešení zeleně) na straně k Teoretickým ústavům – zejména parkoviště; prověřit opodstatněnost podchodu od Teoretických ústavů ve vztahu k finančním nákladům a uživatelské hodnotě.

Více informací: www.cka.cz/cs/souteze/vysledky/narodni-telemedicinske-centrum-fn-olomouc

NÁVRH SOCIÁLNÍHO BYDLENÍ BRNO – BÝVALÝ AREÁL KRAS-HAKA, A. S. – SYSTEM PROSTOROVÉ MODULACE

Studentská soutěž

Vyhlašovatel: Koma Modular, s. r. o.

Předmětem soutěže bylo zpracování architektonického návrhu sociálního bydlení v Brně na pozemku bývalého areálu továrny Kras-Haka, a. s. Základním konstrukčním nástrojem musí být prostorové moduly.

Termín konání soutěže: 16. 3. 2015–15. 5. 2015

Porota: Tomáš Brix, Ondřej Chybík, Juraj Smoleň, Petr Šikola, Zdeňka Vydrová, Martin Hart; náhradníci Jan Žemlička, Karolína Vránková, Štěpán Abt, Michal Křištof, Karel Kolínský

Počet odevzdaných návrhů: 13

Ceny a odměny celkem: 60 tis. Kč

1. cena (30 tis. Kč): Patrícia Botková, Marián Stanislav, Radovan Krajňák
2. cena (20 tis. Kč): Jan Kubát, Daniel Struhařík, Ondřej Palenčar
3. cena (10 tis. Kč): Kryštof Foltýn, Jaroslav Matoušek

Hodnocení vítězného návrhu:

Zajímavé propojení stávající a nové zástavby velkorysým prvkem. Částečně se pohybuje v uličních čárách a vytváří dostatečně rozsáhlý vnitřní prostor s možností prostupu do okolní zástavby. Zachovává fragmenty původní zástavby a vytváří velký a detailně propracovaný komunitní dvůr. V rámci dispozic porota vyzdvihuje kvalitní přemýšlení o komunitním bydlení s akcentem na budování komunity včetně respektování kontextu. Prezentace je střídáma, jasná a na vysoké estetické úrovni.

Více informací: www.modularch.cz/soutez/7-rocnik

OBNOVA NÁMĚSTÍ KRÁLE JIŘÍHO Z PODĚBRAD V ŘEVNICÍCH

Jednokolová veřejná projektová
urbanisticko-architektonická soutěž

Vyhlašovatel: Společnost Petra Parlěře, o. p. s.

Spoluvyhlašovatel: Město Řevnice

Předmětem soutěže bylo zpracování urbanisticko-architektonického návrhu obnovy náměstí Krále Jiřího z Poděbrad v Řevnicích.

Termín konání soutěže: 27. 5. 2015–7. 9. 2015

Porota: Pavlína Čapková, Lucie Cutáková, Jan Líman, Jan Sedlák, Petr Lédl; náhradníci Alice Čermáková, Jan Šimůnek, Eva Brandová

Počet odevzdaných návrhů: 31

Ceny a odměny celkem: 200 tis. Kč

1. cena (110 tis. Kč): Šimon Vojtík, Michal Petr, Jana Urbanová
2. cena (60 tis. Kč): Filip Musálek, Linda Boušková, David Mikulášek
3. cena (30 tis. Kč): Lukáš Ehl, Tomáš Koumar, Alena Šrámková / spolupracující: Jan Špilar, Mikoláš Vavřín

Hodnocení vítězného návrhu:

Porota pokládá návrh za realistický, čistý a splňující požadavky na urbanistické a kompoziční řešení. Návrh dále umožňuje realizaci zeleně v etapách. Návrh je detailně propracovaný, má zdařilé dopravní řešení včetně parkování, vhodná je i osa směrem od kašny k památníku, zakončená polyfunkčním pódium. Oba výjezdy na náměstí nabízejí zajímavé pohledy, jsou použity zajímavé povrchy a jedinečný mobiliář.

Více informací: www.cenapp.cz/cz/index.php?page=cena-petra-parlere/xiii-rocnik-souteze/revnice

PLAVECKÝ BAZÉN – PÍSEK

Jednokolová veřejná projektová
architektonická soutěž

Vyhlašovatel: Společnost Petra Parlěře, o. p. s.

Předmětem soutěže bylo zpracování architektonického návrhu objektu plaveckého bazénu, včetně jeho wellness části, venkovní plochy a okolního parteru s doporučením dodržení daného upřesňujícího zadání.

Termín konání soutěže: 18. 5. 2015–17. 8. 2015

Porota: Aleš Papp, Jaromír Kročák, Radovan Smejkal, Eva Vanžurová, Petra Trambová; náhradníci Jan Bouček, Marta Slámová, Josef Knot, Laura Jablonská

Počet odevzdaných návrhů: 23

Ceny a odměny celkem: 970 tis. Kč

1. cena (530 tis. Kč): Projektíl architekti
2. cena (270 tis. Kč): architekti Mikulaj & Mikulajová
3. cena (100 tis. Kč): A PLUS
- 2× odměna (35 tis. Kč):
→ atelier Velehradský
→ ANTA

Hodnocení vítězného návrhu:

U návrhu porota především ocenila racionalitu dispozičního řešení i jednoduchost a střídmost konstrukce objektu. Čitelnost vnější formy jasně poukazuje na její funkci. Tento návrh je profesionálně nejpropracovanější včetně technologické části. Porotou byla vyzdvížena jednoduchost navrženého provozu. Návrh obsahuje kvalitní dopravní řešení. Návrh se nekomplexněji vyrovnal se zadáním soutěže a je schopen realizace bez významnějších zásahů. Autor s minimálními prostředky dosáhl kvalitního pobytového prostředí. Kromě vlastního objektu autor dotvořil společný nástupní prostor pro všechna sousední sportoviště. Návrh kompozičně pracuje se stávajícím terénem pro maximální účinek a propojení s interiérem budovy. Tzn., že bere ohled i na jednoduchou údržbu venkovních prostor. Návrh se nejlépe vyrovnal s požadovanými finančními limity stavby.

Více informací: www.mesto-pisek.cz

LÁDVÍ-CENTRUM SÍDLIŠTĚ ĎÁBLICE

Studentská urbanisticko-architektonická soutěž

Vyhlašovatel: Úřad městské části Praha 8

Předmětem soutěže bylo zpracování ideového urbanisticko-architektonického návrhu úpravy centrálního veřejného prostoru u stanice metra Ládví v Praze 8.

Termín konání soutěže: 15. 6. 2015–7. 9. 2015

Porota: Pavla Melková, Filip Tittl, Igor Kovačević, Roman Petrus, Ondřej Tuček; náhradníci Jakub Filip Novák, Vít Céza

Počet odevzdaných návrhů: 36

Ceny a odměny celkem: 44 tis. Kč

1. cena (20 tis. Kč): Luboš Klabík, Tomáš Klapka, Filip Lux, Jitka Žambochová
 2. cena (15 tis. Kč): Jakub Hoffmann, Alexandra Jamnická
 3. cena (9 tis. Kč): Petra Holubová, Kristýna Zámostná
- Česné uznání: Ivana Čobejová
Cena starosty: Barbora Medová, Jakub Med, Pavel Svoboda

Hodnocení vítězného návrhu:

Položit koberec vprostřed obývacího pokoje a lehce upravit nábytek. Stačí to. Návrh rozpoznává kvality stávajícího prostoru a nebojí se prázdna. Autoři nediktují děje, které se mají na náměstí odehrávat, pouze jim ponechávají kultivovaný volný prostor. Původně bezbřehý veřejný prostor celého území je jemnými zásahy artikulován do široké palety jednotlivých charakterů s jasně čitelnou hierarchií. Poměr zásahů do úpravy náměstí a celkového výsledku je vysoce efektivní. Porota v tomto shledává návrh velmi realistický. Návrh prokazuje kvality jak v měřítku urbanistickém, tak v nižším měřítku architektonickém. Prokazuje citlivost k místu, k jeho obyvatelům, k lokální identitě, kterou podtrhuje odkazem k počátku sídliště. Reflektuje také řešení prostoru v čase – autoři vyslovují názor na úpravu stávajícího prostoru a doporučují poměrně jemné úpravy a dostavby budov, ke kterým může náměstí v budoucnu směřovat.

Více informací: www.cka.cz/cs/souteze/vysledky/ladvi-centrum-sidliste-dablice

KAMPUS ALBERTOV – BIOCENTRUM, GLOBCENTRUM

Dvoukolová veřejná projektová architektonická soutěž

Vyhlašovatel:

Univerzita Karlova v Praze

Sekretář soutěže:

Igor Kovačević, tel.: 603 810 083,

kovacevic@ceea.cz

Předmětem soutěže

je zhotovení soudobých, trvanlivých a společensky prospěšných staveb – Biocentra a Globcentra v Kampusu Albertov v katastrálním území Praha-Nové Město. Výzkum Biocentra bude zaměřen na poznávání živých systémů pro potřeby lidského zdraví, nových biotechnologií a ochrany biodiverzity. Výzkum Globcentra bude zaměřen na jednotlivé aspekty globálních změn, jako je např. dynamika klimatických změn planety, změny rozšíření organismů, globální dynamika biodiverzity a role invazních druhů, dynamika vegetace ve staré a moderní krajině a šíření druhů, přírodní ohrožení a rizika, změny ve využití ploch.

Porota:

Tomáš Zima, Jiřina Kurzová, Jan Sedlák, Ladislav Lábus, Josef Pleskot, Ladislav Bukovský, Dalibor Hlaváček; náhradníci Jan Konvalinka, Miroslav Dvořák, Michal Fišer, Pavel Hnilička

Předpokládané ceny a odměny celkem: 4450 tis. Kč

Datum odevzdání soutěžních návrhů:

I. kolo 15. 1. 2016

II. kolo 21. 6. 2016

Více informací:

<http://sluzby.e-zakazky.cz/Profil-Zadavatele/efba8976-e435-44b5-876c-1f0fbfca1fee/Zakazka/P15V00000027>

PROBÍHAJÍCÍ SOUTĚŽE

REVITALIZACE HISTORICKÉHO CENTRA MĚSTA PÍSEK

Jednokolová veřejná projektová urbanisticko-výtvarná soutěž

Vyhlašovatel:

Město Písek

Sekretář soutěže:

Josef Zábranský, tel.: 382 330 756/ 382

214 431, josef.zabransky@mupisek.cz

Předmětem soutěže

je zpracování soutěžního návrhu na urbanisticko-výtvarné řešení

revitalizace prostoru historického centra města Písek (městské lokality Velkého náměstí, Alšova náměstí a přilehlého uličního parteru), zahrnující funkční využití území, prostorové a architektonicko-urbanistické řešení skladby řešeného území – (vyjma přilehlých objektů), zeleně, dopravních vztahů – včetně řešení dopravní obsluhy a dopravy v klidu v návaznosti na celkovou městskou dopravu, při respektování daného stavebního programu.

Porota:

Jan Mužík, Milan Košař, Jan Sedlák, Petra Trambová, Josef Knot; náhradníci Jan Bouček, Marta Slámová, Tomáš Franců, Vratislav Vokurka

Předpokládané ceny a odměny celkem:
400 tis. Kč

Datum odevzdání soutěžních návrhů:
16. 11. 2015

Více informací:

www.tenderarena.cz/profil/zakazka/detail.jsf?id=31569

BUDOUCNOST CENTRA BRNA

Mezinárodní dvoukolová
veřejná projektová
urbanistická soutěž

Vyhlašovatel:

Magistrát města Brna

Sekretář soutěže:

Igor Kovačević, tel.: 603 810 083,
kovacevic@ccea.cz

Předmětem soutěže

je urbanistické a dopravní řešení pro nové brněnské nádraží umístěné v lokalitě pod Petrovem a současně vytvoření strategie pro vznik plnohodnotné části města, která bude odpovídat potřebám a realitě 21. a 22. století.

Porota:

Petr Vokřál, Martin Ander, Matěj Hollan, Petr Hladík, Roger Riewe, Silja Tillner, Sándor Finta, Ivan Plicka, Jiří Oplatek, Jaroslav Wertig, Jan Pavlíček; náhradníci Petr Bořecký, Jana Drápalová, Ondřej Chybík, Vladimír Šlapeta, Ivan Lejčar

Předpokládané ceny a odměny celkem:
5 mil. Kč

Datum odevzdání soutěžních návrhů:

I. kolo 18. 12. 2015

II. kolo 15. 4. 2016

Více informací:

www.budoucnostcentrabrna.cz

JIRÍHO NÁMĚSTÍ V PODĚBRADECH

Jednokolová veřejná
urbanisticko-
architektonická ideová
soutěž

Vyhlašovatel:

Město Poděbrady

Sekretář soutěže:

Markéta Kohoutová, tel.: 773 222 338,
603 541 033, info@soutez-o-navrh.cz
Předmětem soutěže

je zpracování ideového urbanisticko-architektonického návrhu řešení Jiřího náměstí v Poděbradech včetně Divadelní ulice a příkop. Cílem návrhu je zvýšit atraktivitu náměstí jak pro občany města, tak pro návštěvníky.

Porota:

Petr Velička, Zdeněk Hölzel, Jan Vrana, Zdena Vydrová, Ladislav Langr, Ivan Uhlíř, Zbyněk Lukavec; náhradníci Petr Němec, Petr Molhanec, Ilona Fliedrová, Jana Veberová, Jana Netíková, Roman Vlasák, Jiří Mareš, Jozef Ďurčanský

Předpokládané ceny a odměny celkem:
500 tis. Kč

Datum odevzdání soutěžních návrhů:
13. 11. 2015

Více informací:

www.mesto-podebrady.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=12349&id=18798

MASTERPLAN EXPOZIC, VÝSTAV A NÁVŠTĚVNICKÉHO PROVOZU V HISTORICKÉ A NOVÉ BUDOVĚ NÁRODNÍHO MUZEA

Vyhlašovatel:

Národní muzeum

Sekretář soutěže:

Jaroslav Richter, tel.: 224 497 175,
expozice@nm.cz
Předmětem soutěže

je zpracování základního prostorového a komunikačního řešení stálých expozic, prostor pro dočasné výstavy a prostor pro poskytování služeb budoucím návštěvníkům komplexu budov Historické a Nové budovy Národního muzea po rekonstrukci. Konkrétním předmětem soutěže bude architektonicko-výtvarné řešení základních společných prvků jednotlivých součástí budoucích stálých

expozic, vyřešení návaznosti jednotlivých součástí expozic a vyprojektování návštěvnických tras, odpočinkových a interaktivních zón ve stálých expozicích, a rovněž definice parametrů designu částí expozic i výstavních prostor. Předpokládá se budoucí spolupráce s architekty, designéry a dalšími výtvarníky na konkrétních celcích stálých expozic, na tvorbě libret a scénářů stálých expozic i autorský dozor po dobu přípravy stálých expozic. Předpokládaný termín opětovného zpřístupnění muzea je v roce 2018.

Porota:

Pavel Hlubuček, Michal Stehlík, Marek Junek, Jan Sklenář, Richard Biegel, Jiří T. Kotalík, Anna Daučíková, Emil Přikryl, Jiří Pelcl, Jakub Fišer, Ondřej Císler; náhradníci Vlastimil Vykydal, Martin Musil, Michal Burian, Jiřina Dašková, Pavel Jerie, Jindřich Smetana, Naděžda Goryczková, Helena Zemánková, Kateřina Šedá, Jaroslav Wertig, Michal Schwarz

Předpokládané ceny a odměny celkem:
3 mil. Kč

Datum odevzdání soutěžních návrhů:
19. 10. 2015

REVITALIZACE HISTORICKÉHO JÁDRA OBCE TETÍN

Urbanisticko-
architektonická veřejná
dvoukolová projektová
soutěž

Vyhlašovatel:

Obec Tetín

Sekretář soutěže:

Monika Čížková, tel.: 311 622 316,
724 180 397, cizkova@tetin.cz
Předmětem soutěže

je zpracování urbanisticko-architektonického návrhu revitalizace historického jádra obce Tetín.

Porota:

Ludvík Grym, Vladimír Sitta, Martin Hrdlička; náhradníci Jakub Chuchlík, Ondřej Hrdlička, Martin Machulka

Předpokládané ceny a odměny celkem:
160 tis. Kč

Datum odevzdání soutěžních návrhů:

I. kolo – 13. 10. 2015, 14 hod.

II. kolo – 8. 12. 2015, 14 hod.

REKONSTRUKCE INTERIÉRU NOVÉ SCÉNY NÁRODNÍHO DIVADLA

Vyhlašovatel:

Národní divadlo

Předmětem soutěže

bude zpracování architektonického návrhu na rekonstrukci Nové scény, spočívající především v přestavbě jeviště a hlediště. Inscenační prostor bude sloužit pro moderní dramaturgii všech souborů Národního divadla. Součástí architektonického návrhu bude i prostor zázemí pro umělecký a provozně-technický personál a prostory v divácké části Nové scény. Předpokládaný termín vyhlášení: aktuálně není znám přesný termín

PROMĚNA NÁMĚSTÍ OSVOBOZENÍ V ZÁBŘEHU

Vyhlašovatel:

Město Zábřeh

Předmětem soutěže

bude zpracování architektonicko-urbanistického návrhu Proměna náměstí Osvobození v Zábřehu. Předpokládaný termín vyhlášení: aktuálně není znám přesný termín

MULTIFUNKČNÍ OBJEKT VEŘEJNÉ INFRASTRUKTURY – NÁMĚSTÍ SVOBODY JANSKÉ LÁZNĚ

Vyhlašovatel:

Město Janské lázně

Předmětem soutěže

bude zpracování architektonického návrhu na Multifunkční objekt veřejné infrastruktury – náměstí Svobody Janské Lázně v místě stávajícího objektu.

Předpokládaný termín vyhlášení:

aktuálně není znám přesný termín

PLÁN VYUŽITÍ CENTRA OBCE VELKÉ PŘÍLEPY

Vyhlašovatel:

Obec Velké Přílepy

Předmětem soutěže

bude zpracování architektonicko-urbanistického ideového návrhu Plán využití centra obce Velké Přílepy s důrazem na řešení úprav vlastní plochy náměstí a určení prostorového a hmotového řešení. Předpokládaný termín vyhlášení: aktuálně není znám přesný termín

try to get into the picture with

nejen veřejné zakázky pro architekty
www.hledame-architekta.cz

coinspire

www.coinspire.cz

letecké snímkování nejen pro architekty

SKRYTÉ ZÁRUBNĚ

UMOŽNÍ DVEŘÍM SPLYNOUT SE ZDÍ

Skrytá zárubeň Aktive

Vysoce designová novinka na trhu, která nabízí absolutně čistý dveřní průchod, kdy dveře a zárubeň zcela splynou se zdí.

Designovou čistotu tohoto řešení neruší ani panty – použity jsou totiž speciální skryté 3D panty.

www.skrytazaruben.cz

SKLOVLÁKNOBETON V ARCHITEKTUŘE

SKLOVLÁKNOBETON DAKOBET JE TENKOSTĚNNÝ KONSTRUKČNÍ MATERIÁL, KTERÝ PRO SVÉ VÝBORNÉ FYZIKÁLNĚ-MECHANICKÉ VLASTNOSTI NACHÁZÍ ROZSÁHLÉ UPLATNĚNÍ V ARCHITEKTUŘE A STAVITELSTVÍ. JEHO VELKOU PŘEDNOSTÍ JE – DÍKY POUŽITÍ SKELNÝCH VLÁKEN – VYSOKÁ PEVNOST A ODOLNOST PŘI ZACHOVÁNÍ RELATIVNĚ NÍZKÉ HMOTNOSTI JEDNOTLIVÝCH PRVKŮ. SKLOVLÁKNOBETON JE PROTO VYUŽÍVÁN PŘEDEVŠÍM PŘI REALIZACI PROVĚTRÁVANÝCH FASÁD, OBKLADŮ MOSTNÍCH KONSTRUKCÍ, PRVKŮ MĚSTSKÉHO MOBILIÁŘE (LAVIČKY, KRUHOVÉ LAVIČKY) ČI VELKOOBJEMOVÝCH KVĚTINÁČŮ.

VÍCE INFORMACÍ NALEZNETE NA WEBOVÝCH STRÁNKÁCH WWW.DAKOBRNO.CZ

**Komplexní řešení
pro parkování a vstup do objektů:**

**automatické závory
parkovací systémy plně automatické
i obsluhované**

**rychloběžné turnikety (speedgate),
turnikety tripody i plnorozměrné,
branky**

I D.A.S. RECHTSSCHUTZ AG

Již od roku 1995 poskytuje D.A.S. v České republice právní pomoc a doposud ušetřila klientům stovky milionu korun. Brání slušné občany a firmy proti nespravedlnosti, nesmyslům, zvlů, byrokracii, nejasným podmínkám a neférovému přístupu. Když budete mít problém, D.A.S. je vaším řešením. Je odpovědí na otázky, které jste nepoložili. Zajistí vám špičkový právní servis bez vynaložení dalších finančních prostředků, a někdy nemusí na právníky ani dojít. Možnost zvolit si svého právníka je samozřejmost. Stačí druhým říct, že vaše práva chrání D.A.S. Oni si to rozmyslí.

Naprojektoval jsem rodinný dům a při dokončování fasády se utřhl skleněný prvek, který zranil řemeslníka. Byl jsem obviněn pro trestný čin z nedbalosti. D.A.S. mi přidělila advokáta a nechala vypracovat znalecký posudek. U soudu byla prokázána vina na straně zhotovitele stavby a já si ušetřil mnoho nervů, času i peněz.

Děkuji D.A.S. – Zdeněk, autorizovaný projektant

Ozval se mi bývalý klient, že mu v jeho prodejně do stěn vzlíná vlhkost a prý je to má chyba. Obrátila jsem se na D.A.S. s žádostí o právní pomoc. Byla provedena expertíza se závěrem, že zhotovitel stavby se nedržel mého projektu a špatně aplikoval hydroizolaci a další opatření proti vzlínání. Nedokáží si představit, že bych to vše měla řešit sama.

Děkuji D.A.S. – Libuše, autorizovaný architekt

V projektu RD jsem umístil okna, která při realizaci nepasovala, a tak klientovi způsobil škodu. Vše mělo být uhrazeno z mého pojištění odpovědnosti, ale pojišťovna odmítla plnit. Obrátil jsem se na D.A.S., která zajistila proplacení škody v plné výši. Stavba byla úspěšně dokončena.

Děkuji D.A.S. – Roman, autorizovaný projektant

Pro svého klienta jsem vypracovala studii RD v hodnotě 30tis., která mi ovšem nebyla zaplácena. Prý ji klient stejně nevyužije. Obrátila jsem se na D.A.S., vybrala si advokáta a ten mi v rámci soudního řízení částku od klienta vymohl.

Děkuji D.A.S. – Jana, autorizovaný architekt

PRÁVNÍ OCHRANA ARCHITEKTA / PROJEKTANTA VÁM ZAJISTÍ

**PRÁVNÍ POMOC 24 HODIN DENNĚ,
7 DNÍ V TÝDNU, 365 DNÍ V ROCE**

- při trestním stíhání
- při vymáhání pohledávek (např. neuhrazené faktury)
- při sporech s finančním úřadem
- při sporech s pojišťovnou, např. pokud odmítne nebo zkrátí pojistné plnění
- při sporech se zaměstnanci
- při dopravní nehodě
- při způsobení dopravního přestupku
- při hrozbě odebrání řidičského průkazu

ÚHRADU

- znaleckých posudků
- náklady právních zástupců
- poplatky a náklady soudního řízení, případně i protistrany

Pro členy ČKA jsou nastaveny mimořádné podmínky pro uzavření pojištění. **Na připojištění mohou dále získat slevu ve výši minimálně 20%.**

POJIŠTĚNÍ SI SJEDNEJTE ON-LINE NA KAMPAN.DAS.CZ/ARCHITEKT, KÓD KAMPANĚ „ARCHITEKT“.

KONTAKT PRO
VÍCE INFORMACÍ

Martina Pružinová
ref. podpory obch. sítě

E: pruzinova@das.cz
M: 603 159 001

IST SUPER

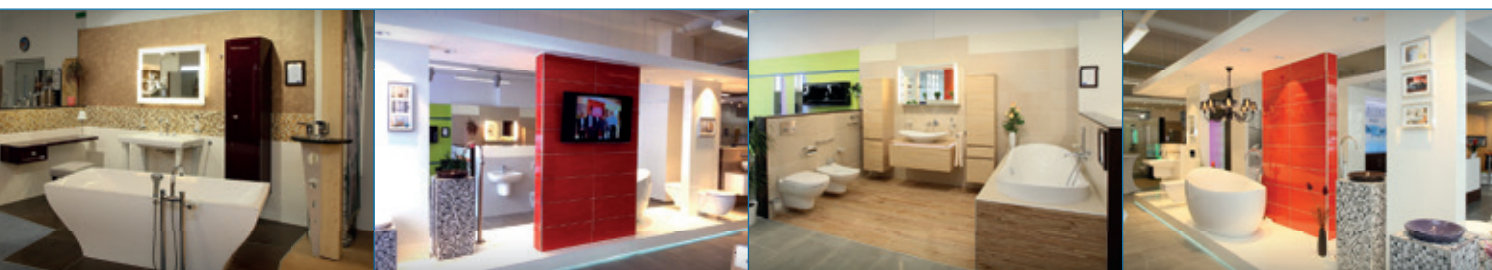

Showroom luxusních koupelen

1892
Kreiner
EXKLUSIV

koncepte světoznámého architekta
inspirace · odborné poradenství
přehledný výběr · možnost srovnání
rychlé objednání · rozloha 1 200 m²
snadná dostupnost · grafické návrhy
moderní koncepte · exkluzivní koupelny
speciální nasvícení · mnoho doplňků
renomované světové značky

Srdečně Vás zveme do nové vzorkovny firmy Kreiner Exklusiv v Klimentské ulici 36, Praha 1, ve všedních dnech od 10 do 18 hodin a v sobotu od 9 do 12 hodin.

GRAPHISOFT. ARCHICAD 19

Bradford College, UK | Bond Bryan Architects | www.bondbryan.com

www.cegra.cz

OPEN BIM™